

กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือเรียน ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑
ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑

๐๓
๔๓๕
๕๑
๑๘
๕๑

หนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่สิบสี่ ๓๕๐,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๓๕

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๑๖.๐๐ บาท
(ห้านาทายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้แล้ว)

องค์การค้าของครุสภากจัดพิมพ์จำหน่าย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ครุสภากลางพร้าว

๒๒๔๕ ถนนลาดพร้าว บางกะปิ กรุงเทพมหานคร
มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม ๑ ชั้นประถม
ศึกษาปีที่ ๕ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ ขึ้น กระทรวง
ศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๒๔

A handwritten signature in Thai script, likely belonging to Ob Tong Ngu, is placed here.

(นายอบ ทองไน้มุกต์)
ผู้ตรวจราชการกระทรวง รักษาราชการแทน
รองปลัดกระทรวงปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วยกระตรวจศึกษาธิการได้พิจารณาเห็นควรให้มีการจัดทำสื่อการเรียนกลุ่มทักษะ ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ขึ้น เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ อีกทั้งเพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มสาระ ภาษาไทย ที่ต้องการให้เด็กได้รับความรู้ทางวิทยาการ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๕ ขึ้น ดังคำสั่งแนบท้ายหนังสือนี้

คณะกรรมการได้จัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม ๑ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๕ โดยเรียนเรียงเนื้อหาให้นักเรียนอ่านด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลินพร้อมทั้งสอดแทรกความรู้ทางภาษาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ยังได้จัดทำแบบฝึกไว้ท้ายบทเรียนแต่ละบท เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะทางภาษาให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตรด้วย

กรณีวิชาการหวังว่าหนังสือเรียนภาษาไทยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือการจัดทำไว้ ณ โอกาสนี้

(นายเอกวิทย์ ณ ถลาง)

อธิบดีกรมวิชาการ

๒๘ กันยายน ๒๕๒๕

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑	ทุ่ม - โอม	๑
บทที่ ๒	จำกับจด	๓๓
บทที่ ๓	เกาะหนู เกาะแมว	๔๗
บทที่ ๔	ปณิธานของฉัตร	๓๙
บทที่ ๕	สินสมุทร	๕๓
บทที่ ๖	บางระจันรำลีก	๖๗
บทที่ ๗	นำบ่อ่น้อย	๘๒
บทที่ ๘	เที่ยวนำตอก	๙๔
บทที่ ๙	เพลงเกี่ยวข้าว	๑๐๗
บทที่ ๑๐	ยิ้มพิมพ์ใจ	๑๒๑
คำประพันธ์ในหนังสือเรียน		๑๓๓
หนังสืออ่านนอกเวลา		๑๓๕
นักกระจำบ		๑๓๕
สังข์ท่อง		๑๕๔
ประมวลคำที่ควรศึกษา		๑๗๔

บทที่ ๑

ทุ่ม - โนง

พอขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ มา尼สูง ๑๔๕ เซนติเมตร ชูใจ
สูงกว่ามา尼 ๒ เซนติเมตร ดวงแก้วสูง ๑๕๐ เซนติเมตร สมคิดสูง
ไล่เลี้ยงกับมา尼 ส่วนปีติสูงถึง ๑๕๕ เซนติเมตร และดูตัวของเขาน้ำหนัก
เก็งก้าง แข็งและขยายเวลากะ เพื่อน ๆ ในชั้นเติบโตสูงใหญ่ขึ้นตามวัย
ทุกคน ไม่เพียงแต่ร่างกายเท่านั้นที่เจริญเติบโต ความคิดจิตใจของพวง
เขาก็งอกงามขึ้นตามลำดับด้วย รู้จักคิด รู้ว่าอะไรถูกผิด ควรทำหรือ
ไม่ควรทำ รู้จักภาษาบุลัญญาไทย เพราะทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครองและครู
อาจารย์ต่างร่วมมือกันอบรมสั่งสอน และฝึกฝนส่งเสริมให้พวงเข้าเป็น
คนดี ตั้งอกตั้งใจศึกษาเล่าเรียนตลอดมา

วันนี้เพิ่งเปิดเรียนมาได้สามวัน พอถึงเวลาที่กำหนดให้ศึกษา
คันคัว ครูประจำชั้นให้นักเรียนทำงานตามลำพัง สมคิดนั่งทำงาน

พลางอ้าปากหัวหาด ๆ เขารีบแก้ตัวกับเพื่อน ๆ ว่า “ตอนหยุดเทอม
นั้นไปอยู่กับปู่ที่ภูเก็ต ทำตัวสนับยเกินไปเลยติดนิสัย กลางคืนพอ
สามทุ่มก็เข้านอน ส่องโ不明เช้าจึงตื่น” ปิติฟังแล้วรู้สึกสงสัยคำว่า
ทุ่ม กับ โມง ขึ้นมาทันทีว่าเหตุใดเวลากลางคืนจึงเรียกว่าทุ่ม เวลา
กลางวันจึงเรียกว่าโโมง ทำไมจึงไม่เรียกให้เหมือนกัน เขายังคิดว่าชูใจ
อาจจะรู้ เพราะย่าของชูใจเป็นคนซ่างเล่า ชูใจกำลังคิดเลขไม่ออก รู้สึก
หงุดหงิดอยู่แล้ว พ่อปิติมาเข้าซื้อกาแฟไม่ถึงกับโทรศัพท์เป็นพื้นเป็นไฟก็
ทำท่ากระฟัดกระเพียด บ่นพึ่มพำว่าปิติคิดผุ่งซ่าน ไคร ๆ เขายัง
เช่นนี้นานนานแล้ว “ไม่เห็นไครสงสัย ปิติจึงไปถามครูทำหน้าที่
บรรณารักษ์

สมเด็จพระยาคำธรรมราชนุภาพ

ครูส่งหนังสือให้ปิติเล่มหนึ่ง ชื่อ “นิทานโบราณคดี” เป็น
พระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาคำธรรมราชนุภาพ
ปิติเปิดคู่สารบัญมีเรื่องน่าสนใจหลายเรื่อง เขาเห็นนิทานเรื่องที่ ๖ มี
เรื่องยามและทุ่มโถง ก็นั่งอ่านด้วยความสนใจ เมื่ออ่านจบเขาเก็บ
หนังสือไปคืนครูทำหน้าที่บรรณาธิการซึ่แล้วกลับไปที่ห้องเรียน เพื่อน ๆ
หลายคนยังนั่งทำงานอยู่ที่โต๊ะ บางคนอ่านหนังสืออยู่ที่มุมห้อง

ปิติเตร่เข้าไปยืนข้างโต๊ะชูใจ พลางพูดเปรย ๆ ว่า “ฉันรู้แล้ว
ละว่า ทำไมเราจึงเรียกเวลากลางวันว่าโถง เรียกเวลากลางคืนว่าทุ่ม”
ชูใจทำเลขเสร็จแล้วจึงอารมณ์ดี หันไปพูดกับปิติว่า “ไปรู้มาจากไหนล่ะ

ปิด “ไหนลงขยายให้ฟังบ้างซี” ปิดเดินทางเขื่องไปยืนกลางห้อง “ใคร
อยากรฟังบ้างล่ะ ฉันจะเล่าให้ฟัง” เพื่อน ๆ เงยหน้าขึ้นถามว่าปิดจะ
เล่าเรื่องอะไร พ่อรู้ก็พากันดีใจ เพราะทุกคนอยากรู้อยู่เหมือนกัน “รับ
เล่า罇ะปิด เวลาจวนจะหมดแล้ว” มา尼เร่งเร้า ปิดยืดออกขึ้นอย่าง
ภาคภูมิ พยายามวางแผนท่ารัวกับนักปราชญ์ ทำเสียงหัวและพูดช้า ๆ มี
จังหวะเหมือนผู้ใหญ่

“เรื่องเรียกเวลา กางรั้ววันว่าโมง เรียกเวลา กางรั้วคืนว่าทุ่มนี้ สมเด็จ
กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงสันนิษฐานไว้ในหนังสือนิทานโบราณคดี
ซึ่งเป็นพระนิพนธ์ของพระองค์ว่า ในสมัยโบราณเวลา กางรั้ววันคงจะใช้
มื้องตีบอกเวลา เสียงมื้องดัง โมง โมง เวลาเท่าไรก็ตีเท่านั้นคั่ง
เช่นตีสามครั้งก็เป็นสามโมง ตีหกครั้งก็เป็นหกโมง ส่วนเวลา กางรั้วคืน
ใช้กลองตีบอกเวลา เสียงกลองดังตุ้ม ตุ้ม หรือทุ่ม ทุ่ม เวลาเท่าไรก็ตี
เท่านั้นคั่ง ตีห้าครั้งก็เป็นห้าทุ่ม” เพื่อนคนหนึ่งถามขึ้นว่า “เดี่ยวนี้
ไม่ได้ตีมื้องหรือกลองบอกเวลาแล้ว ทำไมยังเรียกทุ่ม เรียกโมงอยู่ล่ะ”

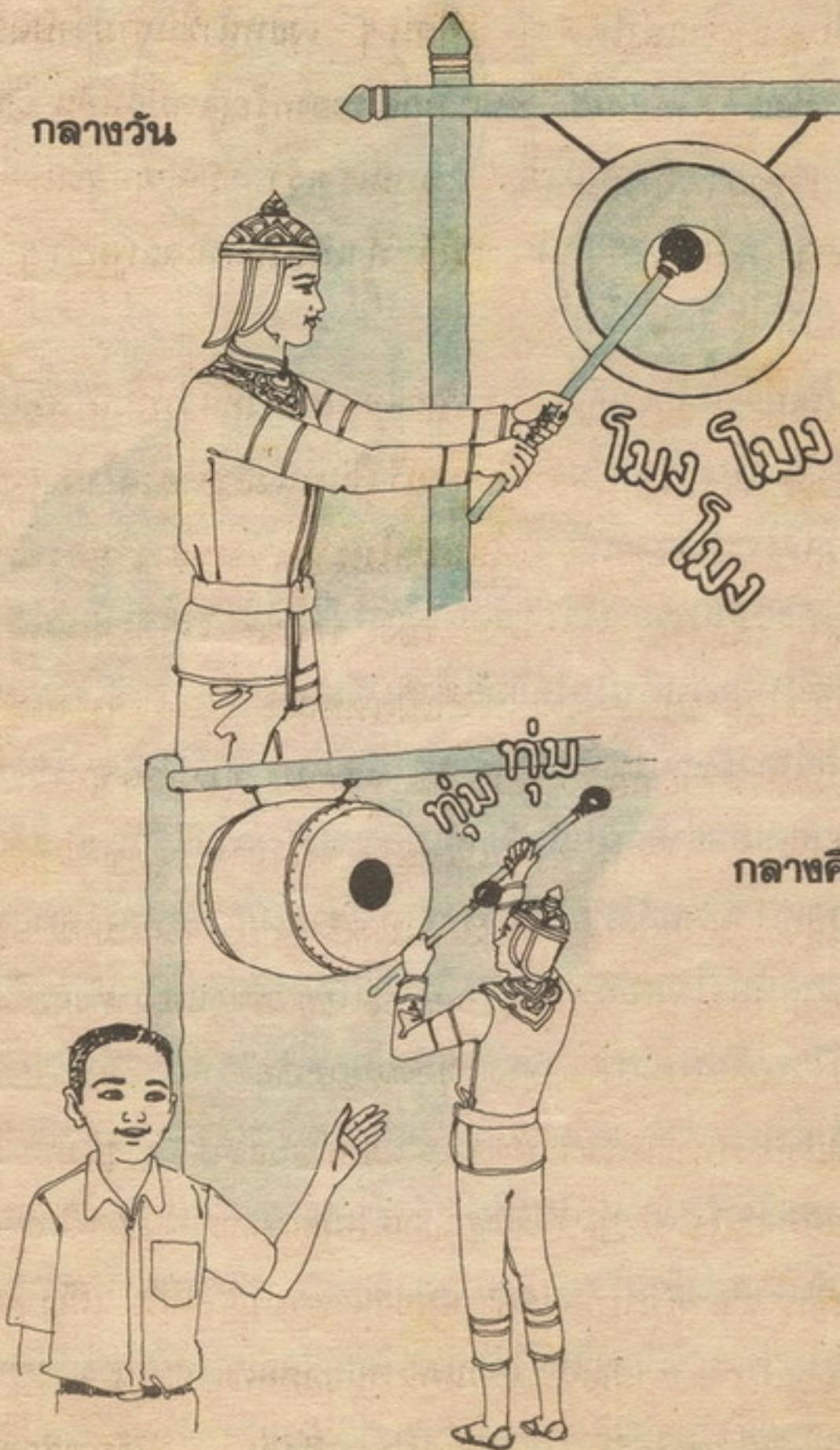
ปิดตอบ “ถึงจะไม่ได้ตีมื้องหรือกลองบอกเวลา แต่คำทุ่มกับโมง
เป็นที่เข้าใจของคนทั่วไปแล้วจึงยังคงเรียกติดปากอยู่”

“ถ้าไม่เรียกว่าทุ่มกับโมงแล้ว فهوจะเรียกว่าอย่างไร” ชูใจหันไป
ถาม เพื่อนคนนั้นนั่งนิ่ง นึกอยู่เป็นนานจึงตอบเสียงอ่อน ๆ ว่า “ไม่รู้ซี”

“เดี่ยวนี้เรามีนาพิกาบอกเวลา เสียงนาพิกัดัง แก๊ง แก๊ง เรา
น่าจะเรียก ส่องแก๊ง สามแก๊ง” เพื่อนคนหนึ่งออกความเห็น

“นาพิกาที่บ้านของฉันดัง ตึงต่อง ตึงต่อง มิต้องเรียกว่า

กล่างวัน

กล่างคืน

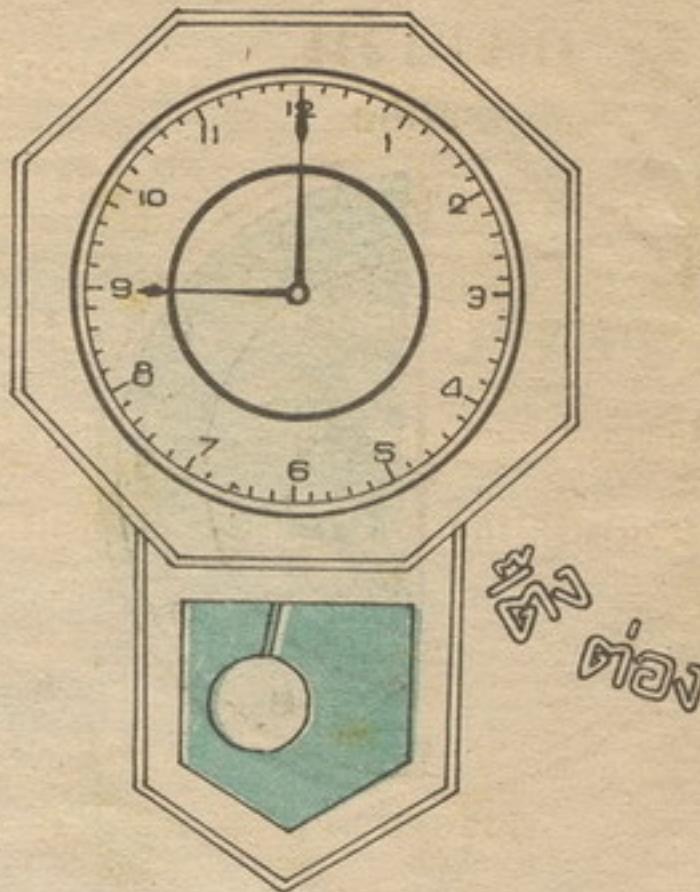
สองตึงต่อง สามตึงต่องหรือ”
อีกคนหนึ่งค้าน

มนีจึงว่า “นั้นนะซีของเดิม
เรียกทุ่ม เรียกโมงนั่ดีอยู่แล้ว พอ
พูดว่า สามโมงเข้า สามโมงเย็น
หรือสามทุ่ม ก็เข้าใจได้ทันทีว่า
หมายถึงเวลาใด ถ้าเปลี่ยนเป็น แก้ง
เป็น ตึงต่อง คงต้องอธิบายทำความ
เข้าใจกันอยู่อีกนานจึงจะรู้เรื่องกัน”

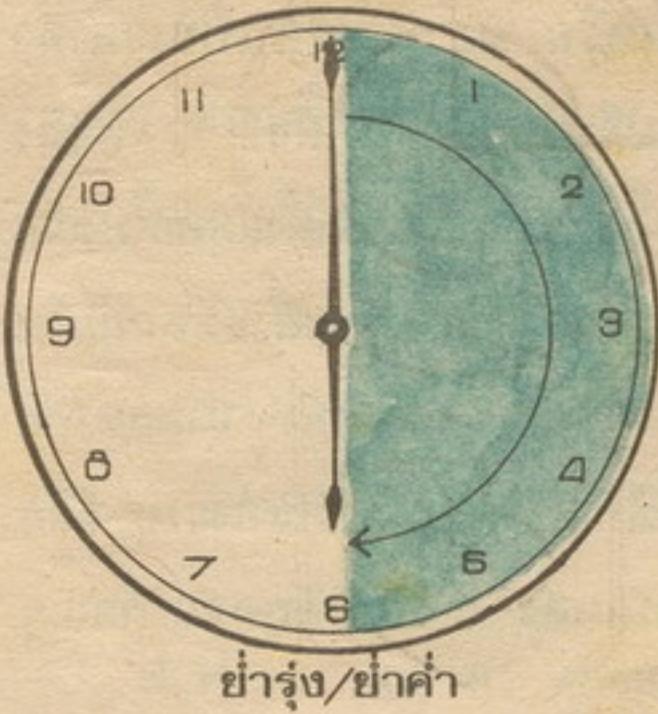
“คุณครูเคยสอนพากเราว่า สิ่งใดที่ยังใช้ได้ดีมีประโยชน์และยัง
หาของใหม่แทนที่ให้ดีกว่าเดิมไม่ได้ก็อย่าไปเปลี่ยนแปลง แต่สิ่งใดที่มี
ของใหม่ใช้ได้ดีกว่าควรจะเปลี่ยนแปลง นั่นคิดว่า คำว่า ทุ่ม โมงนี้
ยังใช้ได้ดีอยู่ พากเชื่อย่าคิดอ่านเปลี่ยนแปลงเลย” ดวงแก้วพูด แล้ว
ชี้มือไปที่ไม้กวาดเก่า ๆ หลังห้องพลาวงว่า “อย่างไม้กวาดนั้น เก่าแก่
กระรุ่งกระริง กวาดห้องไม่สะอาดแล้ว ทำไมไม่คิดเปลี่ยนใหม่เสียที”
เพื่อน ๆ ได้ฟังจึงพากันหัวเราะ นักเรียนที่เป็นกรรมการสวัสดิการรับว่า
พรุ่งนี้จะหามาเปลี่ยน

สมคิดยังสนใจเรื่อง ทุ่มโมงอยู่ จึงถามปิติว่า “ทำไมบางคน
จึงเรียกเวลาหกทุ่มว่าสองยาม”

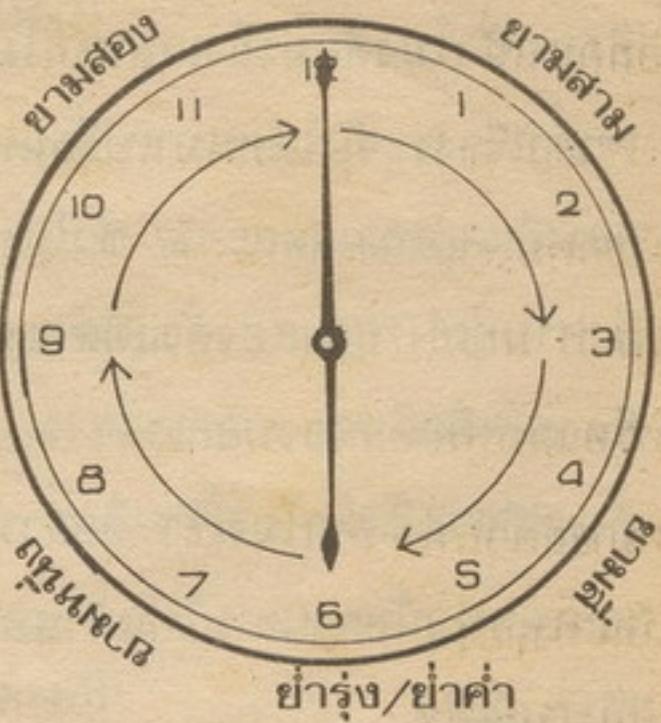
ปิติย้อนถามว่า “เชอเคยได้ยินบางคนเรียกเวลาหกโมงเข้าว่า
ยำรุ่ง และเรียกเวลาหกโมงเย็นว่า ยำคำ บ้างใหม่ล่ะ”

กลางวัน ย่าเที่ยง

กลางคืน ยามส่อง

ชูใจร้องว่า “ย่าของฉันยังเรียก ย่าค่ำ ย่ารุ่งอยู่ เวลาหกทุ่มก็
เรียกสองยาม” ปิตอธิบายว่า “คำว่า หุ่มกับโมง พากเชอเข้าใจแล้ว
เหลือคำว่าย่ากับยาม พึงจะนั้นจะเล่าให้ฟัง” เขายุดนิดหนึ่งเพื่อให้
เพื่อน ๆ สนใจตั้งใจฟังยิ่งขึ้น “สมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ
ทรงเล่าไว้ในหนังสือนิทานโบราณคดีว่า ประเพณีไทยแต่โบราณมีการ
ให้คนอยู่เรวยามตามสถานที่สำคัญ ในเวลากลางวันผลัดละ ๖ ชั่วโมง
เวลากลางคืนผลัดละ ๓ ชั่วโมง เริ่มตั้งแต่หกโมงเช้า หรือ ๖ นาฬิกา
เขาก็ตีฆ่าม้องระฆังเพื่อให้คนมาเข้าเรวยาม คำว่าย่าคือ ตีชั่ว ๆ ถี่ ๆ”

“อ้อ เหมือนเรา.yाเท้าใช้ใหม่ ย่าเท้าก็คือยกเท้าขึ้นลงช้ำ ๆ
สลับกัน” มานีพูด ปิตอพยักหน้าพลางเล่าต่อไปว่า “ใช่แล้วจัง และ
ตอนหกโมงเช้าเป็นเวลาเพียงรุ่งสว่าง จึงเรียกว่าย่ารุ่ง พ้อถึงเวลาเที่ยงวัน
คือ ๑๒ นาฬิกาต้องเปลี่ยนเรวยาม เขาก็ตีฆ่าม้องระฆัง เรียกให้คนที่

จะเข้าเรวยามต่อไปมาเปลี่ยนเวลาเที่ยง ผู้ใหญ่บางคนยังเรียกย่าเที่ยงอยู่ อีกหกชั่วโมงต่อมารีบเวลาหกโมงเย็นหรือ ๑๙ นาฬิกาเป็นเวลาค่ำ เขาย่ามีองระหวังให้คนมาเปลี่ยนเรวยามอีกจึงเรียกว่าย่าค่ำ พอถึงกลางคืนอยู่ยามผลัดละ ๓ ชั่วโมง จะนั้นยามหนึ่งใช้เวลาตั้งแต่หกโมงเย็นถึงสามทุ่ม ยามสองตั้งแต่สามทุ่มถึงหกทุ่ม ยามสามตั้งแต่หกทุ่มถึงตีสาม คือตีกลองบอกเวลา ๓ ครั้ง หรือ ๓ นาฬิกา ยามสุดท้ายตั้งแต่ตีสามถึงหกโมงเช้า คือย่ารุ่ง ที่มีคนเรียกหกทุ่มว่าสองยาม ก็คือเวลาหกทุ่มนั้นผ่านยามไปแล้วสองยามนั่นเอง” พอปิดพูดจบเพื่อน ๆ ก็ปรบมือให้

“ดีจริง ฉันเพิ่งรู้นี้เองว่าทำไม่จึงเรียกเวลากลางคืนว่าทุ่ม เวลากลางวันว่าโมง เรียกหกโมงเช้าว่าย่ารุ่ง เรียกหกโมงเย็นว่าย่าค่ำ และเรียกเที่ยงคืนว่าสองยาม ขอบใจปิตินะ” เพื่อนคนหนึ่งพูด

“ถ้าอยากรู้อะไร ๆ มากกว่านี้ ก็ไปหาหนังสืออ่านซี มีเรื่องสนุก ๆ เยอะเลย” ปิดบอก

“เรื่องทุ่ม โมง นีเรือไปอ่านจากหนังสืออะไรนะ” นานีถาม

“หนังสือนิทานโบราณคดี ของสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เชือไปหาคุณครูทำหน้าที่บรรณาธิการ แล้วเรียนท่านว่า เชืออยากรู้เรื่องอะไร ท่านก็จะหาหนังสือให้เอง” ปิดแนะนำ

ตั้งแต่นั้นมาเพื่อน ๆ ของปิติอยากรู้เรื่องอะไรก็ไปหาครูทำหน้าที่บรรณาธิการ ครูก็จัดหาให้ตามความต้องการ

แบบฝึก

๑. ร ออกรสเสียงต่างกัน ล พ

ฝึกออกเสียง

อะrai	ໄລ່ເລື່ຍ	ເສີຍຮູ້	ລູ່ທາງ
ບາງເວລາ	ນາພິກາ	ນ່າຫວເຮະ	ເຄາະຮະໝັງ
ວັງໂປຣານ	ເລົກການບ້ານ	ນານເທົ່າໄຣ	ໄມ່ຮ້າຍແຮງ

๒. ຜ ພ ກວ ແລະ ຄວ ອອກเสียงต่างกัน

ฝึกออกเสียง

ຝຸ່ງໜ້ານ	ຄວານຫາ	ຝ່າຜືນ	ຝິນໄພ	ໄຟຜົນ
ຄວັນໄພ	ໄຟວ່າຄວ້າ	ຝ່າຊື້	ຝຶດາະ	ຮສຳຜາດ
ກວາດຖູ	ຝູ່ເພື່ອງ	ເໜີອອັງຝາຍ	ຝ່າຍຖູກ	ຝູ່ກໍາມອນ
ຕ້ອນຄວາຍ	ໜລາຍຝັກ	ຝັກແພັງ	ແກວ່ວ່າໄກວ	ໄຟຝຳ

๓. ฝึกอ่านออกเสียงคำที่มีพยัญชนะ ง ນ ນ ພ ບ

ພ່ອບ້ານ	ງານມາກ	ກາດກູມີ	ມຸມຫ້ອງ
ມອງເພື່ອນ	ເໜີອນບອກ	ງອກງາມ	ສາມໂມງ
ໂພນຳນໍາບ່ອ	ພວລະນະ	ພຣະນິພນ໌ຮ	ບ່ປ່ນພື້ນພໍາ
ຕາມລຳພັງ	ນັ້ນຫຸດໜິດ	ຕິດນິສັຍ	ສມັຍນີ້

๔. ความรู้เรื่อง “คำ”

เนื้อเปล่งเสียงออกมา ๑ ครั้ง หรือ ๒ ครั้งขึ้นไป แล้วได้
ความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง เรียกว่า คำ
อ่านและลังเกต

เปล่งเสียง ๑ ครั้ง	ครู วัย ทุ่ม ม้อง รา
” ๒ ”	โบราณ อารมณ์ ภาคภูมิ ศึกษา นิสัย
” ๓ ”	ประเพณี สันนิษฐาน กรรมการ
” ๔ ”	สวัสดิการ กระฟัดกระเพียด

๕. ความแตกต่างระหว่าง “คำ” กับ “พยางค์”

เสียงที่เปล่งออกมากettต่ำกรังจะนีความหมายหรือไม่ก็ตาม
เรียกว่า พยางค์
อ่านและลังเกต

ครู	มีความหมาย	เรียกว่า คำ	มี ๑ พยางค์
นิสัย	”	” คำ	มี ๒ พยางค์
ประเพณี	”	” คำ	มี ๓ พยางค์
สวัสดิการ	”	” คำ	มี ๔ พยางค์

๖. การอ่านคำต้องแยกพยางค์ได้ถูกและอ่านออกเสียงได้ครบจึงจะถูกต้อง
อ่านและสังเกต

สันนิษฐาน	มี ๓ พยางค์ (สัน - นิ - ฐาน)
กรรมการ	มี ๓ พยางค์ (กำ - มะ - กาน)
สวัสดิการ	มี ๔ พยางค์ (สะ - หวัด - ดิ - กาน)

๗. คำที่นักอ่านผิดเพระแยกพยางค์ไม่ถูก
อ่านและจำ

ปกติ	อ่านว่า ปะ-กะ-ติ
ปรกติ	" ปรก-กะ-ติ
กรกฎาคม	" กะ-รະ-กะ-ดา-คม
มกราคม	" มະ-กะ-รา-คม
พฤษจิกายน	" พรีด-สะ-จิ-กา-ยน
พฤหัสบดี	" พรี-หัด-สะ-บอ-ดี
ศีลธรรม	" สีน-ละ-ทำ, สีน-ทำ

๘. ความหมายของคำประสม

เนื่องจากคำที่มีความหมายตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไปมาร่วมกัน แล้วทำให้เกิดความหมายใหม่ เรียกว่า คำประสม คำประสมบางคำมีความหมายคล้ายคำเดิม บางคำมีความหมายไม่เหมือนเดิม

อ่านและลังเกด

๔.๑ คำประสมที่มีความหมายคล้ายคำเดิน

เปลี่ยน (ยกย้าย)	{	รวมเป็นเปลี่ยนแปลง	(ทำให้
แปลง (กลับกลาย)		ลักษณะต่างไป)	

สั่ง (บอกให้ทำ)	{	รวมเป็นสั่งสอน	(ชี้แจงให้เข้าใจ
สอน (บอกให้เข้าใจ)		และบอกให้ทำ)	

สุด (อยู่ปลาย)	{	รวมเป็นสุดท้าย	(ที่สุด อยู่หลัง
ท้าย (อยู่ตรงข้ามกับหัว)		อยู่ปลาย)	

๔.๒ คำประสมที่มีความหมายไม่เหมือนเดิน

หน้า (ส่วนหนึ่งของร่างกาย)	{	รวมเป็นหน้าที่	(สิ่งที่จะต้องทำ)
ที่ (ตำแหน่ง)			

อบ (ทำให้สุกด้วยไฟ)	{	รวมเป็นอบรม	(สั่งสอน
رم (ทำให้คันไฟหรือไอติดอยู่)			ขัด gele)

ลูก (ของที่มีรูปกลม)	{	รวมเป็นลูก gwad	(ของหวานเป็น
gwad (ทำให้เตียน)			ก้อนทำจากน้ำตาล หรือ

เคลื่อนนำตาล ใช้้อม)

บทที่ ๒

จำกัด

เจ้านิลโடขึ้นมาก พ่อของปิติฝึกให้มันทำตามคำสั่งได้หลายอย่าง
แล้ว แต่ยังซึ่ไม่ได้ จะต้องฝึกให้มันคุ้นกับการบรรทุกน้ำหนักเสียก่อน
นับวันปิติยังรักเจ้านิลมากขึ้น เจ้านิลก็รักปิติมากเช่นกัน มันช่วยบรรทุก
อาหารปลาให้ปิติไปเลี้ยงปลาในลิ่วทุกวัน และชอบเล่นสนุกกับปิติ ถ้า
ปิติผลอมันจะเอาหัวชนจนเขา疼 แล้วมันก็ชอบใจร้องอี๊ ๆ พลางกระโดด
ยกขาหน้าทั้งสองขึ้นตะกุยอากาศ ปิติลูกขึ้นได้ก็โอนเข้ากอดคอเจ้านิล
โหนไว้ไม่ยอมปล่อย เจ้านิลพาวิงไปprob ๆ บ้าน ปิติโหนต่องแต่ง
พลางร้องว่า “เจ้านิลกินขันนุน วิ่งหัวชูนหมุนไปหมุนมา ตกลงไปในบ่อ¹
ปลา尼ลล่อเหลือแต่ลูกตา” เจ้านิลฟังไม่รู้เรื่อง ได้แต่ร้องอี๊ ๆ

เย็นวันเสาร์ ปิติจูงเจ้านิลไปเที่ยวบ้านวีระ วีระกับเพชรบรรจุน้อยหน่าดิบลงในเบ่งเสร็จพอดี พอทั้งสองเห็นปิติกับเจ้านิลมาก็ได้ใจชวนปิติไปนั่งกินน้อยหน่าสุกที่แคร์ใต้ต้นมะไฟ ปิติปล่อยให้เจ้านิลไปกินหญ้าและเล่นกับเจ้าจื้อ แต่เจ้านิลยังคงเล่นอยู่ใกล้ๆ “ไม่ยอมไปห่างจากปิติ”

“เมื่อไรเรอจะขึ้nmันได้ล่ะปิติ” เพชรถาม

“พ่อนอกกว่าปีหน้า ตอนนี้กำลังฝึกมัน” ปิติตอบ เขาบินน้อยหน่าออกกินอย่างเอร็ดอร่อย

“เจ้านิลอายุเท่าไรแล้วล่ะปิติ” วีระถาม

“ฉันจดเอาไว้ในสมุดบันทึก
จำไม่ได้ว่ามันอายุเท่าไรแล้ว ต้อง
กลับไปดูในสมุดแล้ววันหลังฉัน
จะบอกให้” ปิติพูด

“เชอเอาแต่จดไม่รู้จักจำ ทุก
อย่างก็อยู่ในสมุด อยู่ในตำราหมุด
นะซีปิติ” วีระว่า “ถ้าฉันอยากรู้
อะไรมีอะไร ฉันไปเปิดดูในสมุด
ก็รู้ได้นี่นา หรือเชอไม่จด” ปิติ
ย้อนถาม วีระหัวเราะพลางพูดว่า
“จดซี จดเพื่อกันลืม แต่จดไว้ใน
สมองเสียก่อนแล้วจึงจดลงในสมุด
 เพราะถ้าจำหรือจดสิ่งที่เราไม่เข้าใจกันนำไปใช้ประโยชน์ไม่ได้ เสียเวลา
 จดและจำเปล่า ๆ ”

“จดในสมอง จดได้อย่างไร” ปิติสงสัย

“จดในสมองก็คือจำ เข้าใจและจำให้ได้ก่อนแล้วจึงจดลงสมุด
 เพื่อกันลืม ถ้าเราจะนึกถึงอะไรมาก ก็นึกได้ทันที เพราะเราจำได้ แต่ถ้านึกไม่ออกจริง ๆ จึงไปเปิดดูที่จดไว้ในสมุด” วีระอธิบาย

“มีน่าล่ะ วีระจึงตอบอะไรมาก “ได้ทันที เออ ความจำนี้มีประโยชน์มากเหลือคนนา
 มากนะ” ปิติพูด

“ใช่ซี ลุงของฉันบอกว่าความจำมีประโยชน์มากเหลือคนนา

เชี่ยวละ” วีระเสริม “ฉันขออีมหนังสือจากห้องสมุดมาเล่มหนึ่ง มีกลอนของครูเทพอยู่บพหนึ่งพูดถึงประโยชน์ของความจำ”

ปิติสนใจมาก “ฉันอยากอ่านบ้างจัง”

“ฉันจะไปหยิบมาให้” วีระพูด แล้วรีบวิ่งขึ้นไปบนบ้าน

เพชรนั่งมองดูเจ้านิลอยู่นานแล้วจึงพูดว่า “เจ้านินี ยิ่งโตยิ่งสวย รูปร่างแข็งแรงสมบูรณ์ดี มันมีอาหารกินอย่างสมบูรณ์และเชอร์ก์เอาใจใส่ดูแลมันอย่างดี”

ปิติพยักหน้าพลาสง่าว่า “มันรู้ภาษาไทยกับคนเชี่ยวละ ชอบเล่นชนเมื่องเด็ก ๆ イヤຍ เคยว่าฉันกับเจ้านิลเป็นสองเกลอ เล่นกันเป็นอาจัน”

วีระลงมาจากร้าน ถือหนังสือมาด้วยเล่มหนึ่ง ปิติรีบขอนามาเปิดดู เขาเปิดสารบัญดูชื่อเรื่อง พอพบเรื่อง “ความจำ” ก็อ่านออกเสียงเบา ๆ

ความจำ

ความจำดินน้ำมักสร้างนักประชัญ	คนตลาดจำแม่นแผนหมายเหมือง
คนบลีมดึงตลาดขาดจำเงอง	มัวแต่เพ่งเพียรจดก์ทมดดี
ตุ้ลัมดุ ไม่บอกอกกนาได้	ว่าอะไรอยู่ไหนให้ด้วนดี
ดึงอ่านแล้วลืมเลี้ยก์เลี้ยที	ต้องอ่านคันปันปี้เลี้ยเวลา
คนช่างจำคล้ำกุกทุกเรื่องผุด	เปิดสมุดพบง่ายไม่หันกหนา
พันทิ้งกอดรอดจำวนนทุ่นคั้นคว้า	ความจำสารพัดให้กำไรงาน
ทุกนาทีมีแต่จะได้เปรีบ	คนบลีมหลงเทียบก์กุ่นจ่ำ
คนหนึ่งบวกคนหนึ่งลบจนโนงยาน	ยิงนานปีมีแต่ความประชัย

“ดีจริง ใจรณะแต่ง” ปิติพลิก
ดูที่หน้าปากหนังสือ พบร่องผู้เขียน
ชื่อ “ครูเทพ” จึงถามวีระ “ครู
เทพนี่เป็นใจรณะวีระะ”

“ท่านชื่อเจ้าพระยาธรรมศักดิ์
มนตรี เวลาท่านเขียนหนังสือ หรือ
แต่งโคลงกลอน ท่านใช้ชื่อว่า ครู
เทพ ชื่อครูเทพจึงเป็นนามปากกา
หรือนามแฝงของท่าน” วีระซึ้ง

“ฉันเคยได้ยินคำว่านามปากกา
และนามแฝงบ่อย ๆ ไม่รู้ว่าแปลว่า
อะไร นึกว่าเข้าใจก็ชื่อลองที่ปากกา
เสียอีก ทำไนนักเขียนจึงต้องใช้
นามปากกาหรือนามแฝง”

“คุณครูเล่าให้ฉันฟังว่า การที่นักเขียนใช้นามปากกานั้นมีเหตุผล
หลายประการ เช่น ไม่อยากให้ครูรู้ชื่อจริง เพราะกลัวว่าเรื่องที่เขียน
จะไม่ดี บางคนก็ใช้เพื่อให้ดูโก้เกี้ย พระบาทสมเด็จพระมหามนูญเกล้าเจ้า-
อยู่หัวทรงใช้พระนามแฝงเมื่อทรงพระราชนิพนธ์บทความต่าง ๆ เพราะ
พระองค์ไม่อยากให้ครtractor รับว่าเป็นบทความของพระองค์ เพื่อว่าคร
ที่มีความเห็นแตกต่างไป จะได้กล้าแสดงความคิดเห็นคัดค้านพระองค์ได้

ต่อมาก็กล่าวเป็นความนิยมใช้ชื่อปากกาภันท์ไว้

“ฉันอยากรู้ว่าบุพารามที่ท่านทรงพระราชนิพนธ์” ปิดปรารภ

“เชอร์เรียนชั้นสูงนี้จะต้องได้อ่านแน่ๆ บทความของพระองค์ อ่านแล้วให้ความรู้สึกเกี่ยวกับความรักชาติบ้านเมืองได้ดีมาก”

“ถ้าฉันจะเขียนเรื่องนี้ จะใช้ชื่อปากกาภันท์ได้ไหม”

วีระหัวเราะ “ได้เช่นนี้ เชอร์จะเขียนเรื่องอะไรล่ะ นี่พากฉันกำลัง เตรียมจัดทำหนังสือพิมพ์ประจำห้องชื่อ “เส้นชัย” ฉันเป็นบรรณาธิการ เองแหละ”

ปิดตึ่นเต้นมาก “เชอร์จะเขียนเรื่องลงด้วยหรือเปล่าล่ะ”

“เขียนเช่นนี้ ใช้ชื่อปากกาภันท์ลงด้วย ก่อนจะลอกด้วย ฉันจึงขอรีบ หนังสือโคลงกลอนของครูเทพมาอ่านอย่างไรล่ะ” วีระตอบอย่างภาคภูมิ

“เชอร์ใช้ชื่อปากกาภันท์ลงด้วย”

“อีก บอกไม่ได้เช่นนี้ เป็นความลับ ถ้าทำหนังสือเสร็จ เราจะเอา ไปไว้ที่ห้องสมุด เชอร์ไปอ่านดูเช่นนี้ แล้วลองทายว่าฉันใช้ชื่อปากกาภันท์ลงด้วย”

ปิดนิ่งสนุกมาก คิดอยากรู้ว่าทำหนังสือพิมพ์ประจำห้องของตน บ้าง จึงสอบถามวิธีทำจากวีระ วีระอธิบายว่า

“เรามีกรรมการจัดทำหนังสือพิมพ์อยู่แล้ว คุณครูประจำชั้นเป็น ที่ปรึกษา เราตกลงกันว่าจะทำหนังสือพิมพ์เพื่อให้ความรู้ด้านต่างๆ และมีบทความกับเรื่องสนุกๆ ลงด้วย ครูจะเขียนเรื่องอะไรก็รับไป ฝ่ายศิลป์รับหน้าที่เขียนรูปประกอบเรื่อง เขียนการ์ตูนสนุกๆ บ้าง ครูเขียนเรื่องอะไรก็เขียนด้วยลายมือสวยๆ ใช้กระดาษขนาดเท่ากัน

เสร็จแล้วก็มารวมเย็บเป็นเล่ม ฉัน
กะว่าหนังสือมีความยาวประมาณ
๕๐หน้า แล้วเขียนปกสวย ๆ ทำ
สองเล่ม เล่มหนึ่งเก็บไว้ที่ห้องเรียน
อีกเล่มหนึ่งนำไปไว้ที่ห้องสมุด
ฉันตั้งใจจะออกหนังสือพิมพ์ สาม
เดือนต่อหนึ่งเล่ม ปลายปีจะทำ
หนังสือที่ระลึกเพื่อเป็นอนุสรณ์
 เพราะปีนี้พวกเรารายงานเป็นปีสุด
 ท้ายแล้ว”

“ดีจริง ฉันจะไปชวนเพื่อน ๆ
 ทำหนังสือพิมพ์ประจำห้องบ้าง เออ...เชօເງີນເວື່ອງເກີຍກັບອະໄຮລ່ะ”
 “ເວື່ອງ เข้าใจแล้วจ้า ໄຟລ່ะ ฉันຈຶ່ງອ່ານກລອນຂອງຄຽງເທິ
 ປະກອບຄວາມຄົດໃນການເງີນ ເພື່ອໃຫ້ເພື່ອນ ຈະເຫັນປະໂຍບນຂອງຄວາມຈຳ
 ດ້ວຍຄວາມເຂົ້າໃຈ”

ປົກລົງອ່ານກລອນໃນໃຈທັງກວນອີກຄົງ “ກລອນບໍທນີ້ດີຈັງ ຕ້ອໄປນີ້
 ฉັນຈະທຳຕາມ ເມື່ອເຂົ້າໃຈແລ້ວຈຳໄຫ້ໄດ້ແລະຈົດດ້ວຍ ເມື່ອຈະໃຊ້ຈະໄດ້ໄມ່
 ຕ້ອງຄອຍໄປເປັດສມຸດດູບ່ອຍ ຈຳ”

“ສ້າທໍາໄດ້ຍ່າງນີ້ ເຮົອກໍເງີນເກີນເກີນ ແລະຈົດຫຼັກວ່າເດີມຍ່າງ
 ກື່ຄຽງເທິພ່ານວ່າ ຄວາມຈຳດີນີ້ມັກສຽງນັກປ່າຊົງ”

ปิดหันไปถามเพชร “ เธออ่านหนังสือเล่มนี้หรือยังเพชร ”

“ วะให้ฉันอ่านแล้ว ฉันชอบกลอนของครูเทพอยู่หลายบท
เรื่องแม่จ้าว กดี แต่ฉันไม่เข้าใจคำอยู่หลายคำ เพราะเป็นภาษาอังกฤษ
วะช่วยอธิบายให้จึงเข้าใจ ”

“ เพชرنี่เก่งนะ เพิงเรียนหนังสือแท้ ๆ ก็อ่านหนังสือได้ตั้งเยอะ ”

ปิดซม

“ เข้าจำเก่ง บอกอะไรหรือฟังอะไรครั้งเดียว ก็จำได้ เพราะตั้งใจ
ทั้งเป็นคนช่างสังเกต ช่างซักช่างถามด้วย ถึงแม้จะต้องช่วยพ่อแม่ทำงาน
อย่างหนัก เขาก็พยายามปลีกเวลาศึกษาหาความรู้ สองสัยอะไร ก็ไม่ถูก ”

ฉันกับลุงจนเข้าใจ คุณครูประจำชั้นของเขานอกลุ่งว่า กลางปีนี้เพชร
อาจจะได้เลื่อนขึ้นไปเรียนชั้น ป. ๔ ” วีระบอกร

ปิติพูดอย่างตื่นเต้น “ ดีจริง ฉันอยากให้เพชรขึ้นมาเรียนชั้น
ป. ๔ กับฉันจัง ”

เพชรได้ฟังก็รู้สึกตื้นตันใจที่เห็นเพื่อน ๆ มีความรักและห่วงดี
ต่อเขาทุกคน ถึงเขายากจนขึ้นแค่นักไม่มีครุฑูกหายใจหาย คงให้
ความช่วยเหลือเสมอมา พอเขาได้ดีก็ยินดีด้วยอย่างจริงใจ มิได้มีความ
คิดอิจฉาริษยาแต่ประการใด

“ ขอบใจปิติมาก ” เพชรพูดด้วยความรู้สึกซาบซึ้ง “ เพื่อน ๆ
ช่างดีต่อนั้นเหลือเกิน ”

แบบฝึก

๑. เสียงสาระ

คำ หรือ พยางค์ ที่เราปล่อยเสียงออกนา บางครั้งออกเสียงสาระ
เสียงสั้น บางครั้งออกเสียงสาระเสียงยาว และบางครั้งก็น้ำเสียงสาระ
หลายเสียงประสานกัน

๑.๑ สังเกตและฝึกออกเสียงสาระเสียงสั้นและสาระเสียงยาว

สาระเสียงสั้น	สาระเสียงยาว	ตัวอย่างคำหรือพยางค์	
อะ	อา	ປະ	ປາ
ອิ	ី	ិ	ិី
អី	ីី	ីី	ីីូ
ឧ	ុ	ុ	ុុ

ເອະ	ເອ	ເຕະ	ເຕ
ແອະ	ແອ	ແກະ	ແກ
ໂອະ	ໂອ	ໂປະ	ໂປ
ເອາະ	ອອ	ເກາະ	ກອ
ເອອະ	ເອອ	ເຈອະ	ເຈອ
ເມືຍະ	ເມືຍ	ເປີຍະ	ເປີຍ
ເວືອະ	ເວືອ	ເຮືອະ	ເຮືອ
ອ້ວະ	ອ້ວ	ຜ້ວະ	ຜ້ວ

๑.๒ สังเกตและฝึกออกเสียงสระบางตัว ที่มีเสียงสระหล่ายเสียง
ประสมกัน คือ ໜົວ

ເມືຍ (ອື - ອາ)	ເຫັນຄໍາວ່າ	ເປີຍ
ເວືອ (ອືອ - ອາ)	"	ເຮືອ
ອ້ວ (ອູ - ອາ)	"	ບ້ວ
ເມືຍະ (ອື- ອະ)	"	ເພີຍະ
ເວືອະ (ອື - ອະ)	"	ເວືອະ
ອ້ວະ (ອູ - ອະ)	"	ຜ້ວະ

๑.๓ สังเกตและฝึกออกเสียงสระบางตัวที่มีเสียงคล้ายกับมีตัวสะกด
ອໍາ ເສີຍ່ໍາກັບ อັມ (ມ ສະກດ) ເຫັນຄໍາວ່າ ທໍາ ອອກເສີຍ່າເໝືອກັບ ປຽມ
ໄວ ໄວ ເສີຍ່ໍາກັບ ອັຍ (ຍ ສະກດ) " ໄຊ ອອກເສີຍ່າເໝືອກັບ ຂັບ
ເອາ ເສີຍ່າລ້າຍ ວ ສະກດ " ເຮາ ອອກເສີຍ່າລ້າຍ ຮາວ
(ແຕ່ອອກເສີຍ່າສັ້ນ ๆ)

๒. ฝึกอ่าน

๒.๑ คำที่ออกเสียงตามความนิยม

นันเสียงแมวไว้เก้าตัว (เก้า เสียงสั้นแต่ออกเสียงยาวเป็น ก้าว)

พ่อตักนำไส่ตุ่มแต่เช้า (นำ " " นำ) (เช้า " " " ช้าว)

เข้าสามารถเท้าสีดำ (เท้า " " " ท้าว)

๒.๒ คำที่ออกเสียงผิดบ่อย ๆ

เด็ก ๆ แย่งกันจับปลากระดี่ที่กำลังดิ่นแด็ก ๆ เลยชนกัน
หกล้มขา ชี้เดี่ยว

น้ำหายชี้อ้างสีเชือกจากเชียงราย

นกแก้วตัวโตกว่าอกกระจาก

พ่อค้าเกลือใช้เรือบรรทุกเกลือไปขายเนื้องเหนือ
น้ำมันเหลว ๆ ให้เลื่อนเอวปู

๓. คำคล้องจอง คือกลุ่มคำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองกันไปทุกรรค อ่านและลังเกต

แสงดาว ขวนวลด ชวนชุม ~~ลมพัด~~ นัดหมาย

“แสงดาว” คล้องจองกับ “ขวนวลด”

คำที่มีเสียงสาระเหมือนกัน นี่ตัวสะกดนามตราเดียวกัน เรียกว่า คำสัมผัส

แสงดาว	ขวนวลด	ชวนชุม	ลมพัด	นัดหมาย
<u>สัมผัส</u>	<u>สัมผัส</u>	<u>สัมผัส</u>	<u>สัมผัส</u>	

“ดาว” สัมผัสกับ “ขาว” “นวล” สัมผัสกับ “ชวน”
คำกล้องของต้องนี่ค่าสัมผัส อาจจะสัมผัสในวรรณคดียกัน หรือ
คนละวรรณคดีได้

ยากไร้ไม่ตอก	ออกปากฝากรัง	ฟังดีมีคุณ
สัมผัส	สัมผัส	สัมผัส

๔. ถ้าเอาคำกล้องของนารีบงเป็นกลุ่มๆ กลุ่มละเท่าๆ กัน และทำให้
กล้องของกันตลอด เหนือนกันเลือกค่าแล้วอา Nar อ้อบติดกัน เรียกว่า
ร้อยกรอง ถ้าอ่านเป็นจังหวะและออกเสียงคล้ายร้องเพลงเรียกว่า
อ่านทำนองเสนาะ ทำให้ฟังไพเราะมากขึ้น
ลังเกดและฝึกอ่าน

ถึงยากจน ขันแคน แสนลำบาก ไม่ออกปาก ย่นย่อ หรือห้อถอย
ความจำดี นีมัก สร้างนักประชัญ คนฉลาด จำแม่น แสนเหมะเม�

๕. การใช้ค่าในบทร้อยกรอง

บทร้อยกรองมีการบังคับและจำกัดจำนวนคำหรือพยางค์ จะนั้น
เวลาแต่งบทร้อยกรอง ผู้แต่งจะเป็นต้องใช้คำอย่างจำกัดและอาจ
ตัดคำบางคำออกไป เพื่อให้ได้จำนวนคำตามที่ต้องการ
ลังเกดและพิจารณาความหมายของคำ

คนเขี้ลีมถึงฉลาด หาดจำเจ
ขาดจำ ข้อความเต็มว่า ไม่มีความจำ หรือไม่รู้จักจำ
หรือขาดความจำ

พั้นทิ้งทอดรอจ้านนทุ่นคันคว้า

พั้นทิ้งทอด ข้อความเต็มว่า "ไม่ทอดทิ้ง ทิ้งจำแลงด
รอจ้านน " รอพั้นจากการหมดหนทางแก้ไข
ทุ่นคันคว้า " ทุ่นเวลาในการคันคว้า

๖. การอ่านคำให้ฟังไไฟเราะและเข้าใจตรงกัน

อ่านและสังเกต

๖.๑ เว้นจังหวะหยุดให้ถูกที่

พ่ององปิด / ฝึกให้มันทำตามคำสั่ง / ได้หลายอย่างแล้ว
จะต้องฝึก / ให้มันคุ้นกับการบรรยายทุกน้ำหนัก / เสียก่อน

๖.๒ ข้อความที่เป็นคำพูด ซึ่งอยู่ในเครื่องหมาย “ ”

(อัญประกาศ) ต้องออกเสียงเหมือนเสียงพูด

ออกเสียงเหมือนพูด “ดีจริง ใจระแต่ง”

ออกเสียงธรรมชาติ ปิดพลิกดูที่หน้าปากหนังสือ

๖.๓ บทร้อยกรองอ่านเป็นจังหวะ เน้นเสียงตรงคำกล้องของ

พั้นทิ้งทอด / รอจ้านน / ทุ่นคันคว้า

ความจำسا- / รพัดให้ / กำไรงาม

๗. คำบางคำออกเสียงเหมือนกัน แต่ความหมายต่างกัน เรียกว่า

คำพ้องเสียง

อ่านและสังเกต

* * สีก-ศีก *	ปราชญ์-ปราด *	* * โหน-ໂහ
ເສເວັ້ນ-ເສາ	ບທ-ບດ	ທຣາບ-ຈາບ
ຄີລປົມ-ສິນ	ເລ່າ-ເຫຼຳ	ສຸຂ-ສຸກ

๔. คำตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไป นำมาระสมกันเป็นคำใหม่ มีความหมาย
คล้ายคำเดิม ແນ້ຈະສັນກົດຕົກມື່ງຄວາມໝາຍຄຳຕະຫຼາມ ເຊິ່ງກວ່າ
คำข้อน

อ่านและสังเกต

ປນັບ	ສ້າວນີ້	ທອດທິງ	ລືມຮລງ
ເຫຼືອລັນ	ເຫີຍດໜາມ	ເໜີດເໜີ້ອຍ	ເວົ້ດວ່ວ່ອຍ

* ๕. การอ่านต้องแยกพยางค์ให้ถูกต้อง

อ่านและจำ

ຄົນນາ	ຄະ-ນະ-ນາ
ປຣະຍ	ປະ-ຮາ-ຍ
ປຣັກທັກພັງ	ປະ-ຫຣັກ-ທັກ-ພັງ
ປຣາດນາ	ປຣາດ-ຕະ-ນາ
ວັນຈັກກີ	ວັນ-ຈັກ-ກີ
ສາມາດ	ສາ-ມາດ
ຄມນາຄມ	ຄະ-ມະ-ນາ-ຄມ

บทที่ ๓

เกะหนู เกะแมว

“ฉันได้รับจดหมายจากเพื่อนทางไปรษณีย์แล้ว” มนีพูดอย่างตื่นเต้นพลาang วีดนิว หยิบจดหมายชูขึ้นด้วยท่าทางกระหึ่มยิ้มย่อง เพื่อน ๆ วิ่งเข้ามารุมล้อมดู

“จดหมายมาจากไหน มนี” ชูใจตาม รู้สึกพลอยตื่นเต้นไปด้วย “จากสงขลา เจ้าของจดหมายชื่อเพ็ญสิริ เรียนชั้น ป. & / ๑

โรงเรียนวิเชียรชุม เขาเล่าต้านาน เกาะหนู เกาะแม่มาด้วย สนุกดี”
มานีบอก

เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว ครูประจำชั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็นหกกลุ่ม
ให้แต่ละกลุ่มเขียนจดหมายถึงเพื่อนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ใน
โรงเรียนตามภาคต่าง ๆ โดยครูนำรายชื่อโรงเรียนมาให้เลือก กลุ่มของ
มานีเลือกเขียนถึงเพื่อนที่อยู่ในจังหวัดภาคใต้ กลุ่มของชูใจเขียนถึงเพื่อน
ภาคเหนือ กลุ่มของดวงแก้วเขียนถึงเพื่อนภาคอีสาน กลุ่มของปิติเขียน
ถึงเพื่อนภาคตะวันตก กลุ่มของสมคิดเขียนถึงเพื่อนภาคตะวันออก อีก
กลุ่มหนึ่งเขียนถึงเพื่อนภาคกลาง มานีได้รับจดหมายตอบจากเพื่อน
ภาคใต้เป็นคนแรก ทุกคนจึงรู้สึกตื่นเต้นมาก

“มานีอ่านจดหมายให้พากเราฟังหน่อยซี” ปิติพูด “ฉันอยากรู้
เรื่องเกาะหนู เกาะแม่”

“ถ้าเช่นนั้น ฉันจะอ่านตอนที่เข้าพูดถึงเรื่องเกาะหนู เกาะแม่
ให้ฟังนะ” แล้วมานีก็อ่านจดหมายให้เพื่อน ๆ พัง

“จังหวัดสงขลา มีนิทานปรัมปราหรือนิทานพื้นเมืองเล่าต่อ ๆ กันมาหลายเรื่อง เรื่องที่มีหลักฐานปรากฏอยู่จนเดียวันนี้ ที่ฉันอยาจะเล่าให้เชอฟัง คือเรื่องเกาะหนู เกาะแม่ ความจริงเรื่องของมันมีนิดเดียว แต่ฉันจะเล่าเกร็ດให้สนุก ๆ เพราะฉันก็ได้ชื่อว่าเป็นนักโม้ขนาดสี่ดาวอยู่เหมือนกัน ที่ในทะเลหน้าจังหวัดสงขลา มีเกาะอยู่叫做หนึ่ง เกาะนี้ยาวประมาณ ๔๐๐ เมตร เรียกว่า เกาะหนู รูปร่างสันฐานของมันเหมือนหนูมาก ถ้าเชอเห็น จะนึกว่าหนูตัวโต ๆ ลงไปนอน

หมอบอยู่ในทะเลแน่ ๆ ส่วนอีกเกาหนึ่งอยู่ห่างไปทางทิศใต้ประมาณ
๒ กิโลเมตรเศษ เรียกว่า เกาแมว เพราะรูปร่างเหมือนแมวอีกนั้น
แหละ ที่มีชื่อว่า เกาหนู เกาแมวนั้น เรื่องมีมาดังนี้

นานมาแล้ว (ไม่รู้นานกี่ศตวรรษมาแล้วนั้น) มีพ่อค้าเรือสำเภา
จีนครนหนึ่ง มาจอดเรือเทียบท่าค้าขายอยู่ที่หน้าเมืองสงขลา พ่อค้าคนนี้
มีแก้ววิเศษอยู่ดวงหนึ่ง แก้ววิเศษทำให้เรือไม่ล่ม และถ้าใครถือแก้ว
วิเศษไว้ในมือก็จะเดินไปบนผิวน้ำทะเลได้อย่างสน้าย วันหนึ่งพ่อค้า
ซื้อมา กับแมวมาเลียงไว้บนเรือ (ในตำนานเข้าไม่นักกว่า หมาและ
แมวพันธุ์อะไร เป็นตัวผู้หรือตัวเมีย) หมากับแมวอยู่บนเรือนานเข้า

ก็เปื้อ เพราะเรือก็ได้แต่ลอยเครื่องควังอยู่ในทะเล เห็นแต่เกลี่ยวคลื่น และทะเลกว้างสุดสายตา มันจึงอยากจะกลับขึ้นฝั่ง

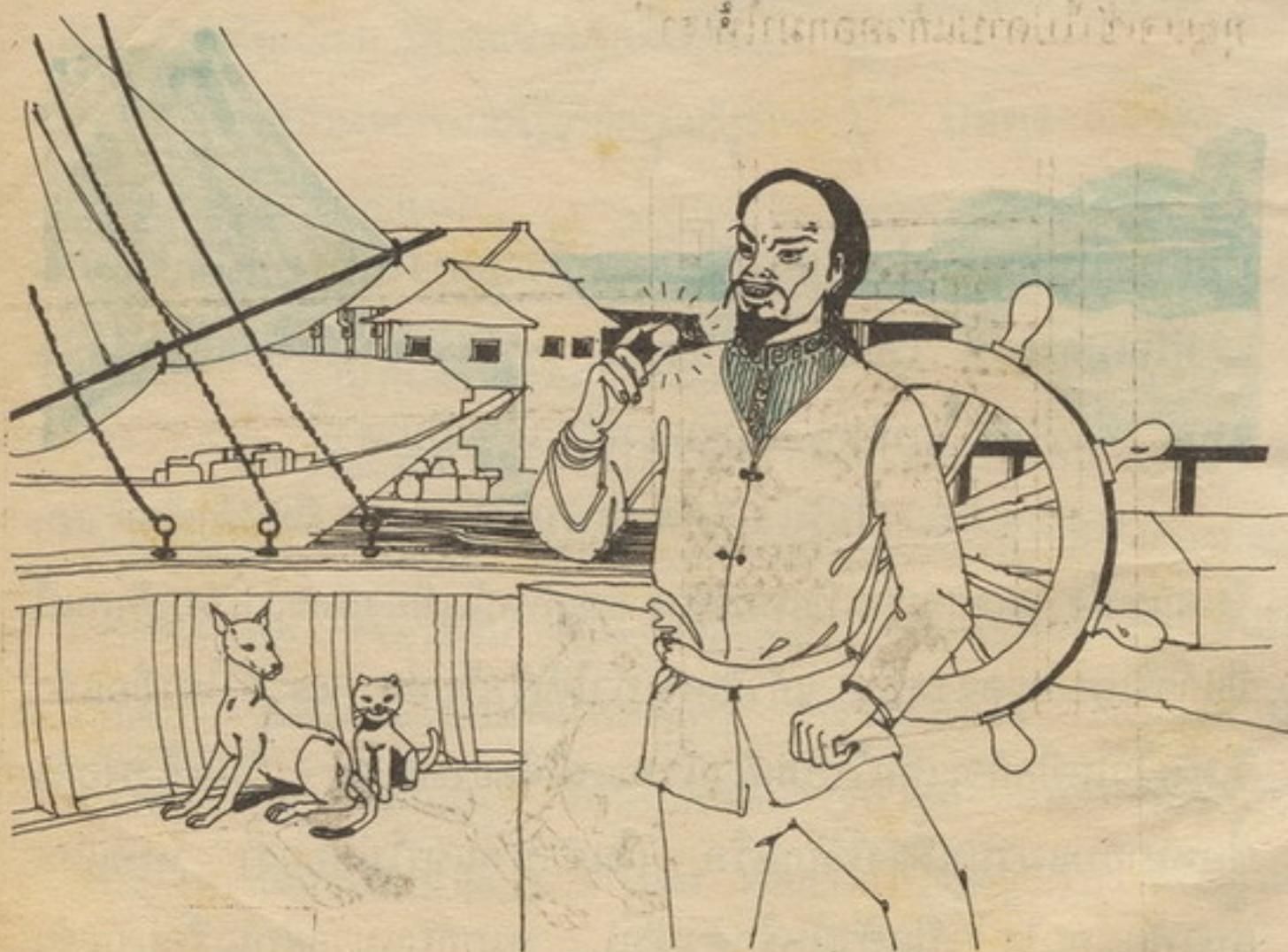
“เอ้อ.....เปื้อ” แมวบ่นพลางใช้ขาหน้าป้ายหนวดเล่นแก็กล้ม

“ข้าก็เปื้อ” หมาบ่นบ้าง แล้วเข้ามานั่งใกล้ ๆ แมว “เราจะคิด อ่านประการใดดี”

“เอ็งว่ายน้ำเก่ง ทำไม่ไม่วายไป ข้าจะอาศัยขี่คอไปด้วย”

“ถ้าระยะใกล้ ๆ ข้าก็พ่อว่ายให้ แต่นี่ออกไกล ข้าจมน้ำตายแน่ เรามาช่วยกันคิดดีกว่าจะทำอย่างไรดี”

“เอ็งคิดคนเดียว เอี้ย ตัวเดียวເສອະ ข้าคิดจนปวดหัวแล้วละ”

“ภาษิตว่า สองหัวดีกว่าหัวเดียว ช่วยกันขวนขวยหาทางหนีดี กว่าน่า”

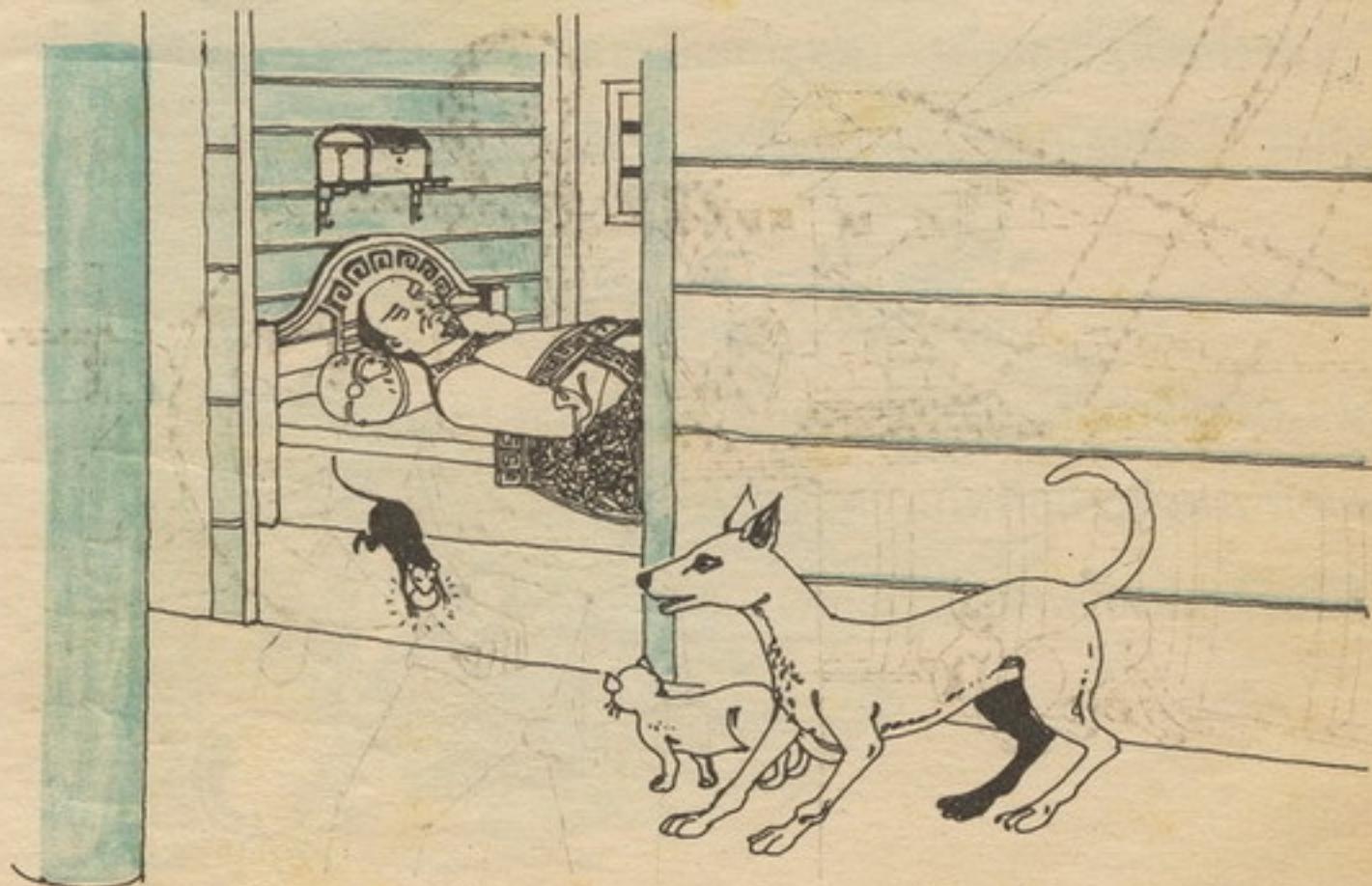
ทั้งสองตัวนั่งไตร่ตรองหาลู่ทางอยู่ครู่หนึ่ง แมวก็ร้องขึ้นอย่าง ดีใจว่า “คิดออกแล้ว”

“ทำยังไงล่ะ” หมารีบถาม

“เราต้องโน้มยแก้ววิเศษให้ได้ แล้วจึงจะเดินไปบนผิวน้ำทะเล ได้”

“เขาก็บไข่ในหีบ เอ็งจะโน้มยมันได้ยังไง”

“ง่ายนิดเดียว ข้าจะไปดักจับหนูตัวเล็ก ๆ สักตัว ให้มันลอดรู กุญแจเข้าไปควบแก้วออกมาให้เรา”

hmaเห็นชอบด้วย แมวจึงไปแอบซุ่มนอนเงียบกริบอยู่ในห้องครัวของเรือ และตะครุบหนูตัวเล็กแกร์นมาได้ตัวหนึ่ง ("ไม่รู้มันมาอยู่บนเรือได้ยังไง และตั้งแต่เมื่อไร ตำนานว่าอย่างนี้ฉันก็ว่าอย่างนี้ก็แล้วกันนะ") และบังคับให้มันขโมยแก้ววิเศษมาให้ได้ หนูเองก็อยากกลับขึ้นฝั่งอยู่เหมือนกัน จึงรีบไปขโมยแก้ววิเศษมาให้แมว

พอถึงเวลากลางคืน พ่อค้าและลูกเรือนอนหลับ เสียงกรนดังสนั่น แมวจึงให้หนูควบแก้ววิเศษวิ่งนำหน้า มันกับhmaวิ่งตามหลัง ถึงแม้คืนนั้นาอากาศจะวิปริตป่วนแปรทำให้ทะเลป่วนปวน คลื่นลมแรง แต่สัตว์ทั้งสามตัวก็วิ่งไปบนผิวน้ำได้อย่างสวยงาม เพราะอำนาจแก้ววิเศษ

พอจวนจะถึงฝั่งแม่ว��คิดทุจริตนึกอยากกินหนู เพราะไม่ได้กินนานแล้ว
จึงวิ่งໄล่จับหนูกินเป็นอาหาร หนูรู้สึกกริงใจอยู่แต่แรกแล้วว่าแมวจะคิด
คดทรยศต่อตน พอเห็นแมววิ่งໄล่ ก็รู้สึกพรั่นพรึง จึงวิงหนีอย่างไม่
คิดชีวิต แมววิ่งໄล่อุตสุด จนแก้ววิเศษหลุดออกจากปากหนู แมวกับ
หนูไม่สามารถถวิ่งบนผิวน้ำได้อีก จะดำเน้น้ำลงไปความหางแก้วก็ทำไม่ได้
เลยต้องว่ายน้ำป้อมแป้มไป ไม่ซักก็จะมันน้ำ กล้ายเป็นເກະหนู ເກະແມວ
และตรงที่แก้ววิเศษหลุดจากปากหนูจึงกล้ายเป็นหาดทรายแก้ว มีปราภู
อยู่ทุกวันนี้” มนีเงยหน้าขึ้นมองเพื่อน ๆ แล้วว่า “เรื่องເກະหนู ເກະ
ແມວจบแค่นี้ จากนั้นเพ็ญสิริเข้าเล่าเรื่องโรงเรียนและตัวของเข้า จะให้
ฉันอ่านต่อไหม”

“พอแล้ว ไม่ต้องอ่านต่อหรอามานี” ชูใจพูด “เออ....แล้วเข้า
ไม่บอกหรือว่า เจ้าหมานั้นกล้ายเป็นເກະhma หรือເກະສຸນຂหรือเปล่า”

“เอะ....ไม่เคยได้ยินชื่อເກະສຸນຂหรือເກະhmaเลยนะ” สมคิด
พูด

“แล้วเจ้าหมานั้นหายไปไหนล่ะ” ปิติสงสัย

มนีอ่านในใจบทหวานข้อความในจดหมายตอนที่เล่าถึงhma แมว
และหนูหนีจากเรืออีกครั้งหนึ่งก็ไม่พบข้อความใดที่กล่าวถึงhmaอีกเลย

“ในจดหมายไม่ได้พูดถึงเลย เพ็ญสิริลืมเล่าหรือเปล่าก็ไม่รู้ซิ”
มนีพูด

“ไม่ลืมหรอก ฉันเคยฟังคำแนะนำเรื่องเกาหนู เก้าแมวมาแล้ว
ไม่เคยปรากฏว่ากล่าวถึงhmaไว้เลย” สมคิดพูด

“ถ้าเช่นนั้น มันจะหายไปไหน” ปิติพูด

“มันคงจะมีน้ำตาย เพราะแก้ววิเศษจะมีน้ำไปแล้วนี่” ดวงแก้ว
ออกความเห็น

“ถ้ามันจะมีน้ำ มันก็ต้องกล้ายเป็นเกาสุนัขหรือเกาหมา แต่นี่
ไม่มีปรากฏนี่นา” สมคิดยืนกราน

“ฉันคิดว่า มันคงว่ายน้ำขึ้นฝั่งได้ เพราะตอนที่แมวไล่หนู
หนูไม่ได้ไล่กับเขานี่ และระยะทางก็ใกล้ฝั่งมากแล้ว มันคงว่ายน้ำขึ้น
ฝั่งได้แน่ ๆ เพราะมันแข็งแรงและว่ายน้ำเก่งกว่าแมวกับหนูอยู่แล้ว” นานี
สันนิษฐาน

“นานีเขียนจดหมายไปถามเพ็ญสิริซึ่งว่าหมายไปไหน ทำไม
จึงไม่กล่าวถึง” ชูใจตัดความรำคาญ ที่เห็นเพื่อน ๆ อภิปรายกันไม่
สิ้นสุดสักที

“ดีเหมือนกัน แต่ฉันว่าเพ็ญสิริก็คงไม่รู้ อาจจะตอบอย่าง
คาดคะเนเหมือนอย่างที่พวงเราคิดแน่ ๆ ” สมคิดพูด

ปิติสรุปว่า “ที่นี่เราเห็นอะไรที่เป็นปัญหา เราช่วยกันคิดดีกว่า
จะได้มีความคิดแตกฉาน”

แบบฝึก

๑. คำที่มีพยัญชนะควบกัน ร ล ว และประธานสระตัวเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงพร้อมกัน เรียกว่า คำควบแท้

อ่านและสังเกต

ตัว ก ข ค จะมี ร ล ว ควบได้

ตัว ດ ຈ ຈ ມ จะมี ร ควบได้

ตัว ປ ພ จะมี ร ล ควบได้

ตัว ຜ จะมี ລ ควบได้

อ่านและสังเกต

ทางนรุขระ พระพบhrava กลัวเสียงขลุย คุยครึ่นเครง
ร้องเพลงเพลิน เดินเค้งคว้าง ขวางให้รับ กลับกลายไป
ไกรนองกรน ขวนขวยหา ปราກกฎการณ์ คลานหาพลอย
ปล่อยให้เหลือ ตรวจเจอผิด ความขวิดพลาด กวดพริกทิ้ง

๒. คำที่มีพยัญชนะควบกัน ร แต่ไม่ออกเสียงตัว ร และบางตัวออกเสียงเป็นอย่างอื่น เรียกว่า คำควบไม้แท้

อ่านและสังเกต

๒.๑ คำควบไม้แท้ที่ไม่ต้องออกเสียงตัว ร ส่วนมากเป็นตัว
ຈ ຊ ຍ ຕ ສ ควบกันตัว ร

จริงไซร์

โครงสร้าง

สร้างไข้

สายสร้อย

ดอยเสริม

เริ่มเคร้า

๒.๒ คำควบไน์แท้ที่ออกเสียงเป็นอย่างอื่น ได้แก่คำที่มี ท ควบกัน
ร ออกเสียงเป็น ช

ทรัพย์สิน	ดินทรัพย์	ไม่ทราบ
จับแทรก	แทรกทรุด	พุตรา

๓. คำบางคำคล้ายคำควบกล้ำ แต่อ่านต่างกัน คือ ออกเสียงพยัญชนะ
สองตัวไม่พร้อมกันและประสมสระคนละตัว

อ่านและลังเกต

วิปริต	อ่านว่า	วิ-ปะ-หริด
ปรมปรา	"	ປະ-รໍາ-ປະ-රາ
ทุจริต	"	ທຸດ-ຈະ-หริด
สุจริต	"	ສຸດ-ຈະ-หริด

๔. คำบางคำถือว่าเป็นคำไม่สุภาพ ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบุคคลและ
โอกาส

อ่านและลังเกต

ข้าจะไปเที่ยว ควรพูดว่า ฉันจะไปเที่ยว หรือ ผนจะไปเที่ยว
แกจะไปไหน " เธอจะไปไหน หรือ คุณจะไปไหน
คำที่ไม่เหมาะสมในการใช้กับบุคคล อาจใช้กับสตรีได้ เช่น
เจ้าหมานั่นหายไปไหน
นั่นคงจะน้ำตาย

๔. ข้อความยาวๆ อาจสรุปเป็นใจความสำคัญสั้นๆ ได้ด้วยการตัดส่วน
ขยายออก

อ่านและสังเกต

“จังหวัดสงขลา มี (นิทานปรัมปราหรือ) นิทานพื้นเมืองเล่า
ต่อๆ กันมาหลายเรื่อง (เรื่องที่มีหลักฐานปรากฏอยู่จนเดียวนี้) ที่
นั้นอยากจะเล่าให้เชอฟัง คือ เรื่องเกาหนู เกาแมว”

๔.๑ ถ้าตัดส่วนขยายบางส่วนซึ่งอยู่ในวงเล็บออก ก็ยังไม่เสียความ
และได้ใจความ ดังนี้

“จังหวัดสงขลา มีนิทานพื้นเมือง (เล่าต่อๆ กันมาหลายเรื่อง)
ที่นั้นอยากเล่าให้เชอฟัง คือ เรื่องเกาหนู เกาแมว”

๔.๒ ถ้าตัดส่วนขยายในวงเล็บออกอีก จะได้ใจความสำคัญดังนี้

“จังหวัดสงขลา มีนิทานพื้นเมืองที่นั้นอยากจะเล่าให้เชอฟัง คือ
เรื่องเกาหนู เกาแมว”

5.3 เนี่ยนข้อความใหม่ ให้สั้นกะทัดรัดและเข้าใจง่ายด้วยสำนวน
ภาษาของตนเอง จะได้ใจความสำคัญดังนี้

“นั้นอยากจะเล่า�ิทานพื้นเมืองของจังหวัดสงขลา เรื่อง เกาหนู
เกาแมว ให้ฟัง”

๕. ข้อความที่ใช้ในการสนทนาก็จะเป็นข้อความสั้นๆ เพราะตัดหรือลด
บางส่วนของประโยคและคำบางคำ แต่ถ้า narration เข้าใจได้
อ่านและสังเกต

(ตาม) “ จะไปไหน ? ” ประโยชน์สมบูรณ์ คือ “ เชอจะไปไหน ? ”

(ตอบ) “ สวนสัตว์ ” หรือ “ จะไปเที่ยวสวนสัตว์ ” ประโยชน์สมบูรณ์ คือ “ ฉันจะไปเที่ยวสวนสัตว์ ”

คำที่ตัดออกหรือละไว้ คือ คำที่ทำหน้าที่แสดงกริยาอาการ ซึ่งเรียกว่า ภาคประธาน และบางที่อาจลักษณะแสดงกริยาอาการในภาคแสดง เช่น ตอนลับๆ ว่า “ สวนสัตว์ ” ก็รู้เรื่อง เพราะมีข้อความว่า “ จะไป ” อยู่ในคำถามแล้ว

๗. พจนานุกรมนี้การใช้อักษรย่อเพื่อบอกให้รู้ว่าคำนั้นเป็นคำชนิดใด เช่น

ก. (กริยา) น. (นาม) ล. (สรรพนาม) ว. (วิเศษณ์)

อ่านและลังเกด

ເກາະ ນ. ແພ່ນດີນມີນໍາລ້ອມຮອບ ກ. ຈັບ ກຸມ ຍິດ ຊື່ອ ເහນຍົວຮັງ

ເອັງ ສ. ແທນຫົ່ວບຸຮຸ່ນທີ່ສອງ (ສໍາຫັບຜູ້ໃຫຍ່ພູດກັບຜູ້ນ້ອຍ)

ແກຣນ ວ. ເລັກ ໄມໂຕຂຶ້ນ ດົງທີ່ ທຽງຕົວອູ່ຢູ່ຢ່າງນັ້ນ ແຄຣະ

บทที่ ๔

ปนิธานของนัตร

บ้านเลขที่ ๑๕ ถนนสาย ๑๗/๑

หุบกะพง อ. ชะอា จ. เพชรบูรี

๗๖๑๒๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๒๕

ปติ เพื่อนรัก

ฉันได้รับมอบหมายจากคุณครูและเพื่อน ๆ ชั้น ป. ๕/๑ ให้เขียนจดหมายตอบรายการมิตรสัมพันธ์ของเชื้อ ฉันรู้สึกว่าโครงการเขียนจดหมายถึงเพื่อนต่างจังหวัดที่เชื้อเรียกว่า “มิตรสัมพันธ์” นั้นดีมาก

นอกจากเราจะได้เพื่อนมากขึ้น ยังได้รับความรู้แปลก ๆ จากห้องถีนต่าง ๆ ด้วย เชื้ออาจจะคิดว่าฉันเขียนจดหมายใช้สำนวนภาษาเดี๋มากถ้าคิดเช่นนี้ก็จริงรู้สึกว่า คุณครูของฉันท่านแก่ไขสำนวนให้ ถึงแม้ว่าใคร ๆ ว่าฉันเป็นนักเรียนที่เรียนเก่งที่สุดก็คงเขียนเองไม่ได้อย่างนี้แน่ ๆ และจดหมายฉบับนี้ ฉันต้องใช้คำราชาศัพท์หลายคำ คุณครู

จึงต้องตรวจแก้ให้เป็นพิเศษ

เรื่องของเชอสนุกดี นั้นอยากเลี้ยงป่านิลดูบ้างและคงจะเลี้ยงได้แน่ๆ เพราะครอบครัวของนันเป็นครอบครัวเกษตรกรอยู่แล้ว เจ้านิลของเชอดูท่าจะน่ารักมาก นันเลี้ยงม้าไม่ได้เพราะนันกลัวม้า เมื่อเล็กๆ นันเคยถูกม้าเตะ เลยกลัวม้ามาจนบัดนี้

ชีวิตของนันก็คล้ายๆ กับเชอ ผิดกันตรงที่ครอบครัวของเชอทำงาน แต่ครอบครัวของนันทำไร่ พ่อของนันทำไร่ อ้อย สับปะรด หน่อไม้ฝรั่ง และมะเขือเทศ เชอคงได้ยินชื่อหุบกะพงจากวิทยุและหนังสือพิมพ์อยู่บ้างนะ พ่อแม่ของนันมีภูมิลำเนาอยู่ที่นี่ นันจะเล่า

เรื่องหมู่บ้านทุบกะพงให้เชอฟังสักเล็กน้อย ทุบกะพงอยู่ในอำเภอ
ชะอា จังหวัดเพชรบุรี อยู่ห่างตัวจังหวัด ๔๐ กม. อยู่ห่างฝั่งทะเล
๖ กม. เดิมคนที่นี่ทำสวนผัก เรียกว่าชาวสวนผักชะอា ต่อมามีพื้นที่
แห้งแล้งกันมาก ชาวสวนผักก็ย้ายกันลง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราชภูมิ และทรง
ทราบถึงความเดือดร้อน จึงทรงรับเกษตรกรเหล่านี้ไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์
พร้อมทั้งพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ให้กู้ยืมไปลงทุนเป็นเงินจำนวน
๓ แสนบาท ภายหลังไม่ปรากฏผู้ใดนำเงินที่กู้ยืมไปทูลเกล้าฯ ถวายคืน
เลย พระองค์จึงได้ทรงทราบว่า เกษตรกรเหล่านี้ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของ

ตนเอง ทำให้ยากจนมาก จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รัฐบาลจัดทำโครงการช่วยเหลือ และได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลของประเทศอิสราเอลด้วย กลุ่มเกษตรกรกลุ่มนี้จึงมีที่ทำการโดยได้รับจัดสรรงวดินให้คนละ ๒๕ ไร่ จนในที่สุดได้จัดตั้งสหกรณ์การเกษตรขึ้น นับเป็นพระมหากรุณานิคุณเป็นล้นพัน

ชาวบุกเบิกชาวบ้านซึ่งในพระเมตตาเป็นอย่างยิ่ง ต่างตั้งใจทำมาหากินด้วยความขยันขันแข็งเพื่อเป็นการสนองพระมหากรุณานิคุณของพระองค์ เดือนเมษายนของทุกปี ชาวบุกเบิกจะตั้งตารอคอยการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมของพระองค์ เมื่อพระองค์เสด็จถึงทุกคนที่นี่มีแต่ความสุขปลาบปลื้มที่ได้เข้าเฝ้าฯ อย่างใกล้ชิด และได้รับพระเมตตา ทรงแนะนำแนวทางทำมาหากินให้ ทรงให้กำลังใจ ประดุจนำทิพย์ชلومใจพวกเรา ปิติ ฉันคิดว่าฉันมีบุญที่ได้เกิดมาเป็นคนไทย มีพระมหากรุณาธิคุณสุดประเสริฐเช่นนี้ เครือคิดอย่างฉันใหม่

พ่อแม่ของฉันมีลูกชายสามคน ตัวฉันเป็นคนสุดท้อง พี่ชายหัวปีเป็นช่างถ่ายรูป เขากลับไปตั้งร้านอยู่ที่ตัวจังหวัด พี่ชายคนรองลงมา ขณะนี้กำลังเรียนอยู่คณะรัฐศาสตร์ในมหาวิทยาลัยที่กรุงเทพฯ ส่วนตัวฉันตั้งใจจะผลิตแผ่นดินให้เป็นเงินเป็นทอง ฉันช่วยพ่อแม่ทำไร่ทุกวัน ก่อนไปโรงเรียน กลับจากโรงเรียนและวันหยุด ฉันเฝ้าดูพี่ชพันธุ์ที่เราเพาะปลูกตั้งแต่มันชูใบแรกออกมากจากเมล็ด จนกระทั่งมันเติบโตให้ดอกให้ผล ฉันรักมันมาก ฉันอยู่กับดินกับต้นไม้ มีความสุขเหลือเกิน ในเวลาเช่นนั้น ฉันนึกถึงหมื่นเร้าสิทธิพร กฤษการ เกษตรการ

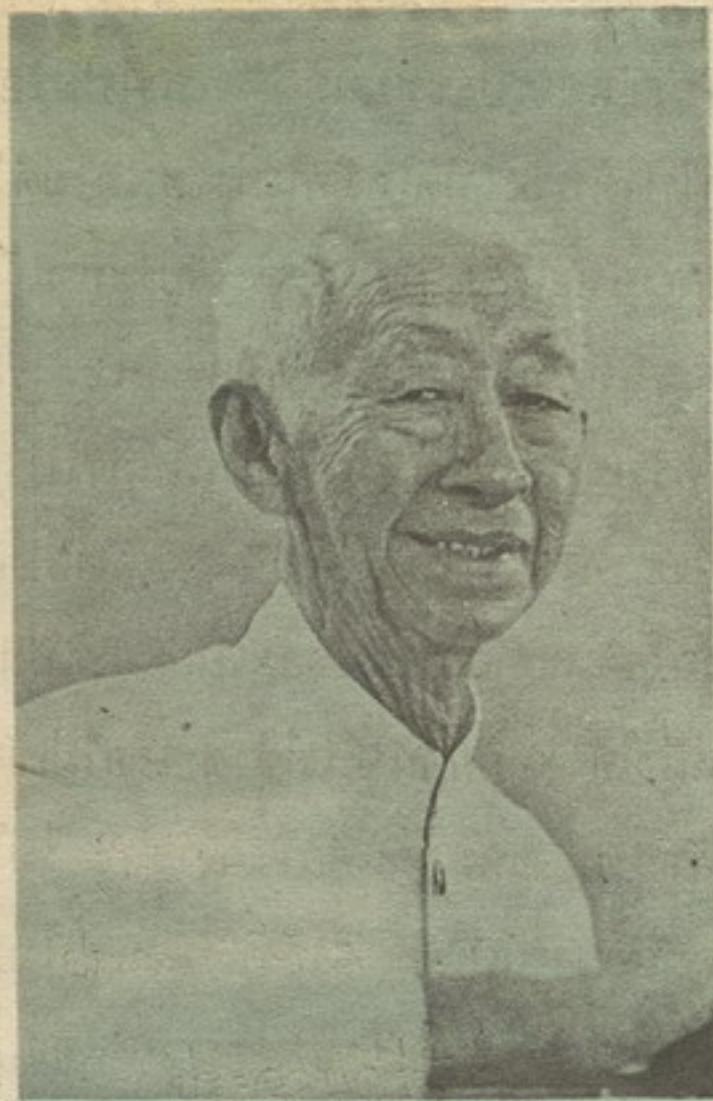
คนสำคัญ เธอเคยได้ยินพระนามของท่านไหม เธออาจจะไม่เคยได้ยิน แต่เธอคงเคยได้ยินชื่อหรือเคยรับประทาน “แตงโมบางเบิด” แล้วใช่ไหม

พอพูดถึงคำว่า “รับประทาน” นั้นมีเรื่องตลกจะเล่าแทรกใน วงเล็บให้เธอฟัง หยุดเรื่องแตงโมบางเบิดไว้ก่อนนะ ปิดวงเล็บแล้ว ค่อยเล่าต่อ (เรื่องของภาษาานี้ก็ทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้เหมือนกัน วันเปิดประชุมสหกรณ์เมื่อเดือนที่แล้ว พ่อของฉันซึ่งเป็นผู้จัดการ สหกรณ์การเกษตร เดินออกไปรับประทานการประชุมที่ปากทางเข้า หมู่บ้าน ฉันเดินออกไปกับพ่อด้วย ลุงไปล่สถานพ่อว่าจะไปไหน พ่อ

ตอบว่า “ไปรับประทาน” ลุงไปปลุกจ่าว่า “รับประทานอะไรล่ะ” พ่อตอบว่า “รับประทานการประชุมนั่นซี” ลุงไปปลุกร้องเอะอะว่า “การประชุมนั่นกินเข้าไปได้หรือ ทิดเหมือนท่าจะสดิไม่ดี” ว่าแล้วลุงไปลักเดินจากไป พ่อของฉันยืนงง ที่แท้คำว่า “ประทาน” กับ “ประทาน” เสียงเหมือนกัน แต่ความหมายไม่เหมือนกัน พ่อของฉันจะไปรับประทาน คือรับผู้ที่จะมาเป็นประทานในการประชุม แต่ลุงไปลักกลับคิดว่าพ่อจะไปรับประทาน คือไปกิน พอพ่อนอกกว่า รับประทาน การประชุม ลุงไปลักเลยคิดว่าพ่อเหละเทอะจะไปกินการประชุม ซึ่งมันกินไม่ได คนหนึ่งใช้ ท อีกคนหนึ่งใช้ น เลยไม่เข้าใจกัน ขันใหม่ปิดถ้าไม่ขันก็เจ้อไวให้ขันหน่อยนะ ขันคือหัวเราะนะ “ไม่ใช่ขันอีกอีເວັກເວັກເໜືອນໄກ່” เอาละปิดวงเล็บแล้ว ขอเล่าเรื่องแต่งโมบายเบิดต่อเสียที

“แต่งโมบายเบิด” เนื้อเป็นเม็ดรายสีแดง หวานกรอบอร่อยติดใจ เชือชอบใช้ใหม่ ถ้าเช่นนั้นเชօควรจะรู้ว่าหมื่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร นี่แหละเป็นผู้ให้กำเนิดแต่งโมพันธุ์นี้ ซึ่งปลูกในไร่ของท่านที่ตำบลบางเบิด อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ถ้าเชօเคยอ่านพระประวัติของหมื่อมเจ้าสิทธิพรแล้ว คงมีความคิดเหมือนฉัน คืออยากให้มีคนอย่างท่านหลาย ๆ คน แผ่นดินไทยจะได้เป็นแผ่นดินทองดังที่เราเคยได้ยินมาแต่ก่อนคือ “ในน้ำมีปลา ในนา มีข้าว” อวย่างสมัยสุโขทัย ฉันดีใจที่อ่านพบว่า ท่านทรงได้รับรางวัลมากใช้ด้วย คุณครูและมิตรสายของฉันบอกว่า ฉันคิดไกลเกินวัย คุณครูใหญ่ของฉันเคยแนะนำให้ฉันเรียนเป็นแพทย์หรือวิศวกร

เพราะเห็นว่าฉันเรียนเก่ง คิดเก่ง ทำงานเก่ง แต่ฉันมองดูมือทั้งสองข้างนั้นแล้ว ฉันคิดว่าควรจะถือจอบมากกว่าถือเข็มนีดยา เพราะปูของฉันยังว่าโคลต์เหง้าของเรานี่เป็นชาวไร่ บรรพบุรุษของไทยเราเป็นเกษตรกรแม้ว่าปัจจุบันนี้จะมีงานพาณิชยกรรม อุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นมากมาย แต่อาชีพส่วนใหญ่ของคนไทยก็ยังเป็นเกษตรกรรมอยู่ ถ้าเราค่อย ๆ ละทิ้งงานเกษตรกรรมไปทีละเล็ก ๆ น้อย ๆ หันไปประกอบอาชีพอุตสาหกรรมหรือพาณิชยกรรมเสีย ไม่ใช่บ้านเมืองของเราจะแห้งแล้งเหมือนทะเลราย เพราะขาดพืชผลลุมดินและดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ฉันจึงจะ

ยิ่ดอาชีพเกษตรกรรมและทำให้ดีที่สุด จะดำเนินเรื่อยตามท่านสิทธิพร
ให้จงได้ ฉันดีใจที่เชือก็รักไว่นา รักพื้นดินและพืชพันธุ์ รักธรรมชาติ
ที่หล่อเลี้ยงชีวิตคนไทยมาแต่เดิมคำบรรพ์ เราคงได้ทำงานอย่างเดียวกัน
แน่นอน

ฉันเขียนมายield ยา เธอคงอ่านเสียจนเหนื่อย ฉันอยากพบเธอ
เราจะได้คุยกัน ตอนปิดเรียนภาคปลาย ถ้าเธอว่างฉันขอเชิญเธอไป
เที่ยวที่หุบกะพง เธอจะได้เห็นไว้อ้อยซึ่งมีアナนาเบตกว้างขวางของ
พากเรา "ได้รับประทานหน่อไม้ฝรั่งซึ่งเก็บมาสด ๆ จากไว้ มะเขือเทศ
ลูกโต สีแดงหวานกับใช้สีแต้ม รสหวานกรอบและอร่อย ทำให้เธอแข็งแรง
สดชื่นยิ่งขึ้น"

ฉันขอจบด้วยเพียงแค่นี้ เธอและครอบครัวรวมทั้งป้านิล
กับเจ้านิลม้าแสนรู้คงสนับยดี ฉันและครอบครัวสนับยดี หวังว่าคงได้
รับจดหมายจากเธออีก สวัสดี

รัก

นัตร พงศ์ศักดิ์

ปิดอ่านจดหมายจบ จึงพับเก็บเข้าซองและใส่กระเปาเสื้อไว้
พรุ่งนี้จะนำไปให้เพื่อนอ่านที่โรงเรียน เข้าเอนหลังพิงต้นมะม่วง พลาง
นึกภาพเด็กชายนัตร เพื่อนใหม่ของเข้า คงรูปร่างลำสัน ท่าทาง
ทะมัดทะแมง คล่องแคล่ว หน้าตาแจ่มใส ร่าเริง ปิตินิกถึงถ้อยคำ
ต่าง ๆ ในจดหมายของเข้าแล้วรู้สึกชื่นใจ นัตรมีความคิดเหมือนว่า
วีระก์เป็นคนเก่ง ตลาดปราดเปรื่อง และตั้งใจแหน่งจะเป็นเกษตรกร

เจริญรอยตามลุงของเข้า มาจะตั้งใจจะเป็นข้าราชการ เพราะพ่อของเข้า เป็นข้าราชการ ไม่มีที่ดินจะทำเกษตรเหมือนปิดกับวีระ นานีเคยค้าน ว่า ควรจะเลือกทำสิ่งที่ตนเองชอบและถนัดจะดีกว่า แม้ไม่มีที่ดิน เรายังอาจหาได้ภัยหลัง ถ้าเรารักที่จะเป็นเกษตรกรจริง ๆ

เจ้านิลเดินกุบกับ ๆ มาข้างหลังปิติ มันคานบชายเสื้อของปิติดึงขึ้น ปิตรีบลูกอย่างว่องไว เพราะกลัวเสื้อขาด หันกลับไปกระโจนขึ้นบนหลัง ของมัน เจ้านิลกระโจนลงหน้าทั้งสองขึ้นกลางร้องชี้ ๆ ปิดกอดคอ ของมันเห็นยว่าไม่ให้ตก เจ้านิลพยายามสะบัดไปมาแต่ปิติไม่ตก เพราะเคยเล่นกับมันจนชิน ไม่ชาเจ้านิลก็ยอมให้ปิตินอนพังพาบอยู่ บนหลัง แล้วพาวิงเหยาะ ๆ กลับบ้าน

แบบฝึก

๑. การอ่านคำที่มีเครื่องหมายไม้ยันก (၅) นั้น จะอ่านช้าได้ถูก เมื่อ นิ่กถึงคำที่เคยพูดในชีวิตประจำวัน

ฝึกอ่าน

แน่ ๆ สด ๆ ทุกวัน ๆ กุบกับ ๆ ทีละน้อย ๆ

๒. เครื่องหมายทัน (/) ใช้กันระหว่างตัวเลข เพื่อแบ่งความหมาย ของตัวเลข

ฝึกอ่าน

ถนนสาย ๑๗/๑ อ่านว่า ถนนสายสิบเจ็ดทับหนึ่ง
 หมายความว่า ถนนสาย ๑๗ ซอยที่ ๑
 ป. ๕/๑ อ่านว่า ประถมศึกษาปีที่ห้าทับหนึ่ง
 หมายความว่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ห้องที่ ๑

๓. เครื่องหมายไปยานน้อย (๑) ใช้เขียนท้ายคำหรือข้อความเพื่อย่อคำให้สั้นลง เวลาอ่านต้องอ่านเต็มทั้งข้อความ

ฝึกอ่าน

โปรดเกล้าฯ	อ่านว่า โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
เข้าเฝ้าฯ	" เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
ทูลเกล้าฯ	" ทูลเกล้าทูลกระหม่อม

๔. คำบางคำอาจเขียนย่อให้สั้นลง โดยย่อคำนั้นให้เหลือเพียงพยัญชนะตัวเดียวหรือหลายตัว แล้วใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.) ไว้ข้างท้ายเวลาอ่านต้องอ่านเต็มคำ ใช้ย่อเฉพาะคำที่รู้กันทั่วไป

ฝึกอ่าน

อ.	ย่อมาจากคำว่า อ่ำເກອ
จ.	" ຈັງໜວດ
ປ.	" ປະຕົມສຶກພາ
ກມ.	" ກິໂລເມຕຣ
ຊ.ມ.	" ຂ້າໂມນງ

๔. เครื่องหมายนิลิต () นิยมเรียกกันว่า วงศ์ ใช้เขียนกันค่า
หรือข้อความ เพื่ออธิบาย หรือขยายความของคำ หรือข้อความ
ข้างหน้าให้ชัดเจนขึ้น หรือเพื่อบอกให้รู้เรื่องนอกเหนือไปจากข้อ
ความข้างหน้าที่กล่าวไว้แล้ว
อ่านและสังเกต

๔.๑ “ฉันเลี้ยงแมวไว้เก้าตัว(เก้า เสียงสั้น แต่ออกเสียงยาวเป็นก้าว)”
เป็นการอธิบายข้อความตอนหน้าให้ชัดเจนขึ้น

๔.๒ “นานมาแล้ว (ไม่รู้นานกี่ศตวรรษมาแล้วนะ)”
เป็นการขยายข้อความตอนหน้าให้ชัดเจน

๔.๓ “หยุดเรื่องแต่งโมบางเบิดไว้ก่อนนะ ปิดวงเล็บ แล้วค่อยเล่า
ต่อ (เรื่องของภาษา..... จนถึง..... เมื่อไหร่)”
บอกให้รู้เรื่องนอกเหนือจากข้อความข้างหน้าที่กล่าวไว้

๖. เครื่องหมายอัญประกาศ “.....” ใช้เพื่อบอกให้รู้ว่า ข้อความใน
เครื่องหมายนี้เป็นคำพูด หรือต้องการเน้นข้อความเพื่อให้ผู้อ่าน
สังเกตเป็นพิเศษ
อ่านและสังเกต

พ่อตอบว่า “รับประทานการประชุมนะซี”
ที่แท้คำว่า “ประทาน” กับ “ประทาน” เสียงเหมือนกัน

๗. การเขียนจดหมาย ต้องใช้คำขึ้นต้นและคำลงท้ายให้สุภาพและเหมาะสม
กับบุคคล

อ่านและจำ

บุคคลที่เขียนจดหมายถึง	คำขึ้นต้น	คำลงท้าย
เพื่อน คนที่มีอายุน้อยกว่า พ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ ครู	สวัสดี.....(ชื่อ).....เพื่อนรัก	รัก รักและคิดถึง
คนที่นับถือ	กราบเท้า.....ที่เคารพ เรียน.....ที่เคารพ เรียน.....ที่นับถือ	ด้วยความเคารพอย่างสูง ด้วยความเคารพอย่างสูง ขอแสดงความนับถือ ด้วยความนับถือ

บางครั้งคำลงท้ายอาจมีคำว่า “อย่างสูง” หรือ “อย่างยิ่ง”
ต่อท้าย ถ้าบุคคลที่เขียนจดหมายถึงเป็นผู้ที่การพนับถือมาก

๔. การพูดหรือการเขียน ต้องเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับสถานที่ บุคคล
และโอกาส

อ่านและจำ

คำที่ใช้เฉพาะ บุคคลและโอกาส	เลือกใช้ให้เหมาะสมกับ บุคคลและโอกาส
กู ข้า	กระผม ผม ฉัน ดิฉัน อิฉัน ข้าพระพุทธเจ้า

ผู้ใหญ่ พระภิกษุ
ผู้น้อย คนทัวไป
คนทัวไป พระสงฆ์
พระมหาภัตtriy

คำที่ใช้เฉพาะบุคคลและโอกาส	เลือกใช้ให้เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส
แก มีง เอ็ง	คุณ ท่าน พระคุณเจ้า ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ได้ฝ่าละอองพระบาท
มัน	เข้า ท่าน พระองค์

๙. ข้อความเปรียบเทียบเป็นข้อความที่กะทัดรัด แต่มีความหมายมากและลึกซึ้ง จะเข้าใจความหมายของข้อความนั้น ด้วยการคิดเปรียบเทียบ อ่านและสังเกต

ส่วนตัวฉันตั้งใจจะพลิกแผ่นดินให้เป็นเงินเป็นทอง
ไม่ซ้าบ้านเมืองของเราคงจะแห้งแล้งเหมือนทะเลราย
แผ่นดินไทยจะได้เป็นแผ่นดินทอง ดังที่เราเคยได้ยินมาแต่ก่อน
ทรงให้กำลังใจประดุจนำทิพย์ชломใจพวกเรา
มะเขือเทศลูกโโต สีแดงราวกับใช้สีแต้ม

๑๐. ประโยคที่นิความหมายชัดเจนว่า ไคร ทำอะไร แบ่งออกได้เป็น ๒ ส่วน กือ ภาคประชาน บอกให้รู้ว่า ไครแสดงกิจยาอาการ และ ภาคแสดง บอกให้รู้ว่าแสดงกิจยาอาการอย่างไร แต่ละส่วนอาจใช้ คำ หรือ กลุ่มคำ ขยายให้ชัดเจนขึ้น

อ่านและลังเกด

ภาคประชาน	ภาคแสดง
พ่อ แม่	มีลูก
พ่อ แม่	มีลูกชายสามคน (ขยายภาคแสดง)
ครู ใหญ่	แนะนำตน
ครู ใหญ่ของนั้น (ขยายภาคประชาน)	แนะนำตนให้เรียนเป็นหนอด (ขยายภาคแสดง)

บทที่ ๕

สินสมุทร

“เมื่อวานนี้ มีนักเรียนมาเข้าเรียนใหม่คนหนึ่ง ชื่อสินสมุทร”
เพชรบอกเพื่อน ๆ มนีกับชูใจวิจารณ์ว่าชื่อแปลกดี วีระบอกว่าชื่อ
เหมือนพี่ชายของสุดสาคร ลูกพระอภัยมณี ที่ลุงเคยเล่าให้ฟังนานมาแล้ว

“ฉันอยากร้องเรื่องสินสมุทรจัง” ปิติพูด “คราวก่อนลุงเล่า
เรื่องสุดสาครกับม้านิลมังกรให้ฟัง ฉันก็ได้เจ้านิล คราวนี้ถ้าได้ฟังเรื่อง
สินสมุทร ฉันอาจจะได้อะไรอีก็ได้นะ”

“ฉันก็อยากร้อง” มนีกับชูใจพูดเกือบพร้อมกัน เพชรจึงอาสา
ไปหยับหนังสือพระอภัยมณีมาให้วีระ พ่อวีระได้หนังสือเขาก็เล่าเรื่อง
สินสมุทรให้เพื่อนฟัง บางครั้งก็อ่านบทกลอนเป็นทำนองเสนาะด้วย

“เรื่องพระอภัยมณีนี้ กวีชื่อสุนทรภู่เป็นผู้แต่ง เป็นหนังสือ
นิทานคำกลอนที่แต่งได้ไพเราะและสนุกสนานมาก เนื้อเรื่องตอน
เกิดสินสมุทรก็คือ มาρาดาของสินสมุทรเป็นยักษ์ชื่อนางฝีเสือสมุทร”

“ตายแล้ว ! แม่ของสินสมุทรเป็นยักษ์หรือ แล้วทำไม่พ่อของ
สินสมุทรจึงรักล่ะ ยักษ์น่ากลัวจะตาย ตีไม่ดีเดียวก็เดี้ยวเอาง่าย ๆ ”
ชูใจพูดพลางทำท่าขนพองสยองเกล้า

“ฉันกำลังจะเล่าให้ฟัง ฝีเสือสมุทรมาρาของสินสมุทรไป
ลักษณะอภัยมณีมาข้างไว้ในถ้ำ แล้วแปลงร่างเป็นนางงาม แต่

พระอภัยมณีก็รู้ว่าเป็นยักษ์ และมีความกลัวมาก จึงจำเป็นต้องทำใจดี สู้เสืออยู่กับนางจนเกิดสินสมุทร”

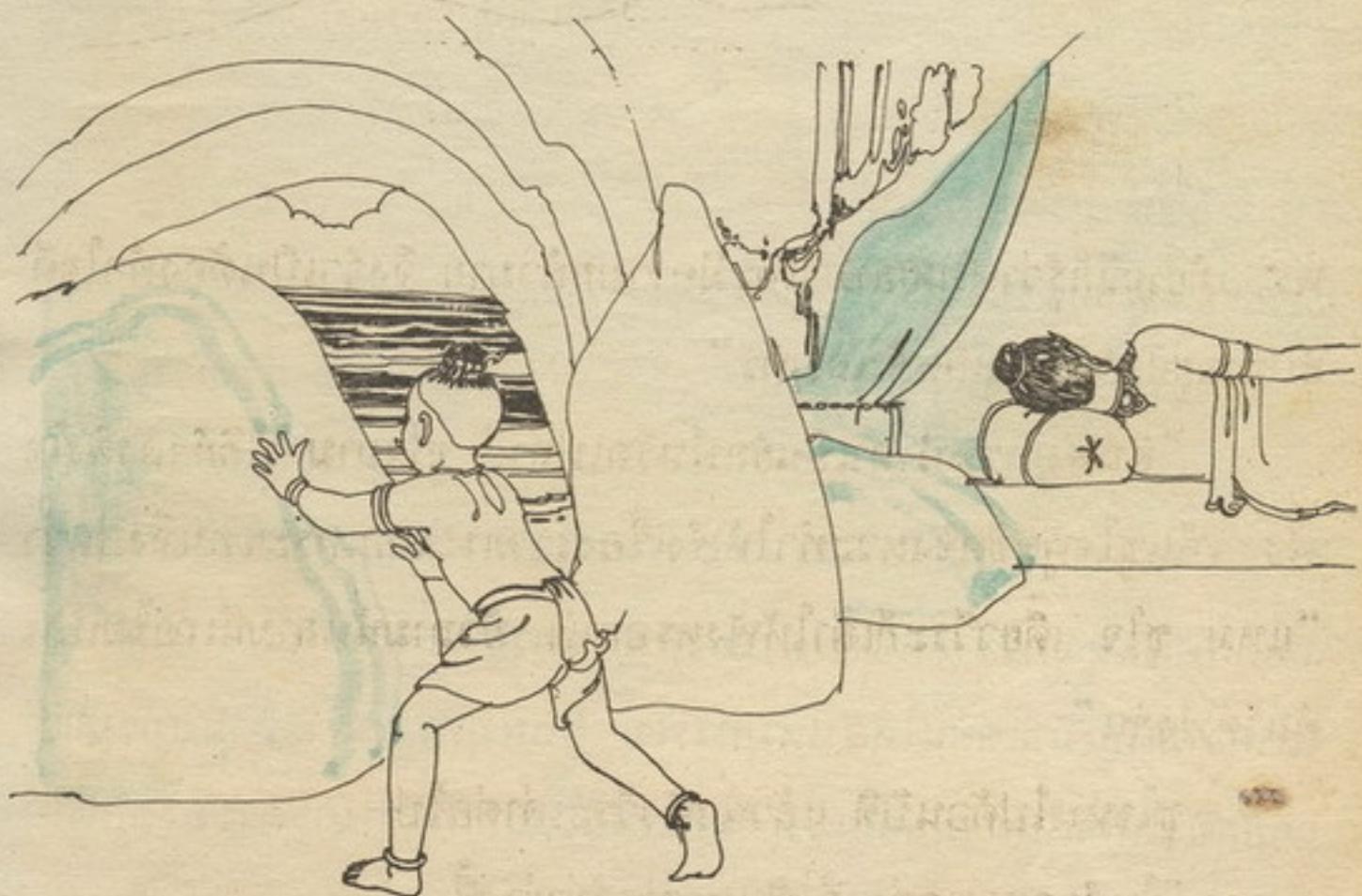
“สินสมุทรหน้าตาเป็นยักษ์หรือเปล่า” ชูใจถาม ปิติกำลังตั้งใจฟัง เห็นชูใจพูดขัดจังหวะทำให้ฟังเรื่องราวกระท่อนกระแท่นจึงบ่นว่า “แ昏 ชูใจ เดี่ยววีระก์เล่าให้ฟังหรอกน่า มัวมาบนน้ำตามนี้เลยไม่เป็นอันได้ฟังกัน”

ชูใจหันไปค้อนปิติ แล้วนิ่งฟังวีระเล่าต่อไป
“ในคำกลอนกล่าวถึงสินสมุทรว่าอย่างนี้

ไม่คลาดเคลื่อนเหมือนองค์พระทรงเดช
ทรงกำลังดังพระยาค查พลาย
พระบิดุรงค์ทรงศักดีกรักใคร
ฝ่าเลี้ยงลูกผูกเปลแล้วเห็บ้า
จึงให้นำตามอย่างข้างมุนชย์
รำวงค์ทรงมาค่าบุรี

แต่ดวงเนตรแดงดูดังลุริย์ฉาย
มีเขี้ยวคล้ายชนนีมีศักดา
ด้วยเนื้อใบมีไดคิดริษยา
จนใหญ่กล้าอยุ่ไดแปดปี
ข้อสินสมุทรกุมารขานุขัยครี
พระภูมีดอดผูกให้ลูกยา

ตั้งแต่เข้ามาอยู่ในถ้ำจนสินสมุตราอยุ่ไดแปดขวบ พระอภัยมณี
ไม่ได้ออกจากถ้ำเลย เพราะนางผีเสื้อสมุตราหินก้อนใหญ่มีน้ำหนัก
มากปิดปากถ้ำไว้ตลอดเวลา เมื่อนางออกไปหาอาหารก็ปิดปากถ้ำไว้

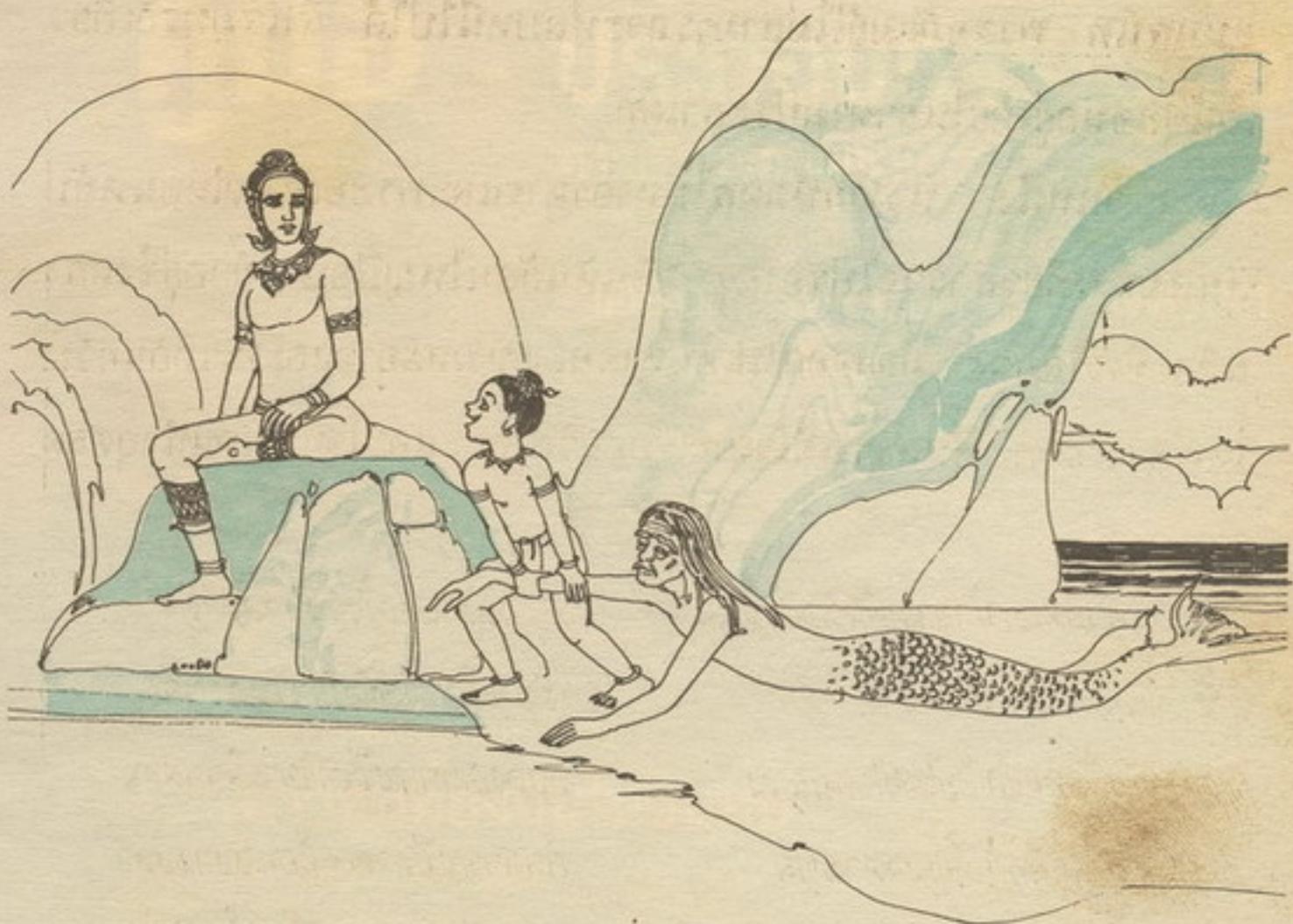
แน่นสนิท พระอภัยมณีไม่สามารถจะหลบหนีไปได้ สินสมุทรก็เที่ยวเล่นซุกซนอยู่ภายในถ้ำตามประสาเด็ก

วันหนึ่ง นางยักษ์ออกไปหาอาหารและพระอภัยมณีนอนหลับ สินสมุทรเที่ยวสำรวจไปรอบ ๆ เห็นหินก้อนใหญ่ปิดปากถ้ำอยู่จึงลองผลักหินก้อนล้มลง มองออกไปเห็นหาดทรายขาวสะอาดและทะเลอันกว้างใหญ่สุดสายตา สินสมุทรดีใจมาก อากวิงเล่น และโจนลงเล่นน้ำอุตสุ

ด้วยหนอนดาดิเชื้อผีเสื้อสมุทร
ยังถูกน้ำกำลังยิ่งเกรียงไกร
ระลอกขัดพลัดเข้าไปในปากถ้ำ
เห็นฟูฟุงเงือกเกลือกกลิ้งมาตรฐาน
ครั้นถ้ำໄດ້ไม่พุดก์ໃຜนั้น
ครั้นจับໄได້ให้ระวงแคลงวิญญาณ
ชุดกระชากระลาหางขึ้นกลางหาด
จะເຂົາໄປໄຫຼພະບິດາດູ

ดໍາໄມ່ຜູດເລຍທັງວັນກີກລັ້ນ ໄດ້
ເຖິງເລື່ອວໄລ໌ຂຶ່ນປາໃນສາຂລ
ລອດອອກຕາມໜີເທິງອົກເສື່ອກສລນ
ຄືດວ່າຄົນມີຫາງເໝືອນຍ່າງປາ
ດູກລອກກລັນກລາງນໍາປ່າລ້ຳມັຈຈາ
ເບິ່ນນີ້ປາທີ່ອະໄຮຈະໄຄຮູ້
ແລປະຫລາດລັກໝານມືຕາຫຸ້
ແລວລາກລູ່ເຂົາໃນດໍາດັວຍກຳລັງ

พอพระอภัยมณีเห็นสินสมุทรลากເອາຕາເງື່ອກແກ່ເຂົາມັກຕກໃຈ จຶ່ງ
บอกກັບสินสมุทรວ່າ ถ້າມາරดาของสินสมุทรรู้เรื่องເຂົາກີຈະລໍາບາກ ແລ້ວ
ເລົາຄວາມເປັນມາແຕ່ດັນໃຫ້สินสมุทรຟັງ สินสมุทรສັງສາຣພຣະອภัยມณີທີ່
ຖູກກັກຂັງໃຫ້ອູ່ໃນຄໍາຕລອດເວລາ ແລະເສີຍໃຈມາກທີ່ຮູ້ວ່າມາրດາຂອງຕົນເປັນ
ຝືເສື້ອສົມຸທຣ ຄຳກລອນກລ່າວໄວ້ວ່າ

พระไอรสุรัจจ์ไม่แคลงจิต
ด้วยแม่กลับอับลักษณ์เป็นยักษ์ร้าย

รำคาญคิดเสียใจมิไดร้าย
ก์ฟุ่นฟายชลนาโศกาลัย

ฝ่ายเงือกได้ยินเช่นนั้น ก็รับอาสาจะพาหนีไปอาศัยพระฤาษีที่
เกาะแก้วพิสดาร แต่กลัวนางผีเสื้อสมุทรจะขัดขวาง ตาเงือกจึงกล่าวว่า

แม่กลับดังข้าจะพาหนี
อสุรีแม่กลับดังปลาหวาน
ถ้าแก้ไขให้นางไปค้างป่า
จะอาสาพาไปมิได้กลัว

เจ้าราตรีเจี้ยวจึงจะถึงสถาน
ตามประมาณสามวันจะทันด้วย
ได้ล่วงหน้าเสียบ้างจะยังช้ำ
ชีวิตตัวบรรลัยไม่เสียดาย

พระอภัยมณีเห็นช่องทางจะหลบหนีนางผีเสื้อสมุทรไปได้ จึงคิดหาอุบัติลงทางให้ไปอยู่ในป่าสักกระยะหนึ่ง พอดีนางผีเสื้อสมุทรผันร้าย พระอภัยมณีจึงทำนายผันว่านางมีเคราะห์จะต้องออกไปรักษาศีล และอดอาหารอยู่คนเดียวที่เชิงเขาสามวันสามคืนก็จะสิ้นเคราะห์ นางผีเสื้อสมุทรเชื่อกับปฏิบัติตาม ตอนนี้คำกลอนกล่าวถึงสินสมุทรว่า

สินสมุทรสุดแสนสงสารแม่
ให้ห่วงหลังกังวลด้วยขนนี้
บิดาครุณแจ้งจึงแกลงห้าม
อยู่เป้าปีดีเกราะเสนาะครัว

ด้วยรู้แน่ว่าบิดาจะพาหนี
เจ้าไศกีกรานก้มบังคมคลั่ง
จะวนตามเข้าไปไไในไฟสันท์
แล้วรับขวัญลูกน้อยกลอยฤทธิ์

พ่อนางผีเสื้อสมุทรไปแล้ว เงือกสองผัวเมียกับลูกสาวซึ่งต่อมา
ก็คือ มารดาของสุดสาครนั้นเอง รับพาพระอภัยมณีกับสินสมุทรหนีไป
เมื่อนางผีเสื้อสมุทรรักษาศีloyู่ที่เชิงเขาได้ครบสามวันก็รีบ
กลับถ้าที่อยู่ "ไม่พบสามีและลูกก็รู้ว่าพากันหลบหนีไปเสียแล้ว" จึงคืน
ร่างเป็นนางยักษ์อ กติดตามด้วยความโกรธแค้นอย่างมหันต์ นางยักษ์มี
ฤทธิ์และกำลังมาก "ไม่ช้าก์ตามมาทัน" สินสมุทรเห็นจวนตัวเกรงมารดา
โกรธและจะทำอันตรายピศาจึงว่ายน้ำกลับมา สินสมุทรไม่เคยเห็น
มารดาในร่างของนางยักษ์ผีเสื้อสมุทรมา ก่อน จึงไม่รู้จัก คำกลอน
กล่าวว่า

สินสมุทรหงุดอยู่ดุนนางยักษ์
ด้วยเห็นแม่แต่รูปนิมิตไว้
แล้วร้องตามตามประสาเป็นทารก
ใจกระใจมีกรรมความตามเรามา

ครั้นพ่อนางผีเสื้อสมุทรบอกว่าเป็นมาตรา ก็รู้สึกสดใจ จึงกล่าว
แก่มารดาว่า

ด้วยองค์พระชนนี้เป็นผีเสื้อ
พระบิดาร้อนรนทบทวน
คิดถึงวงศ์พงศากลณาญาติ
เห็นมาตราข่อนด้วยกลัวตาย

เห็นผิดพักตร์มาฐาน่าลงสัย
ลงสัยใจออกขวางกลางคงคา
นีลัตว์บ์กรือลัตว์น้ำด่านหักหนา
จะเล่นข้าท่าไรจะครรช

ครั้นพ่อนางผีเสื้อสมุทรบอกว่าเป็นมาตรา ก็รู้สึกสดใจ จึงกล่าว

อันชาติเชื่ออยู่ถ้าลำล่าหาน
เคยอยู่บ้านเมืองมนุษย์สุดลaby
จึงสามารถนานี้ไม่หนีหาย
ลูกจึงว่ายน้ำอยู่แต่ผู้เดียว

ประทานโภชนาประดับปล่อยไปหนอยเดด
ลูกขอลาฝ่าธุลีสักปีเดียว
แม้นพบอาจย่าปูอูยเป็นสุข
จึงจะขวนบดุเรศเสด็จฯ

^{๔.๕}
ที่ละเมิดแม่คุณอย่าฉุนเฉีย
ไปห้องเที่ยวหาประเทศเบตนา
บรรเทาทุกบํกิญญาลโนสร
นาสถานมารตรไม่นอนใจ

นางผีเสื้อสมุทรไม่เชื่อก็ออกໄล่ตาม แต่สินสมุทรหนีรอดได้
นางยักษ์จับได้แต่เงือกสองผัวเมียจึงฆ่าเสีย ส่วนพระอภัยมนีนั้น
นางเงือกแบบพาวยเข้าไปยังเกาแก้วพิสดารได้ทันพร้อมกับสินสมุทร
พระโยคีก็ออกมากช่วยขับนางผีเสื้อสมุทรหนีไป สินสมุทรต้องจากมาตรา
ติดสอยห้อยตามบิดาไปตั้งแต่บัดนั้น ”

วีระปิดหนังสือเงยหน้ามองเพื่อน ๆ แล้วพูดว่า “เรื่องของ
สินสมุทร มีอีกยาวมาก ฉันเล่าให้เธอฟังเฉพาะตอนนี้เพียงแค่นี้ ตอน
อื่น ๆ ให้เธอไปอ่านเอง”

ชูใจหันไปถามมานี “เธอคิดว่าสินสมุทรควรจะไปกับพระอภัยมนี
หรือควรจะอยู่กับแม่” มานีนิ่งคิดแล้วตอบว่า “ควรจะไปกับพระ
อภัยมนี เพราะนางผีเสื้อสมุทร มีฤทธิ์มาก อยู่คนเดียว ก็ไม่ลำบากอะไร
และสินสมุทร ก็รู้อยู่ว่าแม่อยู่ที่ไหน คิดถึงก็มาหาได้ ส่วนพระอภัยมนี
นั้น เป็นคนธรรมชาติ อ่อนแอก ไม่มีฤทธิ์ สินสมุทร มีฤทธิ์ เมื่อันแม่
ควรตามไปช่วยพระอภัยมนีก่อน เธอล่ะคิดว่าอย่างไร”

ชูใจกำลังคิด เพชرنั่งฟังอยู่นาน ก็ออกความเห็นบ้าง “ฉันคิดว่า
สินสมุทรควรจะปลอบให้พ่ออยู่กับแม่ต่อไป เพราะถึงแม้ว่าแม่จะเป็น

ยักษ์ แต่ก็รักพ่อ “ไม่ทำอันตรายพ่อแน่” และแม่ก็แปลงร่างเป็นคนอยู่ตลอดเวลา “ไม่น่ากลัวอะไร อุ่นมาได้ถึงแปดเก้าปีแล้ว ก็ไม่น่าจะเดือดร้อนถ้าจะอยู่ต่อไป” พระอภัยมณีอยากไปให้สินสมุทรพาไปได้”

ปิติสนับสนุนความคิดของเพชร พลางหันไปถามความเห็นของมานะบัง มานะหัวเราะทีๆ “ไม่ตอบว่ากระไร ชูใจพูดว่า “ฉันชอบความคิดของมนี สินสมุทรควรไปกับพระอภัยมณี เพราะน่าสงสารมากกว่า ส่วนนางผีเสื้อสมุทรเก่งแล้วอยู่คนเดียวได้”

วีระฟังความคิดของเพื่อนๆ แล้ว หัวเราะชอบใจ “ใครอยากรู้จักอ่านเรื่องของสินสมุทรตั้งแต่เด็กจนเป็นผู้ใหญ่ก็อาจหนังสือไปอ่านได้นะ”

แบบฝึก

๑. คำที่นี่ ๆ (รี) อ่านออกเสียงเป็น ๓ เสียง

ฝึกอ่าน

๑.๑ ออกรสเสียงเป็น ริ เช่น ฤทธิ์ ฤทธิ์ ฤทธิ์ อังกฤช ฯลฯ

๑.๒ ออกรสเสียงเป็น รี เช่น ฤทธิ์ ฤทธิ์ ฤทธิ์ พฤหัสบดี ประพฤติ พฤษภากาด พฤศจิกายน ฯลฯ

๑.๓ ออกรสเสียงเป็น เเรอ มีคำเดียว คือ ฤกษ์

๒. คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรฐานตัวสะกด

๒.๑ แม่กัน สะกดด้วย ลู ณ ร ล พ ออกรสีบงหนึ่อน น สะกด
อ่านและลังเกต

รำคาญ ชาญ วิญญา บุญคุณ ไพรสันท์ วิจารณ์ สงสาร
นิล ชลนา ปลาวาน ฯลฯ

ข้อสังเกต คำบางคำที่สะกดด้วยตัว ร และไม่ปรากฏในประเพณี แต่สะกด
อ่านจะออกเสียงตรงกัน นี่ น สะกด

อ่านและสังเกต

ສາກົນ ມັງກອນ ມາຮດຖະ ນຄຣ ຈຣ ສໂມສຣ ແລ້ວ

๒.๒ แม่กอด สะกดด้วย จ ช ช ภ ภ ช ห າ ມ ຕ ດ ກ ນ ໜ ມ ສ
ออกเสียงเหมือน ດ สะกด

อ่านและสังเกต

ອາຈ ເຊ ກີ້າຫ ກວ່າມາຍ ປຣາກວູ ອົງ ມຽນ ພັ້ນາ ນິມິຕ
ໝາດີ ອາກ ບທກລອນ ໂກຮ ປິຕຸເຮັດ ຮີ່ໜາ ໂວຮສ ລາລາ

๓. คำที่มักอ่านผิด

ฝึกอ่าน

๓.๑ คำที่มีตัวสะกดควบกับตัว ร เวลาอ่านไม่ต้องออกเสียงตัว ร เช่น สมาร์ เพชร เนตร

๓.๒ คำควบกล้ำ ถ้าแยกส่วนของคำผิด ก็จะอ่านผิด เช่น แปลง
แปลง แคลง โครมคราม เพลง เพลิน เพลื่อ

- ๓.๓ อักษรนำ ถ้าแยกส่วนของคำผิด ก็จะอ่านผิด เช่น แสดง
แหลง ฉมวง เสบียง เสมียน
- ๓.๔ ข้อความที่ไม่นิสระคันระหว่างคำ หากแยกคำผิดก็จะอ่านไม่
ถูกต้อง เช่น
ดูกลอกกลับ เมื่อนางออกไป ตายอดตายอยาก
- ๓.๕ คำบางคำออกเสียงผิด เพราะไม่ออกเสียงต่อเนื่องระหว่างคำ
เช่น ชนนี ทราบ ชลนา อัปลักษณ์

๔. คำพ้องเสียง

ฝึกอ่าน

ประชาน	ประทาน
สมุثار	สมุด
หาร	หาญ
เขี้ยว	เดี่ยว
ค่า	ฆ่า

๕. การละคำบางคำในทร้อยกรอง เพื่อให้นี้จำนวนคำตามที่กำหนดไว้ จะรู้ความหมายได้ถูกต้อง เมื่อนำคำที่ละไว้มาเติมให้เต็มความ อ่านและลังเกต

ด้วยเนื้อใจนี้ได้กิติรษยา หมายความว่า เพราะเป็นเลือดเนื้อเชื้อใจ
(ลูก)ของตน จึงไม่มีความคิดอิจฉาริษยา

สำนักงานค่านบุรี หมายความว่า สำนักงาน (แหน) ที่
ทรงสัมมาตั้งมีค่าคราเมือง (มีค่ามาก)

๖. การวิพากษ์วิจารณ์เป็นการพูดหรือเขียนขยายความคิดให้ละเอียดยิ่ง
ขึ้น โดยอาศัยเหตุผลต่างๆ ประกอบ อาจจะเปรียบเทียบในลักษณะ
ถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดีก็ได้

ฝึกวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของตัวละครในเรื่องจากคำพูดต่อไปนี้

“ฉันคิดว่า สินสมุทรควรจะลองให้พ่ออยู่กับแม่ต่อไป
 เพราะถึงแม้ว่าแม่จะเป็นยักษ์ แต่กรักพ่อ ‘ไม่ทำอันตรายพ่อแน่’”

“ฉันชอบความคิดของมนี สินสมุทรควรไปกับพระอภัยมนี
 เพราะน่าสงสารมากกว่า ส่วนนางผีเสื้อสมุทรเก่งแล้วอยู่คนเดียวได้”

๗. คำพังเพย สำนวนเปรียบเทียบ และสำนวนภาษา ช่วยให้ข้อความ
 มีความหมายชัดเจน ทำให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังรู้สึกเหมือนกับว่าได้เห็น
 ภาพนั้นจริงๆ ตามที่บรรยายไว้
 อ่านและลัง gele

ใจดีสู้เสือ หมายถึง กล้าแต่ทำเป็นไม่กลัว
 แต่ดวงเนตรแดงดูดังสุริย์ฉาย หมายถึง ตาแดงเหมือนแสง
 พระอาทิตย์

ขนพองสยองเกล้า บอกลักษณะของคนที่มีความกลัวมาก

แบบนี้จะดูดีมั้ยนะเอ๊ะ ลองดูสิจ้า

๔. การอ่านข้อความยาว ๆ หรือเรื่องราว ต้องจับเฉพาะใจความสำคัญ
จึงจะเข้าใจเรื่องได้รวดเร็ว
อ่านและสังเกต

“(สินสมุทร) มองออกไปเห็นหาดร้ายขาวสะอาดและทะเล
อันกว้างใหญ่สุดสายตา” ใจความสำคัญคือ “สินสมุทรเห็นหาด
ร้ายและทะเล”

“นางผีเสื้อสมุทรเอาหินก้อนใหญ่มีน้ำหนักมากปิดปากถ้ำไว้
ตลอดเวลา” ใจความสำคัญคือ “นางผีเสื้อสมุทรเอาหินปิดปาก
ถ้ำ”

บทที่ ๖

นางระจันรำลึก

เสียงกระดังรัวกระซิ้นถี่ยิ่งขึ้น หัวใจของชูใจก์เต้นถี่รัวเรวิ่ง
ขึ้นเช่นกัน ขณะนั้นแสงจากไฟสว่างโผล่ช่วง จนมองเห็นใบหน้า
ของคนที่นั่งชุมนุมกันอยู่ได้อย่างชัดเจน ทุกคนมีสีหน้าเคร่งเครียด
ดวงตาทุกคู่แวงวาวแสดงความเด็ดเดี่ยวและกล้าหาญจ้องจับอยู่ที่พระภิกษุ
รูปหนึ่ง ซึ่งนั่งอยู่บนศาลาเล็ก ๆ ใต้ต้นโพใหญ์ใบหนากลางที่ชุมนุม
นั้น พระภิกษุรูปนั้นหลับตาพนมมือแน่นอยู่เป็นเวลานาน คราวใดที่
ผู้นั่งชุมนุมขับเขยื่อนเคลื่อนไหวแสงไฟก็ส่องกระทบอาวุธ อันมีหอก
ดาบ ขวน และมีดสั้นเป็นประกายเปลบปลาบ ชูใจหันไปมองรอบ ๆ
ตัว หวังจะได้พบย่ากับอาจารย์หรือครูที่เขารู้จัก ก็พบแต่คนแปลกหน้าทั้ง
หญิงชาย ทุกคนไม่สนใจชูใจเลย ดูเหมือนพวกเขากำลังรวมพลังใจ
เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน พุ่งตรงไปยังพระภิกษุที่นั่งพนมมือหลับตาอยู่
กลางที่ประชุม

ชูใจค่อย ๆ คลานออกจากกลุ่มคน ขณะที่ผ่านชายจนกรรจ์
สามคน ซึ่งนั่งถือดาบเรียงกันอยู่ ชูใจเหลือบตามีนมอง แล้วแทบจะ
ร้องอุทานออกมาด้วยความประหลาดใจระคนตกใจ เพราะชายจนกรรจ์
สามคนนั้น คือ วีระ ปิติ และมานะนั่นเอง ทั้งสามคนไม่มองชูใจเลย

ชูใจรับคลานออกไปอย่างรวดเร็วจึงชนคน ๆ หนึ่ง มานีนั้นเอง ทั้งสอง คนโผลเข้ากอดกันอย่างดีใจ

“เรารู้สึกในมานี ฉันคงไปหมดแล้ว” ชูใจจะล้ำลำลักษณ “ฉันเห็นปิติ พี่วีระ และพี่มานะโตเป็นหนุ่มใหญ่ นั่งถือดาบ ทำหน้า ถ่มีทึ่งอยู่ข้างในโน้น เขามาทำอะไรกัน”

มานีหัวเราะ กระซิบตอบเบา ๆ เสียงแผ่วเหมือนล้อยามแต่ไกล “เรากำลังมารับน้ำพระพุทธมนต์จากพระอาจารย์ธรรมโชติไปล่ะ จำไม่ได้หรือ ตอนเด็กสวัสดิคืนนี้ชาวบ้านบางระจันของเราจะออกจู่โจม ข้าศึก ที่ตั้งค่ายรายรอบให้แทกพินาคยับเยิน เมื่อันที่เคยแทกพ่าย มาแล้วหลายครั้ง พี่มานะ พี่วีระ และปิติ เขายังเป็นนักกรบที่ชำนาญการ ใช้ดาบ เชือลีมเสียแล้วหรือ” ชูใจฟังแล้วก็นึกไม่ออก รู้สึกพิวงงวย แต่ก็พยายามเออเออไปกับมานีด้วย ทั้งสองคนนั่งเงียบ ๆ มองดูเหตุการณ์ ต่อไป

ครู่หนึ่ง พระอาจารย์ธรรมโชติกลีมตามและลดมีอง เสียงผู้คน ที่นั่งชุมนุมพูดพื้นพากันทั่วไป เสียงหึ่ง ๆ พังไม่สนัดว่าพูดอะไร ทุก คนต่างลุกขึ้นไปรวมกันอยู่อีกด้านหนึ่งของศาลา แล้วค่อย ๆ เดินก้มตัว พนมมือรับน้ำพระพุทธมนต์จากพระอาจารย์ธรรมโชติ

“นั่นไง ชูใจ เชื่อจุดนักกรบผู้กล้าหาญแห่งบ้านบางระจันของเรา” มานีร้องอย่างดีนเด่น “นั่นนายแท่น ถัดมา นายดอก นี่นายอิน ต่อไป นั่นนายเมือง โน่นขุนสรรค์ กำนันพันเรืองกับนายทองแสงใหญ่ นั่น นายโชติ ดูซี นั่นนายทองเหม็นเขี๊ยวามาด้วยเห็นไหมชูใจ ท่านผู้นี้แหล

ขี่ Crowley หลงໄล่ข้าศึกแต่การจะจ่ายเมื่อการรบคราวที่แล้ว นั่นนายจัน
หนวดเขี้ยวกับนายทองแก้ว ล้วนเป็นยอดนักรบทั้งนั้น เชօดูให้
เต็มตาซีชูใจ เป็นบุญเหลือเกินที่เราได้มามาเห็น ขอให้ชาวบ้านบางระจัน
ชนะข้าศึกศัตรูเดิม” นานีพุดจบก็ก้มลงกราบ

ชูใจรู้สึกตื่นเต้นเหลือที่จะกล่าว พนมมือก้มลงกราบเคียงกับนานี
ทันใดนั้นมีเสียงอ้ออึงดังขึ้นรอบทิศ เสียงคนร้องตะโกนว่าข้าศึกโจรตี
ชาวบ้านบางระจันผู้ก้าหาญกระจายกันออกเข้าต่อสู่ข้าศึกทันที เสียง
อาวุธกระแทบกัน เสียงปืนดังสนั่นเป็นระยะ เสียงคนและเสียงม้าร้อง
สลับกับเสียงวิงเข้าประจัญบานดังก้องกัมปนาท คบไฟดับบุบลงหมด

ไม่รู้ใครเป็นใคร นานีกับชูใจกอดกันแน่น ยืนตะลึงอยู่กับที่

“นานี ชูใจ มาทางนี้” เสียงร้องเรียกใกล้ ๆ เพชรนั้นเอองเข้า
ถือจมูกอันที่เคยพุ่งเสียบหัวງูของเมื่อปีกปลาย ชูใจแปลกใจมากว่า
เข้าได้มันกลับคืนมาอย่างไร ยังไม่ทันเอ่ยปากถาม นานีก็ฉุดมือออกวิ่ง
ตามเพชรไปทันที เพชรพาวิ่งตัดตรงออกไปสู่แนวป่าทึบ ทุกหนทุกแห่ง^{วิ่ง}
มีดมิดเพราะเป็นคืนเดือนมีด แต่เพชรวิ่งไปได้อย่างคล่องแคล่ว นานี
กับชูใจวิ่งตามไปติด ๆ เสียงสู้รบกันยังดังกึกก้องโ哥ลาหลอยู่เบื้องหลัง
เด็กทั้งสามคนวิ่งตามกันไปเป็นเวลานานจนเห็นอยู่หอบ ห่างสนามรบ
มาไกลจนเกือบไม่ได้ยินเสียง ชูใจหอบพลางถามนานีว่า “ย่ากับอาของ
ฉัน พ่อกับแม่ของเรอ อยู่เหน໌อย นานีจ้า ครอต่อครายไปไหนกัน
หมด” เพชรกับนานีไม่สนใจจะตอบคำถามของชูใจเลย คงตั้งหน้าตั้งตา^{วิ่ง}
วิ่งนำชูใจต่อไป

จนกระทั่งมาถึงสัญปร้างที่ชูใจจำได้แม่นยำ เพชรจึงหยุด ทั้งสาม
คนทรุดนั่งลงกับพื้นด้วยความเหน໌อยอ่อน “เพชรมาที่นี่ทำไม ฉัน
กลัว กลัวขโมย” ชูใจคร่าครวญ รู้สึกสับสนจนจับต้นชนปลายไม่ถูก
เมื่อสักครู่นี้เขากับนานีนั่งอยู่ท่ามกลางน้ำกรบผู้กล้าหาญแห่งบ้านบางระจัน
ภาพนายทองเหม็นถือขวนขี่ค่วยยืนจังก้าอย่างหัวหาญยังติดตากอยู่
แต่บัดนี้พวงขากลับนานีนั่งอยู่ข้างสัญปร้างที่เคยผจญภัยเมื่อปีกปลาย คราว
นี้ที่ยอดกลับมีมนพปสุมไว้ พอนีกถึงงูงูของขึ้นมาชูใจรู้สึกกลัวจน
ตัวสั่น มองดูเพชรกับนานีก็ไม่เห็นคนทั้งสองรู้สึกกลัวแต่อย่างใด ชูใจ
รู้สึกประหลาดใจอย่างยิ่ง ไม่ว่าเข้าจะพูดหรือถามอะไรเกี่ยวกับย่าและ

อาหารีคนอื่น ๆ ทั้งเพชรและมานีก์ไม่ตอบ

พอทั้งสามคนหายเหนื่อย ต่างก็มองซ้ายมองขวา เพื่อหาที่หลบซ่อนให้ปลอดภัย เพชรพาเด็กหญิงทั้งสองไปที่ป่ากออุโมงค์ ขณะนั้นมีแสงสว่างสลับ ๆ ส่องออกมานะ ชูใจกำลังอ้าปากคัดค้านไม่ให้ลงไปในอุโมงค์ มานีก์ฉุดข้อมือเดินตามเพชรเข้าไป เพชรเดินหน้าหลัดเลาะไปตามซอกหิน พากเขาได้ยินเสียงคนพูดกันพึ่งพำสะท้อนก้องเบา ๆ เป็นระยะ ๆ พอมากถึงห้องโถงเด็กทั้งสามก็ตกตะลึง ตรงกลางลานกว้างนั้นมีตะเกียงเจ้าพายุจุดให้แสงสว่างนวลไปทั่ว หีบเหล็กโบราณเก่าคร่ำคร่าที่ชูใจจำได้เปิดอ้าอยู่หlayside เพชรนิลจินดาในหีบต้องแสงไฟเป็นประกายวุ่นวายแพร่พราว พากใจห้าคนกำลังแบ่งสมบัดกัน

ทุกคนต้องการจะได้ส่วนแบ่งมากกว่าคนอื่น ต่างทุ่มเที่ยงทะลุเวลาวิวาท และสนับสนุนอย่างกักขะ

“พวกคนอุบاثร์ บ้านเมืองกำลังระสำราษายเพราะข้าศึกมาโใจตี มันกลับเห็นแก่ตัว ลักษณะไม่ดีและกอบโกยทรัพย์สมบัติเพื่อประโยชน์ของตน ช่างชัวช้าน่าอนาคตใจจริง ๆ” มนีขบเขี้ยวเคี้ยวฟันด้วยความโกรธแค้น

“นันจะพุงฉมวกใส่มัน” เพชรพูด ดวงตาของเขางุกวาว

“อย่าประมาทด้วย เพชร เธอมีฉมวกอันเดียว” ชูใจกระซิบเดือน “เชอพุงไปแล้วก็ไม่มีอาวุธเหลืออยู่ มันจะรุ่มทำร้ายเราและฆ่าเชอ เพราะมันพยายามหาอาฆาตมาแต่ครั้งก่อนแล้ว”

เพชรค่ารามอยู่ในลำคอ ทั้งสามจ้องมองดูพฤติกรรมของโจรส่อไป ในที่สุดมันกอบเครื่องเพชรพลอย เงินทอง อุกมากองห้ากอง พยายามจัดสรรของมีค่ามากให้เฉลี่ยอยู่ทุกกอง หลายครั้งที่พวkmันเง้อง่า ดาบขึ้นจะฆ่าฟันกันเอง แต่หัวหน้าโจรชี้งดูอาวุโสกว่าเพื่อนจะห้ามปราบ เพื่อรักษาความสัมพันธ์ของพวkmันไว้ ต่างทุ่มเที่ยงและเกี่ยงนอนกันอยู่นาน สมุนโจรคนหนึ่งคงจะรำคาญจึงควกอา yanต์ที่ขึ้นมาบัด ผู้น ของyanต์ปลิวพุงไปทั่ว ชูใจได้กลิ่นรู้สึกคันจมูกเหลือกำลัง เอาเมือปิดไว้กลัวจะ Jamie แต่ก็กลับไม่ได้จึง Jamie อุกมา

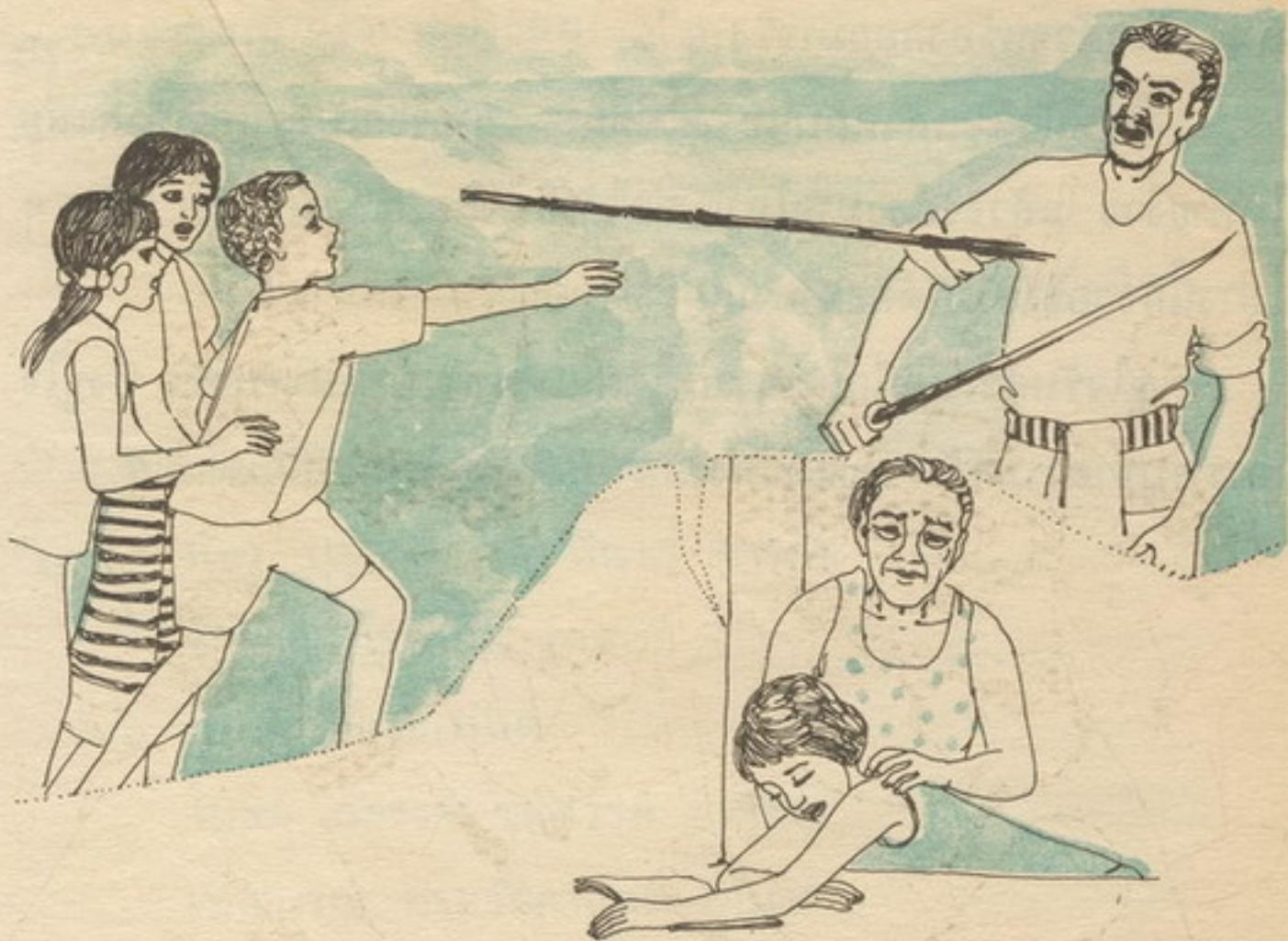
โจรหั้งห้าคนหันขับมาทันที มันถือดาบวิ่งตรงมาหาเด็กทั้งสาม ทันใดนั้น เจ้าโดยองมนีไม่รู้มาจากไหน รีบกระโจนเข้ากัดโจรหั้งห้าคน อย่างอุตสุด เพชรพุงฉมวกไปปูกหัวหน้าโจรล้มลง แล้วทั้งสามก็พาภัน

วิ่งออกจากรุ่มค์ ชูใจก้าวขาไม่ออก ตกใจล้วนสุดขีด ร้องตะโภ!
อกมาสุดเสียง “ตายแน่แล้ว ! ช่วยด้วย !” แล้วภาพที่มองเห็นทั้งหมด
ก็อันตรธานไป

“ชูใจ ! ชูใจ ! เป็นอะไร ร้องเสียงลั่นบ้าน” ย่าเขย่าตัวปลุก
ชูใจ “นั่งดูหนังสือแล้วหลับไปตั้งแต่เมื่อไรล่ะนี่”

ชูใจจัวเงี้ยลีมตาขึ้น ใจยังเต้นเป็นตีกลองด้วยความกลัว พอรูสึก
ตัวว่าตนเองผันไปก็ได้ ค่อย ๆ เหียดเท้าออกด้วยความยากลำบาก
 เพราะนั่งขัดสมาน พับหลับกับพื้นข้างธารณีประตูอยู่นานจนเป็นเห็บ
 พลางบอกย่าอย่างตื่นเต้นว่า

“ฉันฝันเห็นชาวบ้านบางระจันคะย่า ออ ! ตื่นเต้นเหลือเกิน เห็นนายจันหนวดเขี้ยว นายแท่น นายดอก ขุนสรรค์ พันเรือง เห็นนายทองแสงใหญ่ นายทองเหม็นถือขวนขี่ควาย นายอิน นายเมือง นายโชค เห็นพระอาจารย์ธรรมโชคด้วย เห็นหมดทุกคน ปิดกับพีวะระ พีมานะก์โตเป็นหนุ่มและไปรบกับเขาด้วย ฉันดีใจจังคะย่า ที่ได้เห็นบรรพบุรุษนักรบทุกหลาภูแล่นนี้ แม้จะเป็นเพียงความฝันฉันก็พอใจ”

ย่าหัวเราะ “เจ้ากำลังอ่านหนังสืออะไร”

“อ่านประวัติศาสตร์เรื่องชาวบ้านบางระจันคะ”

“คงจะไปรบกับเขาละซึ่งร้องลั่นบ้านอย่างนั้น”

“เปล่าคะย่า เพชรพาฉันหนีเข้าไปอยู่ในอุโมงค์ ใจร้อนจะจับตัว

ฉันตกใจลัวจนร้องออกมาริบ ๆ ”

“ดูหนังสือแล้วหลับนะ ไม่ดีนะ ถ้าง่วงก็เปลี่ยนอธิบายบทเสียให้หายง่วง แล้วจึงค่อยมาดูใหม่ จะได้เข้าใจและจำได้ ดู ๆ หลับ ๆ อย่างนี้ก็จำอะไรไม่ได้ต่อเนื่องกัน” ย่านอก

ชูใจรับคำ แต่นึกในใจว่าถ้าได้ผันเห็นชาวบ้านบางระจัน ซึ่งชูใจ เคารพบุชาความกล้าหาญและความสามัคคี เขาก็พอใจที่จะผันอีก

แบบฝึก

๑. คำที่นักอ่านผิด

อ่านและจำ

๑.๑ อ่านได้สองอย่าง

ฟังอย่างมีสมานะ (สะ-มา-ทิ) นั่งขัดสมานะ (สะ-หมาด)

น้ำพระพุทธมนต์ (พระ-พุด-ทะ-มน) ไหว้พระพุทธ (พระ-พุด)

พระธรรมเทศนา (พระ-ทำ-มะ-เท-สะ-นา)

เทศนาธรรม (เทด-สะ-หนา-ทำ)

๑.๒ อ่านออกเสียงไม่ตรงกับรูปคำที่เห็น

ประโยชน์ ทรัพย์ ประโยชน์

๑.๓ อ่านคำที่ใช้สระประสม

เปี้ยว เดี่ยว เหลี่ยม

๑.๔ อ่านคำควบกล้ำและอักษรนำ

เคลื่อน เครื่องเครียด เกลื่อนกลาด ขวักไขว่ ถมึงทึ่ง
ขับเบี้ย่อน ฉวัดเฉวียน ไม้โสน

๑.๕ อ่านคำที่สะกดไม่ตรงมาตรฐานตัวสะกด

ศัต្រุ บุรุช อนາถ พินาค อาມາต
ชាんなัญ โภลาหล อาจารย์

๑.๖ อ่านคำที่มีตัวการันต์

โบสท์ ฉกรรจ์ ขุนศรรค์ ยานัตถุ
เหตุการณ์ ประวัติศาสตร์ อุโมงค์

๑.๗ อ่านคำที่มีเสียงบางพยางค์พ้องกัน

ผจญ-ยกจน	ธารณี-ชนนี
สมบติ-ธนบัตร	พินาค-อํานาจ
เคารพ-สูรับ	โจร-กระโจน

พินาค-อํานาจ-ก้มปนาท

ประจัญบาน-บางระจัน-พระจันทร์

อุบทว์-กากบาท-ตักบาท-บินบาท-บาดแผล

๑.๘ คำไม่ประวัติชนี้ย

ขโมย พิคง อุตถุด อันตรธาน

๒. คำที่มี ร ล ใช้สระเดี่ยวกัน ตัวสะกดมาตราเดี่ยวกัน มีความหมาย
ต่างกัน ต้องอออกเสียงให้ถูกต้อง

อ่านและสังเกต

เรียน-เลียน

รัก-ลัก

รอย-ลอย

ราย-ลาย

รูป-ลูบ

รุก-ลุก

รอบ-ลอบ

รับ-ลับ

รบ-ลบ

รด-ลด

๓. การขยายคำทำให้ทราบลักษณะ กิริยาอาการ ได้ชัดเจนขึ้น

อ่านและสังเกต

สีหน้า

- สีหน้าเคร่งเครียด

ตาลูก

- ตาลูกแวงวาว

แตก

- แตกพินาค แตกพินาคยับเยิน แตกพ่าย
แตกกระจาย

ยืน

- ยืนตะลึง ยืนจังก้า

เดิน

- เดินก้มหน้า ค่อย ๆ เดินก้มตัว

คลาน

- คลานออกไปอย่างรวดเร็ว

วิ่ง

- วิ่งไปได้อย่างคล่องแคล่ว

แสง

- แสงสว่าง ๆ แสงนวล แสงสว่าง
แสงสว่างโซดิช่วง

เสียง \rightarrow เสียงพิมพ์ เสียงดังแผ่วเบา เสียงดังก้อง^๑
 เสียงดังอื้ออึง เสียงปืนดังสนั่น^๒
 เสียงปืนดังสนั่นเป็นระยะ^๓

ร้อง \rightarrow ร้องอย่างตื่นเต้น ร้องด้วยความตกใจ
 ร้องอุทานด้วยความประหลาดใจ
 ร้องตะโภนออกมาสุดเสียง

๔. การขยายคำโดยใช้คำเปรียบเทียบ ทำให้เข้าใจความหมายหรือความ
 รู้สึกได้ชัดเจนขึ้น
 อ่านและลังกวด

รู้สึก	\rightarrow รู้สึกกลัวจนตัวสั่น รู้สึกกลัวจนนลูก
ใจเต้น	\rightarrow ใจเต้นเป็นตีกลอง
ดีใจ	\rightarrow ดีใจเหมือนได้แก้ว

๕. ตัวสะกดแม่เกย แม่เกอว

แม่เกย สะกดด้วย ຍ เช่น ประกาย เหนือย พลอย เลย กัย
 แม่เกอว สะกดด้วย ວ เช่น แผ่ว เร็ว ปลิว ตะคริว คล่องแคล่ว
 แพร่พราว

ข้อสังเกต คำบางคำที่มีตัว ຍ หรือ ວ อยู่ท้ายคำ แต่ไม่ใช่ตัว
 สะกดในแม่ เกย หรือ เกอว
 เช่น เฉลี่ย (ประสมสระ เฉี่ย)
 กลัว ตัว (ประสมสระ ตัว)

๖. การเรียงลำดับความทำให้เข้าใจเรื่องได้ง่ายและเร็วขึ้น ถ้าไม่เรียงตามลำดับจะทำให้สับสนเข้าใจยาก
อ่านและลังเกต

โจรทั้งห้าคนหันขับมาทันที
มันถือดาบวิงตร งมหาเด็กทั้งสาม
ทันใดนั้น เจ้าโตของมานี้ไม่รู้มาจากไหน
รีบกระโจนเข้ากัดโจรทั้งห้าคนอย่างอุตสุด

๗. การขยายประกายเพื่อธินายรายละเอียดให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น
โดยใช้คำหรือกลุ่มคำขยาย
อ่านและลังเกต

ภาคประชาน	ภาคแสดง
ชาวบ้าน	จะออกจูโจมข้าศึก
ชาวบ้านบางระจัน	จะออกจูโจมข้าศึก
ชาวบ้านบางระจันของเรา	จะออกจูโจมข้าศึกที่ตั้งค่ายราบรอบ
ชาวบ้านบางระจันของเรา	จะออกจูโจมข้าศึกที่ตั้งค่ายราบรอบให้ แทกพินาคบัยนเยิน

๘. เมื่อต้องการจะบอกหรือหาที่ตั้งของจังหวัดหรือสถานที่จากแผนที่
ต้องเรื่นต้นหาจากจังหวัดหรือสถานที่ที่เราอยู่หรือรู้จักก่อน แล้วหา
ไปตามทิศทางจากแผนที่ (แผนที่จะกำหนดด้านบนเป็นทิศเหนือ)

ฝึกอ่านแผนที่และหาสถานที่

วิธีหา ๔.๑ สมมุติถ้าต้องการหาที่ตั้งบ้านบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ต้องรู้ว่าสิงห์บุรีอยู่ส่วนไหนของประเทศไทย จึงจะหาได้สะดวก และรวดเร็ว

๔.๒ สมมุติรู้ที่ตั้งของกรุงเทพฯ และรู้ว่าสิงห์บุรีอยู่ภาคกลางตอนเหนือ ดังนั้นจังหวัดสิงห์บุรีจะอยู่เหนือกรุงเทพฯ

๔.๓ เมื่อหาที่ตั้งของกรุงเทพฯ ได้แล้ว ก็คุ้ด้านบนของกรุงเทพฯ จะพบจังหวัดสิงห์บุรี

๔.๔ เมื่อทราบที่ตั้งจังหวัดสิงห์บุรี ก็หาที่ตั้งบ้านบางระจัน ซึ่งอยู่ในจังหวัดสิงห์บุรีทางด้านตะวันตก

๔.๕ คาดคะเนที่ตั้งบ้านบางระจันว่า คงจะอยู่บริเวณด้านซ้าย

จังหวัดสิงห์บุรี

- 1 สิงห์บุรี
- 2 อ่างทอง
- 3 นนทบุรี
- 4 กาญจนบุรี
- 5 สมุทรปราการ
- 6 สมุทรสาคร
- 7 สมุทรสงคราม

บทที่ ๗

นำบ่อน้อย

“ดายจริงปิติ ทำไมเชօเลียก้าวปิดซองจดหมายลະ สกปรก
จริง” มนีก้าวตໍาหนนເມື່ອເຫັນປິດແລບລື້ນເລີຍກາວທີ່ຝາຊອງຈົດໝາຍ

“ປະໂຍໜ້ນຂອງນ້ຳບ່ອນ້ອຍລະ
ມານີ່ໄມ້ຮູ້ວະໄຣ ພຣະຖາເຊີຍັງແນະນໍາ
ໃຫ້ຫຸ້ມານໃຊ້ເລີຍ” ປິດເສີຍພລາງ
ເຂົາມື້ອົດຝາຊອງໃຫ້ຕິດແນ່ນກັບຕ້ວ
ຊອງຈົດໝາຍຊື່ຈະສົ່ງຄື່ງ ຈັດຕະ
ແໜ່ງຫຼຸບກະພງ

“ພຣະຖາເຊີຄົງແນະນໍາເພື່ອ
ປະໂຍໜ້ນອ່າງອື່ນກະມັງ ແຕ່ການ
ເລີຍກາວປິດຊອງຈົດໝາຍນັ້ນ ຈັນ
ວ່າມັນສກປຽກແລະໄຟ່ໄ້ດູເລີຍ ເຫຼວ
ຄວາໃຫ້ນ້າທາກາວປິດຊອງຈະດີກວ່າ”

ປິດກົມສຶກະຮະຮັບຄໍາອ່າງ
ລ້ອເລີຍນ “ຄົວພມ ຕ່ອໄປນ໌ກະພມ
ຈະໄຟ່ແລບລື້ນອອກມາເລີຍຊອງ
ຈົດໝາຍແລ້ວລະຄົວພມ”

มานีอารมณ์ดีขึ้น “เอօเมื่อกีปิดเรียกน้ำลายว่า ‘นำบ่อน้อย’ และบอกว่าพระถูกชีแนะนำให้หนุบานใช้ประโยชน์จากน้ำบ่อน้อยนะ เรื่องเป็นยังไง เล่าให้ฟังบ้างชี”

“ได้จะ พอดีหนังสือรามเกียรติที่ฉันขอรื้ามาอ่านยังไม่ได้อeaไปคืนห้องสมุด จะอ่านทำนองเสนาะให้เธอฟังด้วย”

มานีหันไปเรียกเพื่อน ๆ มาฟังปิติ ปิติเก็บซองจดหมายแล้ว หยิบหนังสือรามเกียรติขึ้นเปิดพลาangเล่าพลาang

“พวกเชอร์รูจักหนุบานแล้วใช้ใหม่ ที่วะระเข้าเต้นໂทยงเหยংคราว เล่นโนนเมื่อปีที่แล้ว ตอนนั้นหนุบานลองดีพระนารถถูกชี จนพระนารถถูกชีต้องเสกไม่เท้าเป็นปลิงเกะคาง และปราบหนุบานได้ ตอนนี้ ก็ต่อจากตอนนั้น เมื่อหนุบานลาพระถูกชีแล้วจึงเหาะไปกรุงลงกา เพื่อ สืบหานางสีดาตามที่พระรามใช้มา เมื่อพบก็ถวายภูษา กับรำรงค์”

“อะไรล่ะ ภูษา กับรำรงค์” สมคิดถาม

“ผ้ากับแหวนไงล่ะ ภูษา ก็คือผ้า รำรงค์ ก็คือแหวน ทำเป็น จำไม่ได้ เรียนมาแล้วนี่นา” ดวงแก้วพูด แล้วบอกให้ปิติเล่าต่อไป

ปิติเล่าว่า “จากนั้นหนุบานก็ออกมาอาละวาด ไล่ฆ่าพวงทหารยักษ์ที่รักษาวังของทศกัณฐ์ ล้มตายลงเป็นอันมาก ทศกัณฐ์สั่งให้ ทหารที่มีฝีมือพยายามช่วยหนุบานด้วยวิธีต่าง ๆ แต่ก็ทำอะไรหนุบาน ไม่ได้ ทศกัณฐ์โกรธมาก คำกลอนมีดังนี้

เมื่อนั้น

ทศเสียรสุริย์วงศ์ยักษ์

ได้ฟังดังເօາອັກສີ

ເບ້ານາຈຸດຈຶກຍາ

ສົບປາກຕວາດພາດຮ້ອງ

ກືກກ້ອງນິເວສນຍັກມາ

ເຫັນໄວລິ້ງໄພຣອທັກກົງ

ເຫດຸໃຈຈຶນມ່າໄມ່ວາຍປຣະນ

หน່າມາໄດ້ໂຄກສົດຈະທຳລາຍກຽງລົງກາໄທ້ພິນາສ ຈຶ່ງແກລັງບອກ
ທศກັນສູງ ດັ່ງນຳກລອນວ່າ

บັດນັ້ນ

คำແທງຫຸ່ມານທຫරໃຫຍ່

ໄດ້ຝັ້ງອສຸຮົກຕີໃຈ

ແກລັງກລ່ວໄລ່ໄຄລັດ້ວຍມາຮຍາ

ຂຶ້ງຈະນ່າບ້າດ້ວຍອາວຸຫ

ໄຫນຈະລື້ນສຸດສັງຂາງ

ຈົງໃຫ້ເອານຸ່ນສໍາລັນາ

ກັບຜ້າບຸນນໍ້ານັ້ນຍາງ

ແລ້ວຈຶ່ງເອາພັນເບ້າທັງດັວ

ຕລອດແຕ່ຫົວໄປຈົນຫາງ

ຂັ້ນອກນັ້ນໃຫ້ເອາພັງ

ທຳດ່າງເບື້ອກຮັດຜູກພັນ

ແລ້ວຈຶ່ງເອາໄຟຈຸດເບ້າ

ແພາໃຫລືນໜີພອາລຸ່ມ

ເລືອດເນື້ອກົງຈະສູ່ນູ່ໄປດ້ວຍກັນ

ໄນ່ກັນທັນທຸກນົ້ວທັນ

ທศກັນສູງຫຼັງເຊື່ອຄຳພູດຂອງຫຸ່ມານ ຈຶ່ງສັ່ງໃຫ້ທຫරທຳຕາມແລ້ວ
ທศກັນສູງໃຊ້ປະກາຍໄຟຈາກຫອກແກ້ວສຸຮການຕົ້ນຈຸດເຂົ້າທີ່ຕ້ວຫຸ່ມານ
ໄຟລຸກຕິດລາມໄໝມໄປທັງຕົວທັນທີ່ ຫຸ່ມານເຫັນໄຟລຸກທ່ວມຕົວກີໃຈ ຮີບວິ່ງ
ເຂົ້າໄປໃນປຣາສາຫອງທศກັນສູງ ໄຟໄໝມປຣາສາຫອມນເຖິງວອດວາຍ
ຜູ້ຄົນກີໂກລາຫລໄປທັງວັງ ຄຳກລອນກລ່ວໄວດັ່ງນີ້

บัดนั้น

ครั้นเพลิงติดขึ้นก็ดีใจ
เที่ยวจุดปราสาทราชฐาน
โรงข้างโรงม้าเรือนพล

คำแหงหนุนานทหารใหญ่
วิ่งโคนเข้าในไฟยนต์
เพลิงกาลรุ่งโรจน์ไวยมหน
อลงวนไปทั้งฐานี

ทศกัณฐ์ตกใจมากรีบพานางมณฑอมเหสีและบริวารหนีไป ปล่อยให้พากเสนายักษิวิชูลมุนหนีไฟกันอุตสุด ดังคำกลอน

บัดนั้น
ตกใจไม่เป็นลมประดี
ต่างคนอุ้มลูกจุงหวาน
นวยกระบุงมุ้งม่านหูกใน
บ้างขี้พ่อตาแม่ยาย
อุดลุดไปทั้งพารา

ฝ่ายหนูอสุรคักดียกซี
อึงมีไปทั้งเวียงขัย
ล้มลุกคลุกคลานแล้วร้องไห้
บ้างได้เชิงกรานก็แบกมา
บางคนเมี้ยหายก็เรียกหา
พากันวิ่งวุ่นเป็นโกลี

เมื่อหนูมานเผาปราสาทของทศกัณฐ์จนหมดสมใจแล้ว ก็สัสดิไฟ
ออกจากตัว “ไฟที่อื่นดับหมดสิ้น เหลืออยู่ที่ปลายทางแห่งเดียวไม่ยอม
ดับ จึงวิ่งกระโจนลงในมหาสมุทรไฟก็ไม่ดับ หนูมานจนปัญญา จึง

คิดถึงพระนารทฤษี คำกลอนกล่าวว่า

ครั้นถึงจังใจนองคงคา
อุดลุดผุดคำในวารี
สاقรบุ่นขันเป็นควัน^๑
จึงแหะขึ้นจากสมุทรไก

ครั้นถึงน้อมเกล้าอัญชลี
เล่าความตามเรื่องขึ้นรอนราบ
บัดนี้เขือเพลิงตะเกิงพราย
ดับจนสุดฤทธิ์สุดปั่นญา

ขอพระมหาอาจารย์เจ้า
เมตตาช่วยดับอัคคี

บุ่มแข็งก้ายากะบีครี
นทีเป็นระลอกกระฉอกไป
เพลิงนั้นจะดับก็หาไม่
ตรงไปaculaพราอาจารย์

พระนารทฤษีปริชาหาญ
จนแการาชฐานลงกา^๒
ยังติดแต่ปลายทางข้า
เพลิงยิ่งร้อนกล้าพันทวี

จะได้โปรดเกล้าเกศี
ให้ข้านี้พันเวทนາ

เมื่อนั้น

ฟังวายบุตรเจรจา
เอ็งเป็นทหารพระจักรกุญแจ
น้ำในบ่อน้อยจะไว้ใจ

บัดนั้น

ได้ฟังพระมหานุนิ
จึงเอาทางเลี้ยวปากอน
เพลิงนั้นก็ดับดังจันดา
เสร็จแล้วน้อมเคี่ยรอภิวานท์
ลาพระมุนีผู้มีค

พระนารทavarajaryญาณกล้า

หัวเราะร่าร่าแล้วตอบไป
เพลิงนิดเท่านี้ไม่ดับได้
เหตุใดไม่ดับอัคคี

ทุบมานผู้ขัญชัยครร

กระบีคิดได้ด้วยปรีชา
อัดลมในข่องนาสา
ด้วยอุนายปั้ญญาพระนักพรด
กราบลงแทบนากบงกช
กำหนดแหะข้ามลุมพุธไป

“สนุกจัง น้ำบ่อน้อย คือ น้ำลายนั่นเอง” ชูใจพูด “แต่คงใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้เฉพาะดับไฟที่หางหนูมานเท่านั้นนะ นอกนั้นก็ใช้ประโยชน์อยู่ภายนอก”

“ปิดเขาใช้เลี้ยกวีปิดซองจดหมายด้วย” นานีฟ้องเพื่อน ๆ ปิดทำหน้าแหย “ฉันจะเลิกทำแล้วยังไงล่ะ แ昏 อุตส่าห์อ่านทำนองเสนาะให้ฟังเสียจนคอดแห้ง ยังไม่ลืมอีกหรือ”

นานีหัวเราะ “ขอบใจมาก ที่นีฉันจะไม่พูดถึงเรื่องนี้อีกแล้วละ เออ เชออ่านเรื่องรามเกียรติ์จบแล้วหรือ”

“จบเล่มที่สองแล้ว สนุกมาก นานีไปป้ออยีมมาอ่านซีจัง”

“คำศัพท์ยาก ๆ มีเยอะไหม” นานีถาม “ฉันกลัวอ่านไม่รู้เรื่อง”

“เวลาฉันอ่าน ไม่ต้องรู้ความหมายของศัพท์ทุกคำก็รู้เรื่อง แต่ถ้าอยากรู้ความหมายของคำไหน ก็ใช้น้ำบ่อน้อยให้มีประโยชน์ซี” ปิดตอบ

นานีทำตาเขียว “ใช้น้ำบ่อน้อยอีกแล้ว”

ปิดหัวเราะ “ก็น้ำบ่อน้อยช่วยให้เราพูด สาม คุณครูได้คล่องไม่ใช่หรือ”

แบบฝึก

- ภาษาไทยนิยมใช้คำที่นีเสียงคล้าย ๆ กัน เพื่อจากคำเดิมคำเดี่ยว เป็นกลุ่มคำ มีตั้งแต่ ๒ พยางค์ขึ้นไป หรือบางทีก็เป็นวลี เมื่ออ่านออกเสียงแล้วจะฟังໄพเราจะรู้ว่าคำเดิมและบางทีก็มีความหมายดีขึ้นด้วย

อ่านและลังเกต

เลอะ	เลอะเทอะ	เลอะเทอะเปรอะเปือน
ขับ	ขับเบี้ยอน	ขับเบี้ยอนเคลื่อนไหว
ยิ้ม	ยิ้มย่อง	ยิ้มย่องผ่องใส
ขบ	ขบพื้น	ขบเบี้ยวเคี้ยวพื้น

๒. เสียงของคำที่ทำให้ฟังໄพเราะ จะเป็นเสียงของคำที่คล้ายกัน

อ่านและลังเกต

เลอะ	เทอะ	เปรอะ	มีเสียงสระ -อะ เมื่อんกัน
ขับ	เบี้ยอน	ขยะ	มีเสียงพยัญชนาะ ขยาย เมื่อんกัน
เปือน	เบี้ยอน	เคลื่อน	มีเสียงสระและตัวสะกดมาตราเดียวกัน
ยิ้ม	ย่อง		มีเสียงพยัญชนาะ ย เมื่อんกัน
ย่อง	ผ่อง		มีเสียงสระ - อ เมื่อんกัน
เบี้ยว	เคี้ยว		มีเสียงสระเมื่อんกัน ตัวสะกดมาตราเดียวกันและเสียงพยัญชนาะคู่กัน คือ ข-ค

๓. พยัญชนาะไทยบางตัวนี้เสียงเหมือนกัน บางตัวก็มีเสียงคู่กัน

อ่านและลังเกต

๓.๑ พยัญชนาะที่มีเสียงเหมือนกัน คือ

ข ช ก ກ ມ ญ ຍ

ภูด	ภูต	ภูด
กัมทัช	ณน	พก
ลพ	คณส.	

๓.๒ พยัญชนะที่มีเสียงคู่กัน คือ

ข-ช-ค ค น	น-ช
ธ-ດ-กัมทัช	ผ-พ ก
ฟ-ฟ	ค ณ ส - ช
ห-ຍ	

(ส่วนทึ้งหน้า คืออักษรสูง ส่วนทึ้งหลัง คืออักษรต่ำ เรียกว่า อักษรต่ำคู่ เพราะมีเสียงคู่กันกับอักษรสูง)

๔. เมื่อนำคำที่มีเสียงสระและตัวสะกดมาตราเดียวกัน มาเรียงเป็นกลุ่ม ทำให้เกิดเสียงสอดคล้องต่อเนื่องกัน เรียกว่า คำสัมผัสดล้องจอง

๔.๑ คำที่มีเสียงสระและตัวสะกดมาตราเดียวกัน เป็นคำที่มีเสียงสัมผัสดล้องจองกัน

อ่านและลังเกด

แม่ ก ก	กากยา - รากยา	อัคคี - จุดจี่
แม่ ก ง	ฟัง - ดึง	ฟาง - ต่าง
แม่ ก ด	ดาวด - ผาด	อาวุธ - สิ้นสุด
แม่ ก น	หลาน - กราน	หาญ - ราน

๔.๒ เมื่อนำคำที่มีเสียงสัมผัสดล้องจองกันมาแต่งเป็นบทร้อยกรอง จะฟังໄพเราจะกว่าข้อความธรรมชาติ

อ่านและลังเกด

ได้ฟังดังເອົາອັດດີ	ເຂົ້າມາຈຸດຈີ່ກາຍາ
ສົບປາກຕາວາດພາດຮ້ອງ	ກຶກກ້ອງນິເວຄນໍຢັກໜາ

៥. คำที่มีความหมายอย่างเดียวกัน อาจมีรูปคำได้หลายอย่าง
อ่านและสังเกต

៥.๑ ในคำประพันธ์ บางครั้งใช้เต็มรูปคำ บางครั้งเปลี่ยนรูปคำ
โดยการันต์ที่ตัวสะกด เช่น

อหังการ - อหังการ สังขาร - สังขาร วิญญาณ - วิญญาณ

៥.๒ เปลี่ยนแปลงสระพยางค์ท้ายของคำ เช่น

กາຍ - กາຍາ กາຍී ແກ - ແກາ ແກ් ຢັກໜີ - ຢັກໜາ ຢັກໜີ

ໂກລາහລ - ໂກລາ ໂກລී ນາສາ - ນາສີກ

៥.๓ เปลี่ยนเป็นคำอื่นที่มีความหมายอย่างเดียวกัน

ໄຟ - ເພີ້ງ ອັດດີ

ຫວ - ຄື່ຽະ ເຄີຍ ແກ ແກາ ແກ් ແກໍາ

ຕາຍ - ມ້າຍ ມຣັນ ວາຍປຣານ ສິ້ນເຊີພ ສິ້ນເຊີວິຕ ສິ້ນສຸດສັງນາງ ອາສັ້ນ

ເມືອງ - ເວີຍ່າຍ ດານີ ພາຣາ ບຸຮີ

ນໍ້າ - ວາຣີ ນທີ ທລ

๖. ນທຣ້ອຍກຮອງ ມີການລຳດັບຄວາມ ທຳໃຫ້ເຂົ້າໃຈງ່າຍແລະໄຟເຮັດຫຼິ້ນ
อ่านและสังเกต

ແລ້ວຈຶ່ງເອົາພັນເຂົ້າທັງຕົວ	ตลอดแต่ຫວີໄປຈົນຫາງ
ຫັ້ນອກນັ້ນໃຫ້ເອົາພາງ	ທຳຕ່າງເຊື້ອກຮັດຜູກພັນ

๗). การอ่านบทร้อยกรอง ถ้าตัดคำที่มีความหมายเหมือนกันออกให้เหลือ
แต่ส่วนที่สำคัญ จะทำให้จับใจความได้
อ่านและสังเกต
เสร็จแล้วน้อมเครียรอกิวานน์ กรานลงแทบบาทงกช
(เสร็จแล้วก้มลงกรานแทบเท้า)

๔. คำขวัญ คำโภชนา นิยมเขียนสั้น ๆ ให้นี่คือสัมผัสคล้องจองกัน เพื่อให้ฟังໄพเราะและง่าย อ่านและลังเกด

“อากาศเป็นพิษ ชีวิตจะสิ้น ต้นไม้มีเท่านั้น ทึ้งกันและแก้”

“รักชาติ สามัคคี ภริ娅ริย์ เป็นคุณสมบัติของคนไทย”

“เด็กไทย คือหัวใจของชาติ”

“สุรา ยาเสพย์ติด เป็นภัยต่อชีวิต เป็นพิษต่อสังคม”

“ສະວັດກາຍເຈີ່ງວິໄລ ສະວັດໃຈເຈີ່ງສຸຂ”

“เด็กไทยมีวินัย ใจซื่อสัตย์ รู้ประทยัด เคร่งครัดคุณธรรม”

บทที่ ๘

เที่ยวน้ำตก

มานี้ยืนเด่นอยู่บนยอดที่สูงที่สุดของภูเขา ภูเขานี้ลูกนี้ มานี้และเพื่อน ๆ เดยมาเที่ยวเสร็จอตั้งแต่เล็กจนโต ชาวบ้านก็ขึ้นมาหาหน่อไม้และของป่าต่าง ๆ เป็นประจำ จึงไม่มีอะไรที่น่ากลัว ธรรมชาติบนภูเขานี้ และเบื้องล่างโดยรอบงดงามมาก มานี้และเพื่อน ๆ ถือเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจที่แสนวิเศษของพวกเขานะ

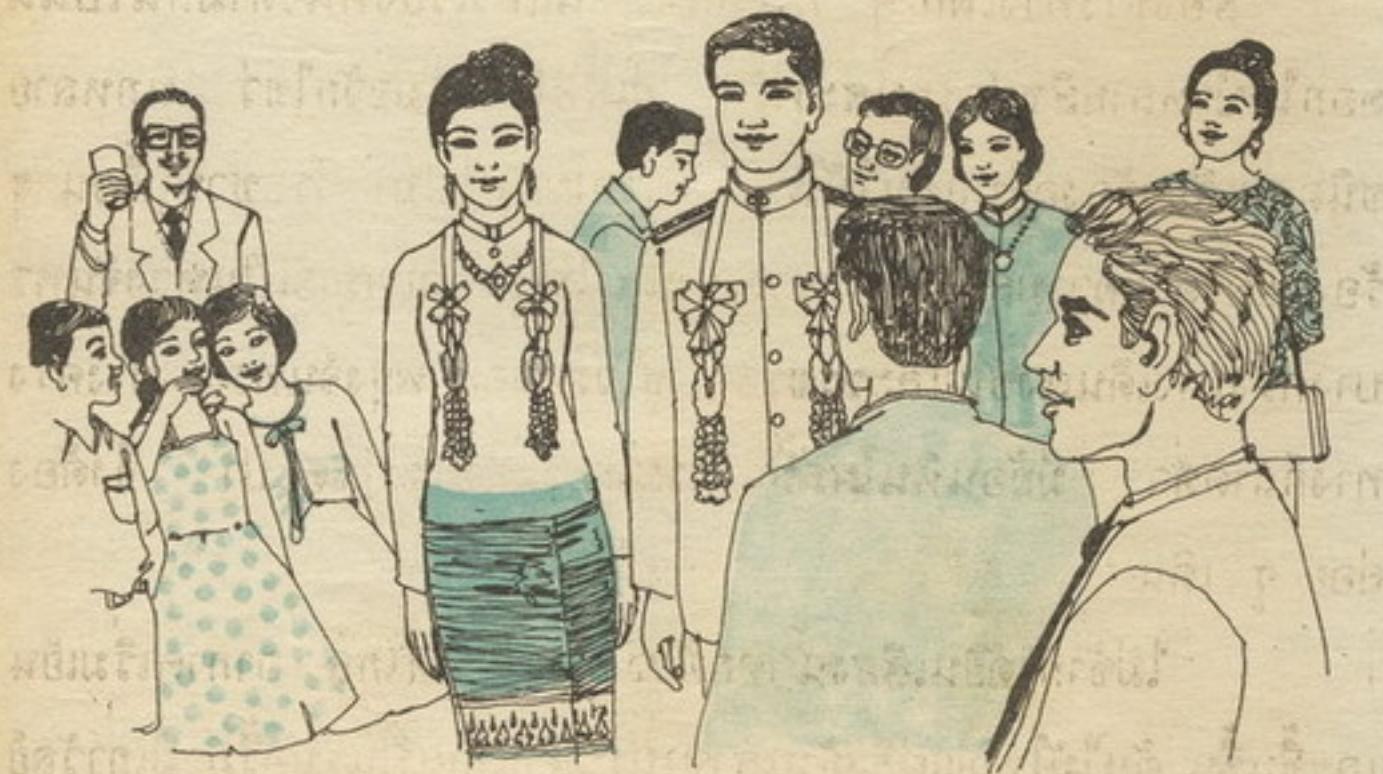
มานีมองลงไปเบื้องล่าง เห็นเรือกสวนไร่นาเขียวซ่อน เพราะความอุดมสมบูรณ์ของดิน บริเวณขอบบึงที่เคยว่างเปล่าก็เขียวขึ้นไปด้วยพืชผักนานาชนิด คุณทวีปเกษตรอำเภอที่พากเด็ก ๆ เคราพรและรักใครเป็นผู้แนะนำช่วยเหลือให้ชาวบ้านแอบนั่งทำสวนผักเพื่อเป็นอาหารและเพิ่มพูนรายได้ ทำให้ราษฎรแต่บ้าน อยู่บริเวณเชิงเขามากขึ้น

เมื่อนึกถึงคุณทวีป มานีก็มีสีหน้าแปรเปลี่ยนเป็นเบิกบาน เพราะเมื่อปลายปีที่แล้ว มานีและเพื่อน ๆ ไปช่วยงานมงคลสมรสระหว่างคุณทวีปและครูไฟลินผู้เป็นที่รักและเคราพรของพากเขา มานีจำได้ว่าวันนั้นพากเขามีความสุขที่สุด ที่ได้เห็นบุคคลทั้งสองมีทางเป็นสุขมาก คุณทวีปและครูไฟลินยืนคู่กันอยู่ท่ามกลางแขกหรือที่มาอวยพรอย่างคับคั่ง ปิติช่วยงานตัวเป็นเกลียวแรมยังจับปานิลมาให้แม่ครัวทำกับข้าวเลี้ยงแขกอีกด้วย หลังจากวันงานปิติก์หมั้นไปดูแลอย่างรับใช้ช่วยเหลืออยู่เสมอ เพราะบ้านอยู่ใกล้กัน

“คิดอะไรไฟลินเชี่ยวจะมานี” ปิติทักขะที่จุงเจ้านิลมาคู่ชีพมาใกล้ “ฉันเห็นสวนผักข้างล่างกำลังงามกันนึกถึงคุณอาทีป แล้วก็นึกเลยไปถึงวันแต่งงานของคุณอาทีป กับคุณครูของเรา” มานีตอบ

ปิติหัวเราะเบา ๆ “คุณครูไฟลินพูดกับฉันว่า ทุกคนเมื่อโถเข็น ส่วนใหญ่มีความรักและแต่งงานเป็นเรื่องธรรมดា และคุณครูพ่อใจมากที่ได้คู่ครองเป็นคนดี ชีวิตคงจะมีความสุขตลอดไป”

“ครอบครัวของฉันก็มีความสุข พอกับแม่รักใคร่และถนนนำ้ใจกัน ฉันไม่เคยเห็นพ่อกับแม่มีปากเสียงกันรุนแรงเลยสักที” มานีพูด

“พ่อ กับแม่ของฉันก็เหมือนกัน ฉันโตขึ้นมีงานทำมีรายได้ ฉันจะแต่งงานกับผู้หญิงดี ๆ และฉันจะทำตัวให้ดี ครอบครัวจะได้มีความสุข”

นานีหัวเราะขันปิดที่นิเก่ใกล้ไปถึงเรื่องครอบครัว ขณะนั้นเพื่อน ๆ พากันเดินตามขึ้นมา ต่างพูดคุยกันอย่างสนุกสนาน จันทร์ก็มาด้วย เดียวเนี่้้จันทร์ไม่เคยมีความรู้สึกว่าตัวเองมีความอาภัพแต่อย่างใดเลย “เพชรชวนไปเที่ยวน้ำตกแน่นะ มานี” ชูใจบอก

“ไปก็ไป แต่อย่าช้านะ ฉันกลัวฝนจะตก เราจะกลับบ้าน ลำบาก” แล้วพากเข้ากับพากันเดินลงจากยอดเขา ลัดเลาะไปตามสุ่มทุ่ม

พุ่มไม้และซอกหิน เจ้านิลเดินกับกับ ๆ ตามมา บนหลังของมันมีถุงใส่เสบียงอาหารผู้กทำเหมือนต่างให้มันบรรทุก*

สองข้างทางเล็ก ๆ ที่พวกรเข้าเดินแผลเรียงหนึ่งตามกันไปนั้น ดอกไม้ป่าหลากหลายสีชูช่อโอบานสะพรั่ง ฝีเสือบินตอนขวางไว้ นกหลายชนิดส่องเสียงร้องอยู่บนต้นไม้ใหญ่ บ้างก์โผผินไปมา วีระชวนเพื่อน ๆ ร้องเพลงด้วยความสุขใจ พวกรเข้าเดินไม่เร็วนัก เพราะเป็นห่วงจันทร บางครั้งทางเดินสูงชันและขรุขระ ชูใจต้องคอยพยุงจันทร บางครั้งทางก์ลาดต่ำ มีก้อนหินโผลลึ้นมากระกะตะบุ่มตะป่า จึงต้องค้อย ๆ เดิน

"ไม่ซ้ำก์ได้ยินเสียงน้ำตกดังซ่า ๆ มาแต่ไกล อากาศเริ่มเย็น และชื้นขึ้น ต้นไม้ใหญ่แผ่กิ่งก้านสาขาประสานกันเป็นร่มครีม มีสถาลียื่นพ้นจนมองไม่เห็นลำต้น จันทรเร่งฝีเท้าให้เร็วขึ้น เพราะรู้ว่าเพื่อน ๆ ต่างจะลอดฝีเท้าเพื่อรอตนคนเดียว พอเลี้ยวโค้งก์เห็นลำธารซึ่งมีน้ำใสสะอาดไหลเชะ โขดหินคดเคี้ยวไปมาระหว่างสูมทุ่มพุ่มไม้ พวกรเด็ก ๆ เดินเลียบไปตามริมลำธาร เสียงน้ำตกดังไกลเข้ามาทุกที อากาศก็เย็น และชื้นขึ้นเป็นลำดับ

ครูใหญ่ก็มาถึงหน้าผาสูงชัน มีสายน้ำไหลลงมากระทำ
ลานหินเบื้องล่างแตกกระเซ็นเป็นพองฟอย มีเสียงซ่า ๆ อยู่ตลอดเวลา
น้ำนั้นไหลลงจากลานหินระเรื่อยไปตามลำธารซึ่งมีลักษณะกว้างทาง
ต้นน้ำ แล้วค่อยแคบเข้าตอนปลาย บางแห่งแยกกันเป็นหลาสาย น้ำ
ในลำธารส่วนน้องเห็นห้องธารประดับประดาด้วยกรวดราย และ

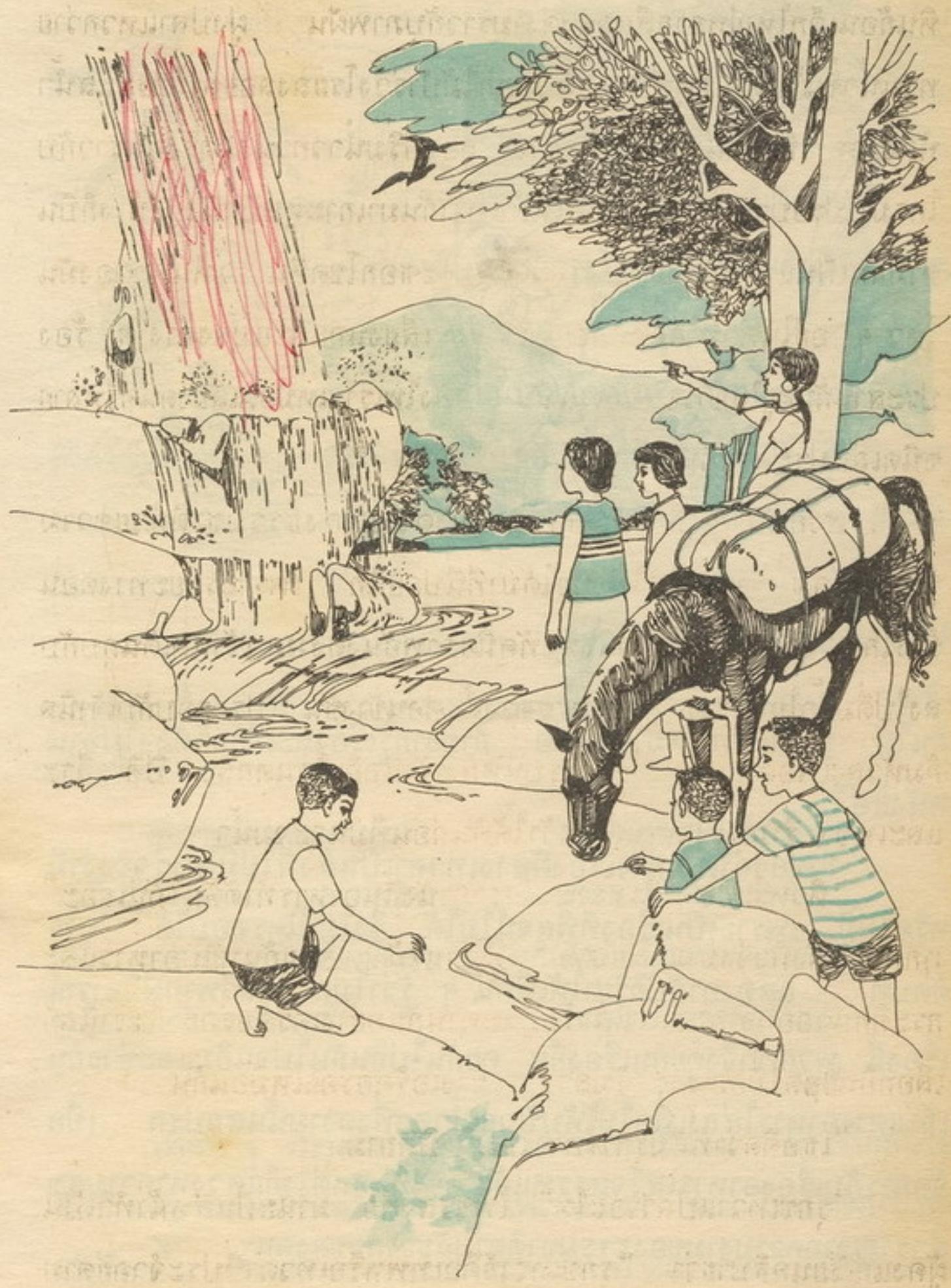
หินก้อนเล็กใหญ่หลักสี่แลดูงดงามราวกับภาพฝัน ผู้งดงามกว่าที่
ทวนน้ำขึ้นไปเป็นกลุ่ม กลีบดอกไม้ปาร์วะรอยลงโดยตามกระแสน้ำ
ท้องชาร ที่ได้ตื้นเขินก็ไปติดค้าง ลอยปริ่มน้ำกว层出不ยู่ตรงนั้นราวกับ
โครมาโปรดปรายไว้ ผีเสื้อสีเหลืองพาภันมาเกะหุบปักนิ่ง บังก์บิน
ตามกันเป็นแคลลัดเลี้ยวไปตามผิวน้ำและซอกโขดหิน เห็นเงาของมัน
ให้ฯ ออยู่ในน้ำที่ใสปานกระจาก เสียงนกและแมลงต่างๆ ร้อง^๑
ประสานกันอยู่ในปารอบบริเวณนั้น พังไพเราะเหมือนเสียงดนตรีหลาย
ชนิดเล่นประสานกัน

พวกรเด็กฯ ยืนตะลึงชมความงดงามของธรรมชาติด้วยความ
รู้สึกเป็นสุข พวกรเขามิ่มค่อยได้มามาที่นี่บ่อยนัก เพราะระยะทางค่อน
ข้างไกล ขณะที่ทุกคนยืนนิ่งชมทัศนียภาพอันงดงาม เจ้านิลเดินกุบกับ
ลงไปดื่มน้ำในลำชาร ผ่านลำธารตรงนั้นค่อนข้างชัน ประกอบกับเจ้านิล
ก้มหัวลงเพื่อดื่มน้ำ ถุงอาหารบนหลังเจ้านิลก็เลื่อนตกลง ปิด วีระ^๒
และเพชร รีบกระโจนเข้าไปคั่วได้ทันก่อนที่มันจะจมน้ำ

“หิวหรือยัง” วีระถาม “เรามานั่งกินอาหารที่ได้ต้นไม้เนี้ยเถอะ”
ทุกคนกำลังหิวจึงมานั่งล้อมวงกันที่ได้ต้นไม้ ช่วยกันหยิบอาหารและ
กระติกน้ำออกจากถุง แล้วรับประทานกันอย่างเอร็ดอร่อย เจ้านิลก็
เลือกกินยอดไม้อ่อนฯ ริมลำธารอย่างเอร็ดอร่อยเหมือนกัน

“เชอคิดว่าที่นี่มีรุกขเท瓦ใหม” ปิติถาม

“รุกขเท瓦แปลว่าอะไร” เพชรสงสัย มาแนะนำทำเป็น
ผู้คงแก่เรียนอธิบายว่า “รุกขเท瓦ก็คือเทพหรือเทวดาที่ประจำอยู่ตาม

ต้นไม้ นี้เป็นความหมายโดยย่อ ถ้าอยากรู้เรื่องละเอียดก็ต้องไปอ่าน
หนังสือ”

“ย่าของฉันบอกว่าเรื่องผีสารทเวดาเป็นสิ่งที่ไม่มีครรภ์จริงว่ามี
หรือไม่มี เพราะเป็นเรื่องที่พิสูจน์ไม่ได้ จึงไม่มีครตตอบได้” ชูใจ
ตัดบท แสดงอาการปั๊กิริยาให้เพื่อน ๆ รู้ว่าไม่ควรพูดวิพากษ์วิจารณ์
เรื่องนี้ พากเขาจึงคุยกันเรื่องอื่น คุยกันไปกินกันไปจนอิ่มและช่วยกัน
เก็บเศษอาหารใส่ถุงเพื่อไม่ให้บริเวณน้ำตกที่ดงนั้นสกปรก เมื่อ
จัดการกับเรื่องอาหารเสร็จสรรพแล้ว ทุกคนต่างก็แสวงหาความสุข
สำราญจากความงามของธรรมชาติตามอัธยาศัยของตน

จันทรค่อย ๆ เดินลุยลงลำธารตอนที่ตื้น ๆ แล้วเลือกเก็บ ก้อนหินที่มีสีและรูปร่างสวย ๆ มาเนี่ยและซูใจมาช่วยเก็บด้วย

“ฉันจะเอาไปประดิษฐ์เป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ มาให้เชอ นีดูซิหิน ก้อนนี้รูปร่างเหมือนเต่า” จันทรพูด และชี้ช้มก้อนหินที่เก็บขึ้นมา

“ก้อนนี้ก็กลมเกลี้ยงยังกับไช” ซูใจซูก้อนหินที่เก็บได้ขึ้นอวด เพื่อน

เด็กผู้ชายเดินลุยน้ำขึ้นไปเล่นบนลานหินที่น้ำไหลตกลงมา บ้าง ก้าไปลับปลาอย่างสนุกเพลิดเพลิน เจ้านิลไม่กล้าตามลงไปจึงเดินลัดเลาะ ตามริมลำธารกลับไปกลับมา มันต้องใช้ทางปั๊ดตามตัวบ่ออย ๆ เพราะ แมลงตอน

วีระนีกถึงบทกลอนที่เรียกว่า “สักวา” ที่เขาเคยอ่านและจำได้ บทสักวานั้นกล่าวถึงความงดงามของธรรมชาติไว้อย่างไพเราะ เข้าจึง ท่องขึ้นดัง ๆ

สักวานมธารลະหานห้วย
ระเรียyleaveเข้าห่วงกลางพงไพร
เห็นกรุดทรายรายเรียงเคียงประดับ
ระยิบระยับบัววรรณณี

ระวินรวยน้ำดกกระเซ็นให้
สายน้ำใสแสงส่องท้องน้ำ
สีสลับเลื่อมพราย华丽หลากระสี
รื่นฤทธิธรรมชาติพิลาสเอบ

เพื่อน ๆ ปูบมือเกรียวกราวด้วยความชื่นชม บ้างว่ากลับไป ถึงบ้านต้องขอจดไว้ท่องบ้างเพราฯ ไฟเรามาก ขณะนั้นเมฆฝนซึ่งตั้ง เค้ามีดครึ่ม เริ่มแผ่กระจาymาอย่างรวดเร็วเพราฯ แรงลมแล้วฝนก็ตกลงมา

เพื่อน ๆ ช่วยพยุงจันทรพาเข้าไปหลบฝนอยู่ใต้ชั่ง่อนหิน เจ้านิลเข้าไปหลบอยู่ด้วย ใต้ชั่ง่อนหินเหมือนห้องใหญ่ที่มีหลังคาเป็นแผ่นหินเย็น ออกรมาคุ้มฝน เด็ก ๆ และเจ้านิลจึงปลอดภัย ต่างมองดูสายฝนที่ประยปรายให้ความชุ่มฉ่ำแก่สิ่งที่มีชีวิตทั้งมวลในโลก ให้ความชุ่มเย็น แก่ดินอันเป็นแหล่งความอุดมสมบูรณ์แห่งพืชพันธุ์ชั้นนำหลายหาร

“นั่นมีความสุขเหลือเกินที่มีธรรมชาติดึงดูดงานเช่นนี้ไว้ให้เราชุม”

จันทรพิมพ์

“ถ้าเราทุกคนช่วยกันรักษาไว้ ธรรมชาติก็คงจะดูดงานอยู่เช่นนี้ตลอดไป” มนัสเสริม

“ธรรมชาติมีคุณแก่มนุษย์เหลือเกิน เหตุใดหนอจึงมีคนใจร้าย ชอบทำลาย” มนีรำพึง เด็ก ๆ ต่างนึกถึงเรื่องธรรมชาติตามแนวคิดของตน จึงพากันยืนเงียบ ๆ ได้ยินแต่เสียงน้ำตกเคล้ากับเสียงฝน และเสียงเจ้านิลสะบัดตัวเป็นครั้งคราว รอเวลาฝนหยุดตก แล้วจะได้กลับบ้านด้วยความเบิกบานใจ

แบบฝึก

**๑. ข้อความธรรมด้า ถ้าเราเขียนเป็นคำสัมผัสคล้องจอง หรือบทร้อยกรองจะฟังไประยะขึ้น
อ่านและลังกวด**

ข้อความธรรมด้า (อ่านแบบบอร์ยแก้ว)	คำสัมผัสคล้องจอง หรือบทร้อยกรอง (อ่านทำนองเสนาะ)
“ครูใหญ่ก็มาถึงหน้าผาสูงชัน มีสายน้ำไหลตกลงมากระทบลานหินเบื้อง ล่างแดกกระเซ็นเป็นพองฟอยน้ำนันไหล	“สักวاصมธารละหานห้วย ระรินรายน้ำดูกกระเซ็นไหล ระเรื่อยเลาะเชาะห่วงกลางพงไพร
ลงจากลานหินระเรื่อยไปตามลำธาร	
น้ำในลำธารใสจนมองเห็น ห้องธารประดับประดาด้วย กรวดทราย และหินก้อนเล็ก ใหญ่หลากระซิบแลดูงดงาม.....”	สายน้ำใสแลส่องห้องน้ำ เห็นกรุดทรารายเรียงเคียงประดับ สีสันลับเลื่อมพรายหลากระซิบ”

**๒. ข้อความบางตอนจะต้องบอกเหตุผล เพื่อให้เรื่องราวถอดคล้องกัน
และเข้าใจเรื่องราวที่อ่านดีขึ้น
อ่านและลังกวด**

- ๒.๑ พากขาเดินไม่เร็วนัก..... (ทำไม่เข้าเดินไม่เร็ว)
 เพราะเป็นห่วงจันทร (ไม่ใช่เขาหน่อยหรือทางชัน)
 ๒.๒ เด็กผู้ชายเดินลุยน้ำขึ้นไปเล่นบนลานหิน.....เจ้านิลไม่กล้าตาม

ลงไป จึงเดินลัดเลาะตามริมลำธารกลับไปกลับมา

๒.๓ มันต้องใช้ทางปัծตามตัวบ่ออย ๆ เพราะแมลงตอน

๓. การตั้งคำถานเพื่อให้รู้ว่าส่วนไหนเป็นประโยชน์สำคัญ ส่วนไหนเป็นส่วนขยาย จะช่วยให้เข้าใจเนื้อร่องได้ถูกต้อง

อ่านและสังเกตการตั้งคำถาน

ข้อความที่ยกมาให้อ่าน “เจ้านิลเลือกกินยอดไม้อ่อน ๆ ริมลำธาร อย่างเอร์ดอร้อย”

ตัวอย่างคำถาน

คำตอบที่คาดว่าจะได้

ให้

เจ้านิล

เจ้านิลทำอะไร

เจ้านิลเลือกกิน

..... เลือกกินอะไร

..... เลือกกินยอดไม้

..... ยอดไม้อะไร

..... ยอดไม้อ่อน ๆ

(คำตอบไม่ตรงกับคำถานควรเปลี่ยนคำถานเป็น ยอดไม้เป็นอย่างไร)

..... ยอดไม้อ่อน ๆ ที่ไหน

..... ยอดไม้อ่อน ๆ ริมลำธาร

..... ริมลำธารที่ไหน

..... ริมลำธารอย่างเอร์ดอร้อย

(คำตอบไม่ตรงกับคำถาน ควรเปลี่ยนคำถานเป็น กินอย่างไร จึงจะตอบว่า อย่างเอร์ดอร้อย)

ประโยชน์สำคัญคือ เจ้านิลกินยอดไม้

ริมลำธาร เอร์ดอร้อย

ขยาย กิน

อ่อน ๆ

ขยาย ยอดไม้

ดังนั้น การตั้งค่าถามเพื่อให้ได้ค่าตอบที่ต้องการจะต้องรู้จักเลือกใช้ค่าถามด้วย

๔. การเปรียบเทียบเรื่องบางเรื่องกับสิ่งที่คนรู้จักหรือเคยพบเห็นมาก่อน จะช่วยให้เข้าใจสิ่งที่กล่าวถึงชัดเจนมากขึ้น
อ่านและเปรียบเทียบ

๔.๑ นำ้ใส (ไม่รู้ว่าใสมากน้อยสักเท่าไร) – นำ้ใส ปานกระจาก

๔.๒ หินก้อนกลมเกลี้ยง (กลมมากขนาดไหน) – หินก้อนกลม
เกลี้ยงบังกับไข่

๔.๓ เสียงนกและแมลงต่าง ๆ ร้องประสานกันฟังไฟเรา (ไฟเรา
เหมือนอะไร) – หนึ่อนเสียงดนตรีหลายชนิดเด่นประสานกัน

๕. ข้อความหรือเรื่องราวบางตอน ถ้าบอกรายละเอียดให้ชัดเจน จะทำ
ให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามไปด้วย

อ่านและเปรียบเทียบ

“สองข้างทางที่พวงเขาเดินไปนั้นมีดอกไม้ ผีเสื้อและนกหลายชนิด”

“สองข้างทางเล็ก ๆ ที่พวงเขาเดินแวดเรียงหนึ่งตามกันไปนั้น มี
ดอกไม้ป่าหลากหลายสีชูช่อๆ บนสะพาย ผีเสื้อบินตอนบวักไข่ นกหลาย
ชนิดส่องเสียงร้องอยู่บนต้นไน้ใหญ่ บ้างก์โผลผินไปมา”

๖. ถ้าผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ ก็อาจจะคาดเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้

อ่านและลังกวด

“ขณะนั้นเมฆฝน... ตั้งเค้ามีดครึ่ม...” (แล้วจะเกิดอะไรต่อไป)

- ลมพัดแรง (" ")
- ฝนตกลงมา (" ")
- พากันไปหลบฝนใต้ช่องหิน (" ")
- เจ้านิลเข้าไปหลบอยู่ด้วย (หลบฝนพันใหม)
- ใต้ช่องหินเหมือนห้องใหญ่ที่มี

หลังคาเป็นแผ่นหินยื่นออกมากคุ้มฝน (สุดท้ายเป็นอย่างไร)

สรุป เด็ก ๆ และเจ้านิลจึงปลอดภัย (ไม่มีอันตราย ไม่เปียกฝน)

เพลงเกี่ยวข้าว

วันอาทิตย์กำนั่นจะเกี่ยวข้าวและนิมนต์สมการ พระ เนร ที่วัด
มหาชนเพลที่บ้านด้วย เพื่อนบ้านรู้ว่าต่างตั้งใจจะไปลงแขกเกี่ยวข้าว
ด้วยน้ำใส่ใจจริงเป็นจำนวนมาก เพราะกำนั่นเป็นคนมีอัชมาสัยดี เคย
อุปถัมภ์ค้าจุนลูกบ้านที่ยากจนทุกครอบครัว ก่อนวันงานกำนั่นมา
ปารากับป้าสะไภ้ของวีระว่า อยากรได้มีงานจัดทำข้าวปลาอาหารเลี้ยงดูแขก
ป้าสะไภ้บอกว่า “กำนั่นอย่าไวตกไปเลย ฉันจะเป็นแม่งานให้เอง” กำนั่น
ยกมือไหว้ขออภัย พ่อถึงวันงาน ป้าสะไภ้กับอาสะไภ้ของวีระจึงไปช่วย
งานที่บ้านกำนั่นแต่เช้าตรู่

วีระถือจักรยานไปแจ้งข่าวให้เพื่อน ๆ ทราบ ปิติ มนะ ชูใจ
มานีและดวงแก้วต่างรู้สึกตื่นเต้นดีใจ เพราะนานที่ปีหนจะได้เห็นการ
ลงแขกเกี่ยวข้าวอย่างพร้อมเพรียง อันแสดงถึงน้ำใจไมตรีและความ
สามัคคีกัน ทั้งได้ยินว่าพ่อเพลงและแม่เพลงเกี่ยวข้าวไปร่วมลงแขกด้วย
คงจะมีการร้องเพลงเกี่ยวข้าวโต้ตอบกัน ทำให้สนุกมากขึ้น ยายของ
ปิติเล่าว่า ก่อนนี้มีการลงแขกช่วยเหลือการงานกันเสมอ เพราะการ
ทำมาหากินไม่ฝิดเคืองนัก คนส่วนใหญ่มีเวลาນึกถึงคนอื่น ปัจจุบันนี้
ภาวะข้าวยากหามากแพงทำให้คนส่วนใหญ่ขัดสนจนยาก ต้องดิ้นรน
ขวนขวยช่วยตัวเองและครอบครัวให้อยู่รอด การคบค้าสมาคมและ

การช่วยเหลือเจือจุนกันจึงลดน้อยถอยลงไปกว่าเดิมมาก ยกยกล่าวว่า “ถึงเราจะไม่สมบูรณ์พูนสุขเหมือนอย่างเดิม ก็คงไม่ถึงกับสิ้นไร่ไม่ตอก แน่นอน เราควรมีแก่ใจช่วยเหลือเกื้อกูลกันตามมีตามเกิด เพราะคนเราจะเอาตัวรอดอยู่แต่ลำพังตนเองไม่ได้ ต้องพึ่งพาอาศัยกัน ต้องสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกัน มีปัญหาอะไร หรือมีเหตุเกทภัยจะได้ช่วยกันบ้านเมืองจึงจะอยู่รอดปลอดภัย”

พากเด็ก ๆ พากันมาถึงทุ่งนาอันกว้างใหญ่ไฟศาลา ร่วงข้าวสีทองดูเหลืองอร่ามไปทั่วท้องทุ่ง ชาวบ้านทั้งหญิงชายเป็นจำนวนมาก กำลังก้มหน้าก้มตาเกี่ยวข้าวอยู่อย่างน้ำมักเขมัน ใครมีเรื่องสนุกหรือ

เรื่องตกลโภกยา ก็นำมาเล่าสู่กันฟัง เสียงหัวเราะเสียดังประสารกัน
ไม่ขาดระยะ ทุกคนเห็นด้หนี่อยเมื่อยล้าจนเหงื่อไหลคล้ายอย แต่ใบ
หน้าอิ่มเอิบยิ้มแย้มแจ่มใส กำนั้นซึ่งเป็นเจ้าภาพโภการรับผู้ที่มา
ช่วยเกี่ยวข้าวอย่างทั่วถึง เพราะทุกคนรู้จักมักจี่กันเป็นอย่างดี เขาลงมือ^ก
เกี่ยวข้าวด้วย คอยให้บริการด้วย ถ้าคราเกิดหน้ามีดตาลาย ก็มียาไว้ให้
อย่างพร้อมสรรพ

พอพระฉันเพลเสร์จแล้ว พวากแม่ครัวก็หานม้อข้าว หม้อแกง
ตลอดจนถ้วยโถโอชาามมาเลี้ยงคนเกี่ยวข้าว พวากเด็ก ๆ รับเข้าไปช่วย
อย่างแคล้วคล่องว่องไว ป้าสะไภ้ของวีระซึ่งเป็นแม่งานแบ่งหน้าที่ให้
พวากเข้าช่วยทำงานทุกคน เมื่อจัดสำรับคับค้อนเสร์จเรียบร้อยแล้ว
ภารยากำนั้นก็เชิญให้ทุกคนหยุดงานมาร่วมรับประทานอาหารกันอย่าง
พร้อมเพรียงที่ได้ตั้นมะขามใหญ่กลางทุ่งนา ทุกคนรับประทานอาหาร
อย่างเอื้อร่อย เพราะฝีมือทำอาหารของป้าสะไภ้มีรสโ Oliveira กาก

เมื่อทุกคนอิ่มหมีพีมันแล้ว พวากแม่ครัวก็ช่วยกันเก็บถ้วยโถ^ก
โอชาามตามภารกิจของตน ฝ่ายพวากทำงานยังนั่งพักผ่อนยิ่วเย้ากระเช้า
แหย่กันอยู่อย่างครึกครื้นรื่นเริง เพราะนานมาแล้วไม่มีโอกาสได้มามา
พบปะชุมนุมกันอย่างอุ่นหนาฝาคั่งอย่างนี้ บางกลุ่มก็เล่าสารทุกข์สุกดิบสู่
กันฟัง บางกลุ่มก็คุยเรื่องสัพเพเหรา บางคนเคยผิดพ้องมองใจ หรือ
เคยทะเลาะเบาะแວังกันมาแต่หนหลัง พอดีมาทำงานร่วมกันก็เลยดีกัน
ยิ้มย่องผ่องใส่หายโกรธหายเคืองเสียสิ้น พวากเด็ก ๆ รับประทานอาหาร
และช่วยกันเลี้ยงเก็บภาชนะเรียบร้อยแล้ว จึงพา กันนั่งคอยพังว่าเมื่อไร

សំណងជាតិនៃប្រជាជាតិ និងប្រជាធិបតេយ្យ និងវិទ្យាល័យ និងបច្ចេកទេស និងបច្ចេកទេស និងបច្ចេកទេស និងបច្ចេកទេស និងបច្ចេកទេស និងបច្ចេកទេស និងបច្ចេកទេស

จะมีการเล่นเพลงเกี่ยวข้าวเสียที นั่งฟังอยู่นานก็ไม่เห็นใครร้องเพลงอะไรขึ้นมาเลย คงนั่งล้อมวงสรวงเสเชา กันอยู่อย่างเดิม

ครูใหญ่ พากที่มาลงแขกเกี่ยวข้าว กշวนกันลูกทวยอยไปทำงานเด็ก ๆ ต่างหน้ามื่อย เพราะผิดหวังที่ไม่ได้ฟังเพลงเกี่ยวข้าว จะเอ่ยปากตามใครก็ไม่กล้า จึงตามไปช่วยหอบรังข้าวที่เกี่ยวแล้วมาร่วมกันไว้ทันใดนั้น ทิดจำชีงปรกติเป็นคนสำมะเลเทเม่า แต่วันนี้กลับทำงานอย่างขยันขันแข็ง มือหนึ่งถือรังข้าว อีกมือหนึ่งถือเคียว ลูกขี้นรำป้อ พลากร้องเพลงเกี่ยวข้าว

“เกี่ว กันเด็ด เอย เอี่ย เกี่วนะ แม่เกี่ว อย่ามัวจะแห้งแลเหลี่ยว เกี่ว เคี่ว จะเกี่ว ก้อย เอย”

คนอื่น ๆ หัวเราะชอบใจ และร้องรับขึ้นพร้อมกันว่า “เอ่อ เอี้ย ก้อย เอย อย่ามัวจะแห้งแลเหลี่ยว เกี่ว เคี่ว จะเกี่ว ก้อย เอย”

ทิดจำชีงเป็น รำพลางใช้เคียวเกี่ยวข้าว นวดเนื้ียนไปมา ปากก์ร้องเพลงเกี่ยวข้าว ท้าทายแม่เพลงฝ่ายหนู

“รากันเด็ด เอย เอี่ย นาแม่ รำ กินข้าว กินปลา อ้ม หนำ มาเต้น กำร กำร เกี่ว กัน เอย”

ลูกคู่ก์รับว่า “เอ่อ เอี้ย กัน เอย กินข้าว กินปลา อ้ม หนำ มาเต้น กำร กำร เกี่ว กัน เอย”

ระหว่างนั้นฝ่ายหนู มีการซุบซิบพยักพเยดให้หาด้วยแทน เป็นแม่เพลงลูกขี้นตอบฝ่ายชาย ขณะที่ยังเกี่ยงกันไปเกี่ยงกันมา ลูกคู่ก์ร้องกระทุ้ง “เอ่อ เอี้ย กัน เอย กินข้าว กินปลา อ้ม หนำ มาเต้น กำร กำร เกี่ว กัน เอย”

ทิดจ้อนเป็นคนชอบสนุก ตกลไปกษา และเป็นนักเพลงอยู่เดิม แต่มีรูปร่างผอมบาง จนเป็นที่ล้อเลียนของเพื่อนฝูงอยู่เสมอ เขาลูกขี้นมาว่าเพลงช่วยทิดฉ้ำอีกแรงหนึ่ง

“นั้งกันเงี่ยนเลย เอี่ยวอาย ไม่อาย นี่พวກแม่เพลงหั้งหลาย สิ้น漉ดสิ้นลายเสียแล้วเลย (เอ่อเอี้ยแล้วเลย นี่พวกแม่เพลงหั้งหลาย สิ้น漉ดสิ้นลายเสียแล้วเลย)”

คราวนี้แม่ผัน นักเพลงหั้งยีดตัวขึ้นทันที คนอื่น ๆ ปรบมือกราวยกลางสั่งเสียงตะโกนหนูนให้แม่ผันโถ่เพลงกับนักเพลงฝ่ายชาย

“ฟังกันเด็ดเลย เอี่ยฟังทิดจ้อน ช่างหาคำแคะเกะแกะขอดค่อนว่าหั้งนี้อ่อนเพลงเลย”

คนฟังชาครีน พลาวยรับเป็นลูกคู่อย่างสนุกสนาน
แม่ผันรำแท้ ลอยหน้าloyตาออกไป แล้วต่อว่าทิดจ้อนด้วยเพลงอีก

“ดูเสียหน่อยเลย เอี่ยฟ่อเพลงเอวบาง รูประหงทรงทรงขึ้ก้างร้องพลาวยรำพลา Yugonเลย”

คราวนี้ทุกคนหัวเราะจนน้ำหูน้ำตาไหล เสียงร้องรับเลยฟังไม่ได้ศัพท์ ทิดจ้อนค้อนแม่ผันแล้วนั่งลงโบกมือให้ทิดฉ้ำโถ่ตอบกับแม่ผันตัวต่อตัว

ทิดฉ้ำ - มาเสียเดินทางเลย เอี่ยมาแม่นา อายมัวໄທໄສโนໂທໂກນา
เรามาว่าเพลงกันเลย (ลูกคู่รับ)

ទី៣៨ នគរបាល សម្រាប់គោលការណ៍ ក្នុងបច្ចេកទេសជាតិ និង
ក្នុងបច្ចេកទេសជាតិ និងបច្ចេកទេសជាតិ និងបច្ចេកទេសជាតិ

- ยิ้มอีกหน่อยเออ เอี่ยมัยแม้มแจ่มใส ปราบมกไป นานแล้ว
จึงได้มามาบน้ำเออ (ลูกคู่รับ)
- แม่ผัน - ยิ้มกันแล้วเออ เอี่ยมเสนยินดี ได้ประสนพนเพื่อนน้องพี่
บ้างนานหลายปีไม่เคยเจอเออ (ลูกคู่รับ)
- ขอทักษะยเออ เอี่ยหักทุกผู้ทุกคน ต่างเห็นต่างห่างอยู่คนละหน
ได้แต่บ่นคิดถึงกันเออ (ลูกคู่รับ)
- ทิดจำ - ศรีคุกฤกษ์เออ เอี่ยมาร่วมลงแขก นาข่าวยกันเกี่ยวมาข่าวยกัน
แขก เคยทำแต่แรกแล้วเลิกไปเออ (ลูกคู่รับ)
- คิดคุณอยเออ เอี่ยห้องนากว้างใหญ่ มาลงแขกร่วมเรหรุ่มใจ
เกี่ยวเสร็จได้ในวันนี้เออ - (ลูกคู่รับ)
- แม่ผัน - ดีเสียจริงนายเออ เอี่ย เพราะเราสามัคคี งานจึงเสร็จลงได้ทันที
เข้าก้าบเปริ่มบริถัมมัยแม่นเออ (ลูกคู่รับ)
- เราต้องช่วยกันเออ เอี่ยช่วยนะช่วยช่วยกัน จงอย่าคิดว่าตัวใคร
ตัวมัน เราต้องผูกพันร่วมสามัคคีเออ
- ระหว่างที่ทิดจำ พ่อเพลงว่ากลอนสดเพลงเกี่ยวข้าวย่างง่าย ๆ
กับแม่ผันแม่เพลงมีชื่อ พวงเด็ก ๆ ไปทำงานอยู่ไกล ๆ ลุงของวีระ
กับพ่อนของปิติ พวงเข้าช่วยจัดรองข้าวกองไว้เป็นกระจาด ๆ ลุงเกี่ยวข้าว
พลง เป็นลูกคู่รับไปด้วย ส่วนพ่อนของปิติได้แต่เกี่ยวข้าวไป หัวเราะ
ไป ลุงเห็นพวงเด็ก ๆ สนใจเพลงเกี่ยวข้าว และพยายามร้องรับเป็น
ลูกคู่ จึงเล่าให้ฟังว่า

เพลงกับแม่เพลงกับพ่อเพลง ที่เมืองน้ำตกนั้น

(ต่อจาก)

บทกวีเพลิงเกี่ยวข้าวอีก

“เพลงที่พ่อเพลงกับแม่เพลงกำลังว่ากันอยู่เป็นเพลงเกี่ยวข้าว
สมัยใหม่ที่เรียกว่าเพลงเด่นกำราเบี้ย แต่ร้องให้ง่ายขึ้นอีก เพราะ
ทำงานไปด้วยร้องไปด้วย จะว่าเนื้อเพลงยาว ๆ ก็ลำบาก เพราะต้อง^{ต้อง}
คิดถึงเนื้อและคำสัมผัส ถ้าเขามีเวลาเล่น หมายความว่า คนว่าเพลง^{ต้อง}
ไม่ต้องทำงาน ร้องรำเฉย ๆ เขาจะว่าเนื้อเพลงยาว มีกระหุ่มมาก ๆ
และจะต้องเริ่มจากบทให้วัครูเสียก่อน แล้วว่าเพลงกันสนุกสนานเฝ้าร้อน^{ต้อง}
นีเขาว่ากลอนสดกันเล่น ๆ จึงไม่มีบทให้วัครู คืนนี้เขายังเล่นกันเป็น^{ต้อง}
วงใหญ่คงสนุกกว่านี้ และตอนทำขัวัญข้าว ก็จะสนุกยิ่งขึ้น”

เต็ก ๆ พากันเดี๋จีที่จะได้ฟังเพลงเกี่ยวข้าวอีกในคืนนี้

แบบฝึก

๑. สร้างตัวนี้รูปสระหลายรูปและนี่เสียงสระหลายเสียงประสกัน
เนื่องจากพยัญชนะเป็นคำ ทำให้อ่านและจำยาก
อ่านและจำ

สระ	ออกเสียง	ตัวอย่างคำ
ເ - ອ	ເອາ (คล้ายกับเสียง อາ - ອ ประสกัน)	ເຂາ ເຂລາ ແກລ້າ ເປລ່າ ເຫງາ
ເ - ຍ	ເອີຍ (คล้ายกับเสียง ອີ - ອາ ประสกัน)	ເສີຍ ເພລີຍ ເຮີຍບ ແກລືຍງ ເສປີຍງ
ເ - ອ	ເອົວ (คล้ายกับเสียง ອູວ - ອາ ประสกัน)	ເສົວ ແກລູວ ແຫວູວ ເມືອງ ເຫລູວ ເປລູວ

๒. คำประสกบางคำมีความหมายคล้ายคำเดิม บางคำก็มีความหมาย
แตกต่างไปจากคำเดิม เวลาอ่านต้องเลือกความหมายให้ถูกต้อง
กับเนื้อร้อง จึงจะจับใจความได้

อ่านและสังเกตความหมาย

ก. ให้แบบ

พวກที่มาลงแขกเกี่ยวข้าวลูกไปทำงาน (ลงแขกในที่นี้หมายถึงการผลัดกันไปช่วยทำงาน ไม่ใช่ผู้แบลกหน้ามาหา)
ลูกคู่รับว่า... (ลูกคู่ในที่นี้หมายถึง คนร้องรับ ไม่ใช่ลูกสองคน)

๓. กลุ่มคำในภาษาไทยมักใช้คำที่มีเสียงสัมผัสดังของกัน ทำให้ฟังไพเราะกว่าใช้คำพยางค์เดียว หรือสองพยางค์

อ่านและสังเกต

๓.๑ น้ำใสใจจริง กว้างใหญ่ไพศาล ทำมาหากิน (เสียงกระเหมื่อนกัน)
เห็นดeneือยเมือยล้า ยิ่งบ่องผ่องใส มีเหตุเกทกวัย (เสียงกระเหมื่อนกัน และมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน)

๓.๒ ขอบเขมนิ้น นวดเนวียน พยักพเยิด (เสียงพยัญชนะซ้ำกัน)

๓.๓ ตามมีตามเกิด ลอบหน้าลอบตา ร่วมแรงร่วมใจ (คำซ้ำกัน)

๔. ภาคประธานของประโภค ที่บอกให้รู้ว่า ใคร นั้น จะเป็นคำชื่อที่เรียกว่า คำนาม หรือคำแทนชื่อที่เรียกว่า สภาพนิเวศ ส่วนภาคแสดงที่บอกให้รู้ว่า ทำอะไร นั้น จะเป็นคำที่บอกกิริยาอาการ ที่เรียกว่า คำกริยา

อ่านและสังเกต

๔.๑ วีระถีบจักรยาน

ใคร ในที่นี้คือ วีระ เป็นคำชื่อหรือคำนาม

ทำอะไร ในที่นี่คือ ถีบจักรยาน เป็นคำอุกกริยาอาการหรือ
คำกริยา

๕.๒ ฉันจะเป็นแม่งงานให้เงง

ไคร ในที่นี่คือ ฉัน เป็นคำแทนชื่อคนพูด คือแทนคำว่า “ป้า
สะไภ้ของวีระ” เรียกว่า สรรพนาม

ทำอะไร ในที่นี่คือ จะเป็นแม่งงานให้เงง “เป็น” เป็นคำกริยา

๕. คำประกาศและข้อความที่ใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ในหน้าหนังสือพิมพ์
(พาดหัวข่าว) มักจะคำนึงคำ และใช้คำพิเศษจากความหมายเดิม ต้อง^{จะ}
อ่านรายละเอียดจึงจะรู้ว่าหมายความว่าอย่างไร
อ่านและสังเกต

๕.๑ พาดหัวข่าว

“๓๗ แพทย์ผ่าตัดเสริมสวย”

อาจทำให้เข้าใจว่า แพทย์ ๓๗ คน รับทำการผ่าตัดเสริมสวย
(แพทย์ผ่าตัดคนอื่น)

หรือ แพทย์ ๓๗ คน ได้รับการผ่าตัดเสริมสวย (คนอื่นผ่าตัดให้
แพทย์)

๕.๒ พาดหัวข่าว

“เปิดทางเจรา ๒ ยักษ์ใหญ่”

อาจทำให้เข้าใจว่า เปิดโอกาสให้ยักษ์ ๒ คนพูดกัน (ยักษ์มีจริง
หรือไม่)

หรือ เปิดโอกาสให้คนรู้ปร่างให้ญี่โต ๒ คนพูดกัน (ไม่รู้ว่าใคร)
หรือ เปิดโอกาสให้ผู้แทนจาก ๒ ประเทศมาอ่านใจพูดกัน (ไม่รู้ว่าประเทศอะไร แต่คงเป็นประเทศที่มีอำนาจหรืออิทธิพลมาก)

๖. ประโยชน์ทางประโยชน์มีข้อความย่อๆ รวมอยู่กับประโยชน์สำคัญ
ข้อความย่อจะใช้คำอื่นมาแทนภาคประชาน คือแทนคำนามหรือ
สรรพนาม (คำชี้หรือคำแทนชี้) เพื่อให้ข้อความกะทัดรัดและ
เน้นความหมายของภาคประชาน ถ้าแยกข้อความได้ถูกต้องก็จะง่าย
ใจความได้ดี

อ่านและลังเกด

๖.๑ ประโยชน์ที่ ๑ คุณทวีปเป็นเกษตรอำเภอ
ประโยชน์ที่ ๒ คุณทวีปแต่งงานแล้ว
รวมเป็นประโยชน์เดียวว่า คุณทวีปซึ่งเป็นเกษตรอำเภอแต่งงานแล้ว
(ซึ่งแทนคำว่าคุณทวีป)

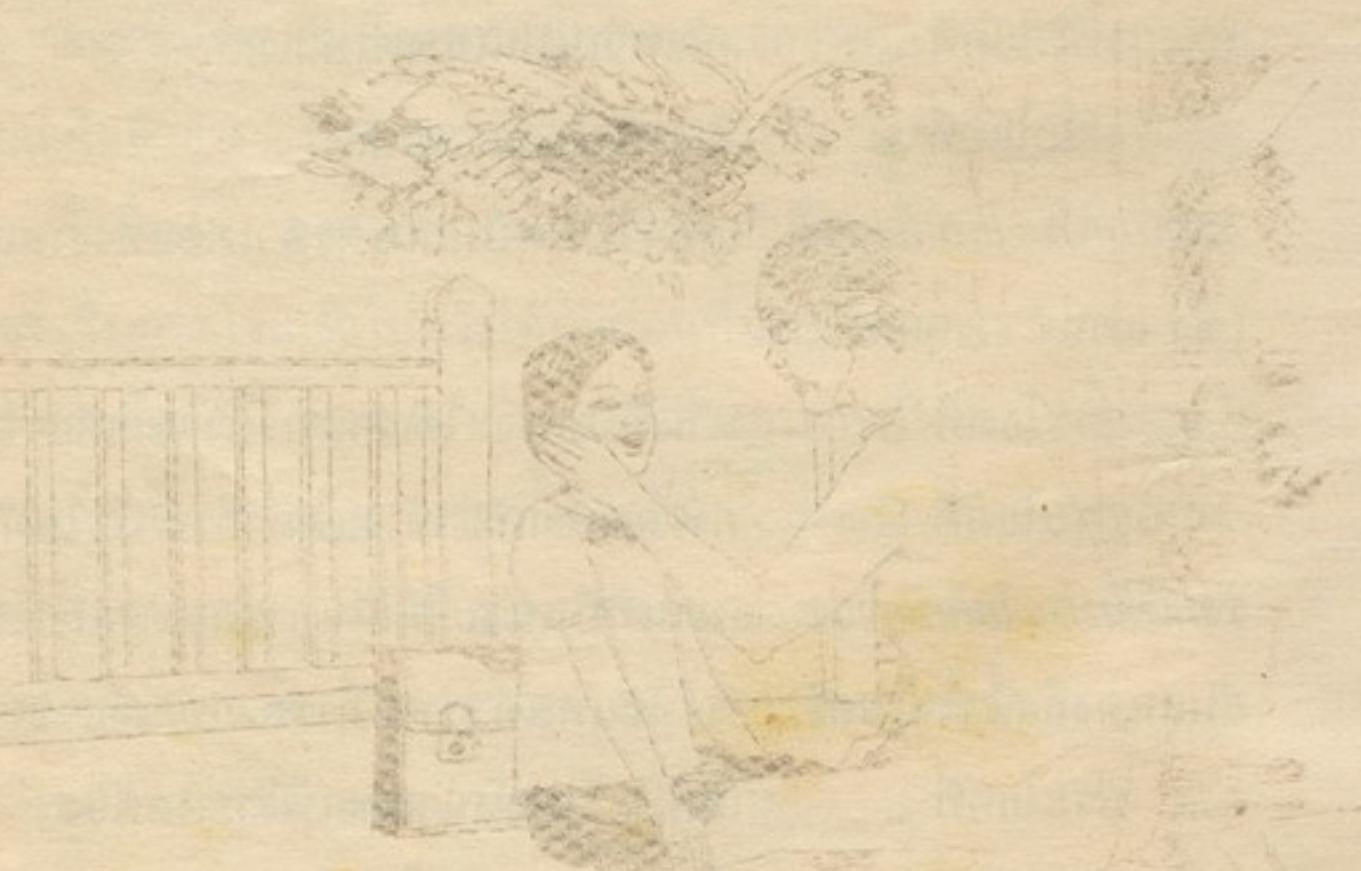
๖.๒ ประโยชน์ที่ ๑ นานที่ปีหนจะได้เห็นการลงแขกเกี่ยวข้าว
ประโยชน์ที่ ๒ การลงแขกเกี่ยวข้าวแสดงถึงน้ำใจไมตรี
รวมเป็นประโยชน์เดียวว่า นานที่ปีหนจะได้เห็นการลงแขกเกี่ยวข้าว
อันแสดงถึงน้ำใจไมตรี (อัน ใช้แทนคำว่า “การลงแขกเกี่ยวข้าว”)

๖.๓ ประโยชน์ที่ ๑ เด็ก ๆ ต่างหน้าม่อຍພຣະຟິດຫວັງ
ประโยชน์ที่ ๒ เด็ก ๆ ต่างหน้าม่อຍພຣະໄມ້ໄດ້ພັງເພັງ
เกี่ยวข้าว

รวมเป็นประโยคเดียวว่า เด็ก ๆ ต่างหน้ามือ酉พระผิดหวังที่ไม่ได้ฟังเพลงเกี่ยวข้าว (ที่แทนคำผิดหวัง)

๖.๔ ประโยคที่รวมกันแล้ว “เพลงที่ฟ่อเพลงแม่เพลงกำลังว่า กันอยู่นี้ เป็นเพลงเกี่ยวข้าวสมัยใหม่ที่เรียกว่า เพลงเต้นがら รำเดียว” (ที่ ตัวแรก แทนคำว่าเพลง และเฉพาะเพลงที่ กำลังร้อง “ไม่ใช่เพลงอื่น ที่ ตัวที่สองใช้แทนคำว่าเพลงเกี่ยวข้าว สมัยใหม่)

ข้อสังเกต คำว่า “ที่ ชิ่ง อัน ผู้ที่” ที่ใช้แทนคำนำหน้าหรือสรรพนาม จะอบู่ติดกับคำนั้น

บทที่ ๑๐

ยิ้มพิมพ์ใจ

“วันนี้อารมณ์ดีจริงนะ ยิ้มเป็นมาทีเดียว” ย่าทักษิใจ ขณะที่ชูใจกลับจากโรงเรียนถือกระเบ้าใส่หนังสือเดินขึ้นบันไดมา ชูใจวางกระเบ้าก้มลงกราบย่า พ่อเงยขึ้นสีหน้าก็ยังระรื่นอยู่ ทำให้ใบหน้าของเขางดงามแจ่มใส่น่ารัก ย่ามองอย่างสงสัย จึงวางมีดเจียนใบตองเอามือทั้งสองประคองใบหน้าของชูใจไว้ พลางยิ้มและพูดว่า

“เวลาขึ้น ชูใจน่ารักมาก ทีหลังให้ยิ้มเสมอๆ อย่าทำหน้าบึ้ง”

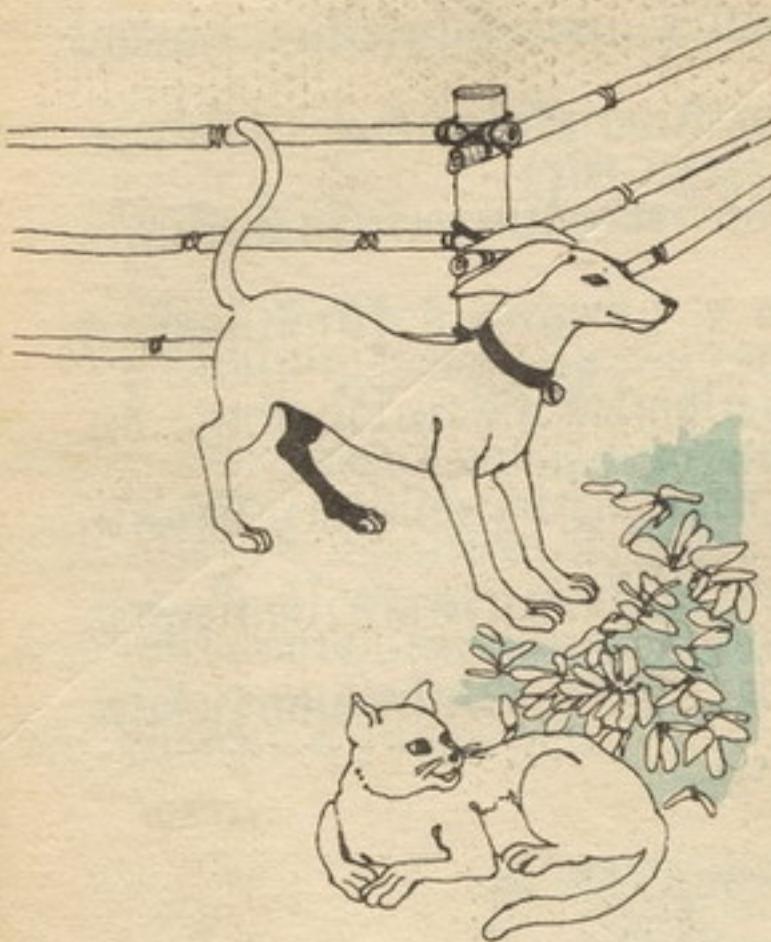
“ค่ะ ย่า” ชูใจตอบ “พระอาจารย์ปุณณามุโม ท่านบอกว่า ยิ้มเป็นเกราะกันภัย ยิ้มทำให้คนขวัญดี”

“โอ ! นี่ วันนี้ ครูพาไปฟังท่านปุณณามุโม ปาฐกถาธรรมหรือ ดีจริง ท่านพูดว่าอย่างไรบ้าง เล่าให้ย่าฟังที”

ชูใจเล่าว่า “ตอนบ่ายสองโมงกว่า คุณครูพาพวกเราไปที่วัดและารามพระอาจารย์ปุณณามุโมมาบรรยายธรรมะให้ฟัง พากันนั่งร้อยมาลัยไปถวายท่านหลายพวง ท่านให้พากเราหันกลับพื้นหลังให้ร่มโพธิ์ข้างเดียยใหญ่ ท่านนั่งอยู่บนม้าหินอ่อนโคนดันโพธิ์ พูดคุยกับพากัน

เหมือนไม่ได้มาเก็บหรือมาบรรยายธรรมะให้ฟัง ถ้าท่านไม่ทำอย่างนี้ สังสัยว่าพวกลั้นจะพาภันง่วงสับปองกแน่ ๆ เพราะที่นั่นร่มรื่น ลมเย็น สวยงาม ก่านโภภารครัยกับพวกลั้นอย่างรักใคร่เอ็นดู ทำให้พวกลั้นตั้งอกตั้งใจฟังท่านทุกคน ท่านบอกว่าจะคุยกับพวกราเรื่องยิมพิมพ์ใจฟังดูชื่อรู้สึกว่าเป็นเรื่องธรรมดาง่าย ๆ แต่พอฟังแล้วรู้สึกจับใจจริง ๆ ท่านบอกว่าพวกลั้นยังเยาว์วัย จะต้องปลูกฝังสิ่งที่ดีงามไว้ในตัวเอง ยิม เป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ยากแต่มีคุณค่ามาก ท่านบอกว่ามนุษย์มีคุณสมบัติพิเศษ และประเสริฐยิ่ง คุณสมบัติอันนี้จะหาไม่ได้จากบรรดาสัตว์โลกทั้งหลาย สิ่งนั้นก็คือ “ยิม” ชูใจหยุดเล่าถาม>y่าว่า “ย่า cascade man เขานอกกว่าเจ้าใด ของเขายิมได้ หมายมิได้จริงหรือคะ”

ย่าหัวเราะ เจียนใบตองพลาang
ตอบว่า “มานีเขารักเจ้าโตามากก์
เลยเห็นว่ามันยิ้มໄด้กระมัง”

“เขานอกว่า เจ้าโติ้มที่หู รู้
ที่ทางค่ะ คือเวลา มันพบมานีมัน
ยิ้ม โดยทำหูลู๊แบบไปข้างหลัง
แสดงว่ามันยิ้มและกระดิกทาง
แสดงว่ามันรู้ มันรักมานีค่ะย่า”

ย่าหัวเราะชอบใจ “แล้วเจ้า
สีเทา มันยิ้มที่หู รู้ที่ทางบ้างหรือ
เปล่าล่ะ”

ชูใจยิ้ม “แมว กับ หมา ไม่เหมือน กัน นี่ ค่ะ หมา ติด คน รัก คน ถือ
ว่า คน เป็น นาย ของ มัน ส่วน แมว ไม่ค่อย ผูก พัน กับ คน มัน รัก ที่ อญญา กกว่า
เจ้า สีเทา จึง ไม่ยิ้ม ที่หู รู้ ที่ทาง เมื่อ อน เจ้า โต อย่าง ดี ถ้า มัน พบ ฉัน มัน ก็
หัน มา มอง แล้ว ร้อง หัก ว่า หง่าว ! เท่านั้นเอง”

“เออ ช่าง สังเกต ดี นะ เด็ก สมัย นี้ ครู สอน ให้ เป็น คน ช่าง สังเกต
รู้ จัก เรียน รู้ สิ่ง ต่าง ๆ ดี เอ้า เล่า เรื่อง ยิ้ม พิมพ์ ใจ ต่อ ไป ซิ” ย่า ว่า

ชูใจ ขอ อนุญาต ย่า ไป ดื่ม น้ำ และ เก็บ กระ เปา หนัง สือ แล้ว จึง กลับ
มา นั่ง เล่า ต่อ ขณะ เล่า ก็ นึก ไป ต่อง ให้ ย่า ด้วย

“ท่าน พูด ว่า ยิ้ม ของ คน ทำ ได้ ง่าย ซื้อ ขาย กัน ไม่ ได้ แต่ ราคา แพง

และมีคุณค่าอย่างน่าอัศจรรย์ ยิ่มสามารถถึงดูดคนให้เป็นเพื่อนกัน เกิดความไว้วางใจต่อกัน และไม่มีความหวาดระแวงแคลงใจ ท่านบุญธรรมุโมยกตัวอย่างให้ฟังว่า ยิ่มสามารถเป็นเกราะป้องกันภัยได้ด้วย ในเวลาเข้าที่คับขัน หรือยิ่มได้มีเมื่อภัยมา จะทำให้อีกฝ่ายหนึ่งที่เป็นอริต่อเรา เกิดลังเลใจที่จะคิดร้ายต่อเรา เรียกว่า “ยิ่มทำใจดีสู้เสือ” ตัวเราเองก็ขวัญดีด้วย มีสติเอาตัวรอดจากภัยนั้นได้ แต่ต้องเป็นยิ่มที่จริงใจ จึงจะเกิดผลดีแก่เจ้าของยิ่ม”

ย่าถามว่า “ยิ่มจริงใจเป็นยังไง เมื่อกีกับอกกว่าท่านบุญธรรมุโมบรรยายเรื่องยิ่มพิมพ์ใจ “ไหนอธิบายให้ย่าฟังซิ”

“ยิ่มพิมพ์ใจแปลว่ายิ่มที่ประทับใจคน ส่วนยิ่มจริงใจหมายความว่า ไม่มีการแสดงรังสิต ยิ่มออกมากจากความรู้สึกที่อยากจะยิ่ม พากนักแสดงลิเก ละคร อากมาโปรดยิ่มกับคนดูนั้นอาจจะเป็นยิ่มที่แสดงรังสิตตามวิสัยนักแสดง คนดูก็ชอบใจ เพราะตัวลิเกละครสวย แต่ไม่ประทับใจ และไม่ผูกพันในใจ ดูลิเก ละคร จบแล้วก็จบกันไป แต่คนที่ยิ่มอย่างจริงใจ ไม่ต้องสวย ไม่ต้องเป็นนักแสดงอะไร ก็ประทับใจคนเห็น เพราะยิ่มที่ออกมากจากความรู้สึกที่อยู่ในใจจริงแล้ว จะเป็นยิ่มที่แจ่มใส เปิกบานและเยือกเย็น เป็นเครื่องดับความร่าร้อนได้”

“ Hammond นี่ช่างจำมาได้ทุกเนื้อถ้อยกระทางความเลียนนะ” ย่าชุม เปา “ท่านบุญธรรมุโมท่านพูดดี โน้มน้าวจิตใจคนฟังดีมาก ตัวท่านเองประพฤติได้ พอสอนใคร เขาถูกเลื่อมใสครั้งชาไปหมด มีลูกศิษย์ลูกหาเต็มบ้านเต็มเมือง บางคนเป็นทาสสร้างเมรัย ท่านก็ชี้ให้เห็นโทษ

ในที่สุดก็เลิกดื่มได้”

“แต่ท่านปุณณโมเตือนไว้ว่า เห็นไครยิมแย้มก็อย่าเพิ่งสรุปว่า เป็นคนไว้วางใจได้เสมอไป ต้องวินิจฉัยให้ถ่องแท้ เพราะมนุษย์ประเภทหน้าเนื้อใจเสือกมี” ชูใจพูด

“จริงของท่าน ดีแล้วที่ครูอาจารนาท่านมาบรรยายธรรมะให้นักเรียนฟังเสมอ ๆ จะได้มีเครื่องยึดเหนี่ยวใจ ไม่เห็นกงจักรเป็นดอกบัว” ย่าพูดเสริม

“พวกเราหลายคนเรียนตามท่าน เพื่อนคนหนึ่งยิมไม่เป็น แต่เป็นคนดีมีความจริงใจ เขาเรียนตามท่านว่า ‘พระคุณเจ้าขอรับทำอย่างไรมึงจะยิมได้’ เพื่อน ๆ หัวเราะกันครึ่น”

“แล้วท่านตอบว่าอย่างไร” ย่าซัก

“ท่านบอกให้เพื่อนคนนั้นขออนุญาตผู้ปักครองไปอยู่ที่วัดกับท่าน สักอาทิตย์ค่ำค่ำ หรือถ้ากลัวผู้ปักครองไม่เชื่อ ท่านจะเขียนจดหมายให้ถือไปให้ผู้ปักครอง”

“ดีจริง!” ย่าอุทาน “โชคดีนักหนานะ ที่เพื่อนของเจ้าคนนั้นเป็นผู้ชาย ถ้าเป็นผู้หญิงคงต้องใช้วิธีอื่น”

“พวกเราทุกคนต่างตั้งใจอยู่ดูว่าเพื่อนคนนั้นจะยิมเป็นใหม่ ถ้าผู้ปักครองอนุญาตพรุ่งนี้เขาก็จะไปอยู่กับท่าน อีกอาทิตย์หนึ่งเขาคงยิมเป็น คิดดูก็ก็น่าขันนะครับ คนอะไรไม่รู้ วันหนึ่ง ๆ ไม่เคยยิมเลย นั่งหน้าเฉยเป็นรูปปั้นที่เดียว ต่อไปนี้เขาคงน่ารักขึ้นมาก เพราะรู้จักยิม”

ทั้งย่าและหลานนั่งทำงานเงียบ ๆ ได้ยินแต่เสียงนีกใบตอง

ดังแกรากฯ และเสียงมีดของย่ากระทบพื้นดังกือกแกก ครูหันนั่งย่ากี ประภถึงท่านเจ้าอาวสซึ่งอาพาธและถึงแก่นรณะพไปแล้วว่า “สงสารท่านเจ้าอาวสเหลือเกิน ไปมรณะพอยู่กรุงเทพฯ ย่าเลยไม่มีโอกาสไปงานพระราชทานเพลิงศพท่าน ได้แต่ส่งปัจจัยไปร่วมทำบุญ ท่านเป็นพระที่เคร่งวินัยสูงมาก ตลอดอายุขัยของท่าน ทำแต่ประโยชน์ให้แก่พระศาสนา และนี่ครจะเป็นเจ้าอาวสแทนท่าน ก็ไม่รู้ ถ้าเป็นท่านปุณณามุโนก็จะดี เพราะคนทั้งเมืองนับถือเลื่อมใส ท่านมาก”

“จริงๆ นะค่าย่า ท่านปุณณามุโนได้เป็นสมการกีดี พากันน กีขอบอัธยาศัยของท่านทุกคน เวลาท่านบรรยายธรรมะไม่มีใครง่วง ไม่มีใครคุยกันเลย พากันนั่งตั้งอกตั้งใจฟังท่านทุกคน”

ขณะนั้น อาชองชูใจเดินแบกไม้ขอนายมา เห็นแต่ไกล ชูใจบอก ย่าว่า

“เมื่อวันลงแขกเกี่ยวข้าวที่น้ำของลุงกำนัน นันเห็นอายิมแย้ม แจ่มใสอยู่ตลอดเวลา ดูอาน่ารักมาก เพราะปรกติอยู่ที่บ้านอาภีไม่ค่อย อิมเลย”

“เขากেี่ยวข้าวอยู่ไกลล ฯ กับครลະ เข้าจึงยิมตลอดเวลา” ย่า ตามยิม ฯ

ชูใจนั่งนิ่งอยู่นิดหนึ่ง จึงหัวเราะพลางตอบว่า “อาเกี่ยวข้าวอยู่ ไกลล ฯ พีแณล้มคนงามนั่นเองแหละ จึงยิมอิมอกอิมใจ”

พอดีอาเดินขึ้นบันไดมา เห็นย่ากับซูใจหัวเราะ ก็ยิ่มพลางถามว่า
 “แม่กับซูใจหัวเราะเรื่องอะไรกันครับ”
 “แม่ผันว่าได้ลูกสะไภ้” ย่าตอบพลางหัวเราะชอบใจ อาหัวเราะ
 เก้อ ๆ เสเดินเลยไปล้างมือ ล้างเท้า แต่ก็ได้ยินเสียงย่าพูดแ่วว ๆ มาว่า
 “เจ้าต้องหัดยิมเสมอ ๆ นะ จะได้เป็นคนน่ารัก แม่จะได้มี
 ลูกสะไภ้เสียที”

แบบฝึก

๑. ชื่อพระและบทสวดมนต์ นี่จุดไฟพยัญชนะเพื่อบอกให้รู้ว่าพยัญชนะ
ตัวนี้เป็นตัวสะกด หรือบางตัวใช้แทนไม้หันอากาศ ซึ่งอ่านออก
เสียงได้เป็น ๒ แบบ

อ่านและลังเกด

แบบที่หนึ่ง ถ้าพยัญชนะตัวหน้ามีสระ อ่านเหมือนตัวสะกด
ธรรมดาก็ เช่น

บุญ อ่าน บุน - ยะ

แบบที่สอง ถ้าพยัญชนะตัวหน้าไม่มีสระ อ่านเหมือนไม้หัน
อากาศอยู่บนพยัญชนะตัวหน้านั้น เช่น
ธมโม อ่าน ทำ - โม เขียนแบบไทยว่า
ธัมโม ชัมโม

๒. จุดที่อยู่ใต้พยัญชนะที่ใช้เป็นคำอ่านในพจนานุกรม จะใช้แตกต่าง
ไปจากชื่อพระและบทสวดมนต์ ก็ใช้จุดไฟพยัญชนะเพื่อให้รู้ว่า
เป็นอักษรนำหรือคำควบกล้ำ เช่น
อ่านและลังเกด

(เห็น) คือ ห นำ แ น ไม่ใช่ แห - น สะกด

(เส้นอ) คือ สะ - เหนอ ไม่ใช่ เส - โน

(เพล) คือ พ ควบกับ ล ประสมกับสระ เ� - ฯ ไม่ใช่

เพ-ลา

๓. การอ่าน ต้องหยุดให้ถูกจังหวะ วรรณตอน ถ้าหยุดผิดจังหวะจะทำให้เข้าใจความหมายผิด

อ่านและสังเกต

ฉันเห็นอยู่แล้ว แป้นอยู่ตลอดเวลาดู ่าน่ารักมาก

ฉันเห็นอยู่แล้วแป้นอยู่ตลอดเวลา ดู่าน่ารักมาก

๔. คำที่นักอ่านและเขียนผิด

อ่านและจำ

๔.๑ คำที่มีเสียงพ้องกับคำอื่น เช่น

บ่าตาด หญ้าตาด

ใบหน้า น้ำรัก

อนุญาต ญาติพี่น้อง

สังเกต พระเกตุ

พึงเกศน์ พระเกศ

อัคจรรย์ อัณจันทร์

สมบติ ธนบัตร

๔.๒ คำที่ใช้ รร กับ ~ (ไม่หันอากาศ) เช่น

บรรดา บรรยาย บรรทุก บรรทัด

บันทึก บันได บันดาล บันเทิง

๕. การใช้คำจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส
อ่านและจำ

คำ/บุคคล	คนธรรมดា	ผู้นัก	พระ ๖๗๙:
ป่วย	ป่วย	ป่วย	อาพาธ
ตาย	ตาย ถึงแก่กรรม	ถึงแก่นิจกรรม	มรณภาพ
เชิญ	เชิญ	เรียนเชิญ	นิมนต์ อาหารนา
เข้า	เข้า	ท่าน	ท่าน

๖. สำนวนเปรียบเทียบ ภานิต คำพังเพย สำนวนหรือคำคม ใช้คำสั้น ๆ แต่นีความหมายมาก ทำให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านนึกเห็นรูปร่าง ลักษณะ ท่าทางหรือกิริยาอาการของผู้ที่กล่าวถึงได้ชัดเจนขึ้น
อ่านและลังเกตความหมาย

ฉันทำใจดีสู้เสือ (ทำใจกล้าทั้ง ๆ ทีกสัว)

เข้าเป็นคน หน้าเนื้อใจเสือ (หน้าตายิ้มแย้ม แต่ใจดุร้าย)

เรื่อยย่าเห็นกงจักรเป็นดอกบัว(เห็นผิดเป็นชอบ)

เข้าเป็นทาสสุรา (ติดเหล้า)

รอยยิ้มพิมพ์ใจของเข้าทำให้ฉันรู้สึกประทับใจมาก (ยิ้มประทับใจ)

รูปร่างทรงขี้ก้าง (ผอมมาก)

ทำหน้าเฉยเป็นรูปปั้น (นิ่งเฉย ไม่แสดงความรู้สึกใด ๆ)

เข้าเป็นเกราะกันภัยให้ฉัน (เครื่องป้องกันภัย)

๗. ข้อความบางตอนจะต้องอ้างเหตุผลให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตาม

อ่านและสังเกต

ถ้าเป็นท่านปุณณมุโมก็จะดี เพราะคนทั้งเมืองนับถือเลื่อมใสท่านมาก
อาเกี่ยวข้าวอยู่ใกล้ ๆ พี่แฉล้มคนงานนั้นเองแหล่งจึงยิ่มอิมอกอิมใจ
เขากองน่ารักขึ้นมาก เพราะรู้จักยิ่ม

เห็นคริยมเย้มก็อย่าเพิ่งสรุปว่าเป็นคนไว้วางใจได้เสมอไป เพราะ
มนุษย์ประเภทหน้านี้อใจเสือกมี

๘. ข้อความที่เขียนเพื่อประกาศโฆษณา ต้องพยายามอ้างเหตุผลให้คน
อ่านเชื่อถือและเลื่อนใส่ครั้งชา เวลาอ่านจึงต้องคิดให้ดีว่าจริงหรือ
ไม่จริง เชื่อได้หรือไม่

อ่านและคิด

๘.๑ “ผู้ต้องหาล่องหน”

ล่องหน แปลว่า หายตัว ในที่นี้ถ้าหมายความว่าผู้ต้องหาหาย
ตัวได้ จริงหรือไม่จริง เชื่อถือได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

๘.๒ “พนยาเวศษแก้โรคสารพัดนึก เป็นโรคอะไรแก้ได้ทั้งนั้น
คนแก่กินจะกลับเป็นหนุ่ม คนหนุ่มสาวกินจะสวยยิ่งกว่าเดรารา”
จริงหรือไม่จริง เชื่อถือได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำประพันธ์ในหนังสือเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑

๑. บทที่ ๑ ทุ่ม-โมง จากนิทานโบราณคดี พระนิพนธ์ของสมเด็จ
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
๒. บทที่ ๒ จำกัดจด จากโคลงกลอนของ ครูเทพ
๓. บทที่ ๕ จากเรื่องพระอภัยมณี ของสุนทรภู่
๔. บทที่ ๗ นำบ่อน้อย จากเรื่องรามเกียรติ พระราชนิพนธ์ในรัชกาล
ที่ ๑
๕. บทที่ ๙ เพลงเกี่ยวข้าว บทประพันธ์ของ นางรัชนี ศรีไพรวรณ
๖. บทที่ ๑๐ ยิ้มพิมพ์ใจ จำกมหานิยม ในหนังสือแสงธรรม ของ
มูลนิธิ ก.ศ.ม.

หนังสืออ่านนอกเวลา

หนังสือส่วนนี้เป็นส่วนที่ให้นักเรียนอ่านนอกเวลาเรียน นักเรียนจะใช้เวลาว่างตอนได้อ่านก็ได้ จะอ่านจบในคราวเดียวหรืออ่านหลายครั้งจึงจบก็ได้ เมื่ออ่านจบแล้วให้ทำกิจกรรมท้ายเรื่องด้วย

การให้นักเรียนอ่านหนังสือนอกเวลาเนื้อเพื่อให้ได้อ่านเรื่องที่สนุกสนานเพิ่มเติมจากหนังสือเรียน นักเรียนจะได้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้นกว่าเดิม และฝึกฝนตนเองให้สนใจอ่านหนังสืออยู่เสมอ แม้เมื่อการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนเสร็จสิ้นไปแล้วก็จะได้มีนิสัยรักการอ่านติดตัวอยู่ เพราะการอ่านทำให้มีความรู้ ความคิด มีความเฉลี่ยนลาดทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ทำให้ตนเองมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ นักเรียนจึงต้องฝึกฝนตนเองให้รักการอ่านจนติดเป็นนิสัย

นกกระจาบ

บทนำเรื่อง

เรื่องนกกระจาบนี้นำมาจากสรรพสิทธิ์ชาดก ซึ่งเป็นนิทานเรื่องที่ ๔๐ ในปัญญาสชาดก สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงให้คำอธิบายว่า “ปัญญาสชาดกเป็นนิทานเก่าแก่ที่เล่ากันในเมืองไทยแต่โบราณ มีทั้งหมด ๕๐ เรื่อง พระสงฆ์ชาวเชียงใหม่ร่วบรวมแต่งเป็นชาดกไว้ โดยเจตนาจะบำรุงพระศาสนาให้ถาวร นิทานในปัญญาสชาดก เป็นนิทานที่คนไทยรู้จักกันดีหลายเรื่อง เช่น พระสุธรรมนางมโนราห์ สังข์ทอง รถเสน เป็นต้น”

เชื่อว่าปัญญาสชาดกนี้เป็นเรื่องราวของพระพุทธเจ้าในชาติต่าง ๆ ก่อนจะมาประสูติเป็นพระเจ้าสิบชาติ คนโบราณนิยมนิยมนำมาเล่าเพื่อให้ผู้ฟังเห็นผลของการกระทำความดีความชั่ว เป็นคติสอนใจให้คนปฏิบัติ ดีปฏิบัติชอบเสมอมา

คำแนะนำในการอ่าน

๑. นักเรียนควรอ่านในใจหนึ่งครั้งก่อนเพื่อหาคำยากและจับใจความ
๒. นำคำที่นักเรียนคิดว่ายากทั้งหมดมาศึกษา หาคำอ่าน ความหมาย โดยดูจากพจนานุกรมหรือถามครู
๓. อ่านในใจอีกครั้งหนึ่งเพื่อจับใจความสำคัญ
๔. ทุกครั้งที่อ่าน พยายามอ่านให้เร็วขึ้นตามลำดับ
๕. ฝึกอ่านออกเสียงด้วยตนเอง เพื่อฝึกออกเสียงคำยาก คำควบกล้ำ การเว้นจังหวะวรรณคดion

นกกระจาบ

ในครั้งก่อนมีนกกระจาบผัวเมียคู่หนึ่งทำรังอยู่ที่ต้นไม้ใหญ่ชัยป่า
ต่อมามี่นานนกทั้งสองตัวให้กำเนิดลูกนกหลายตัว พ่อนกต้องออกไป
หาอาหารมาป้อนลูกน้อยของมัน ให้แม่นกดูแลลูกนกอยู่ในรัง วันหนึ่ง
พ่อนกบินออกจากรังแต่เข้าตรุ่นเพื่อรับไปหาอาหารมาให้ลูกเมีย มันบิน
มาถึงบึงใหญ่ซึ่งมีบัวหลายพันธุ์ ส่งกลิ่นหอมตลอดไปทั่วบริเวณ ดอกบัว
ที่โടเต็มที่กำลังคลีบานอกรับแสงอรุณของวันใหม่ พ่อนกกระจาบบิน
ลงคลุกเคล้ากินเกสรบัวอย่างสำราญใจ จนแสงแดดแผดกล้าี้นทุกที่

เป็นเวลาที่ดอกบัวหุบกลีบบัวค่อย ๆ ห่อตัวเข้า พ่อนกกระจาบลง เพลินกินเกรสรอยู่จึงติดอยู่ในดอกบัวนั้น ไม่สามารถปินออกมайдีทั้ง ๆ ที่เป็นห่วงลูกเมียว่าจะหิวและเป็นทุกข์ที่ตนไม่กลับรัง แต่ก็มีรู้ที่จะทำ ประการได

พระอาทิตย์ลับขอบฟ้าไปนานแล้ว อากาศค่อยเย็นลง ความมีด ค่อย ๆ ครอบคลุมไปทั่ว กลีบดอกบัวเริ่มขยายคลื่นبانออกเพื่อรับ ความชุ่มฉ่ำของน้ำค้างแห่งราชีกาล พ่อนกกระจาบกรีบกระเสือกกระสน

ออกจากรอกบัวอย่างรวดเร็ว มันบินอย่างสุดกำลังทรงไปยังรังที่ลูกเมีย
อยู่ มันรู้สึกว่าช่างนานเหลือเกินกว่าจะมาถึงป่าที่อาศัยอยู่ ครั้นมา
ถึงมันก็ต้องตกใจแบบจะหมดแรง ป่าที่เคยเขียวซอุ่ม บัดนี้ถูกไฟปา
เผาให้มันจนเหลือแต่ตอไม้มองเห็นตะคุ่ม ๆ บางแห่งยังมีควันไฟคุกรุน
บางแห่งแสงเพลิงยังลุกโชติช่วงอยู่ มันบินใกล้แสงเพลิงเข้าไปทุกที
แม้จะร้อนเท่าใดก็ยอมทน ขอให้ได้พบหน้าลูกเมียเท่านั้น พ่อนกเที่ยว
สอดส่ายสายตามองหาต้นไม้ที่มันทำรังอยู่ แต่oni ใจความมีอนุกรรม
ปลิดชีวิตออกจากร่าง มันพบแต่ตอไม้ดำเกรียม ควันไฟยังไม่จางไปมากนัก
แสดงว่าแสงเพลิงเพิ่งจะมอดจากตรงนี้ไปไม่นาน พ่อนกเที่ยวบิน
วนเวียนหา ปากก์ส่งเสียงร้องเรียกลูกเมียอยู่ตลอดเวลาจนรู้สึกเหนื่อย
อ่อน แต่มันก็ไม่ละความพยายาม ความร้อนระอุของแสงเพลิงยังไม่เท่า
ความร้อนภายในใจของมัน ทั้ง ๆ ที่มันพยายามคิดว่าแม่นกคงพาลูก ๆ
หลบไปอยู่ที่อื่นได้

ไม่นานนัก พ่อนกก็ได้ยินเสียงสะอื้นให้ของเมียรัก มันรีบบิน
ตามเสียงนั้นด้วยใจเป็นห่วง ในที่สุดก็พบแม่นกจะจากเกะต้อไม้ร่องให้
อยู่ตัวเดียว แม่นกร้องให้สะอึกสะอื้น พร้อมกับตัดพ้อต่อว่าพ่อนกว่า
น้ำไปหลังเริงอยู่กับนางนกจะจากตัวอื่น ทั้งลูกทั้งเมียไม่กลับมา
ดูแลเมื่อไฟไหม้ป่า ลำพังแต่นางตัวเดียวไม่สามารถช่วยลูก ๆ ได้ ลูก
ต้องตายในกองไฟไปต่อหน้าต่อตา แม้ว่าพ่อนกจะจากจะพยายามเล่า
ความจริงให้ฟังอย่างไร นางก็ไม่ฟัง รำให้ด้วยความเสียใจที่ลูกต้องมา
ตายจากไป และด้วยความแค้นใจ เพราะคิดว่าพ่อนกลืมเมียไปหาความสุข

กับนางนกตัวอื่น นางนกจึงอธิษฐานว่า ชาตินี้ขอให้นางได้เกิดเป็นหญิง และจะไม่พูดกับผู้ชายคนใดเลย แล้วนางก็ปินเข้ากองไฟตายอยู่ตรงนั้นเอง สุดปัญญาที่พ่อนกจะขัดขวางไว้ได้ทัน พ่อนกระเจ็บโศกเศร้าเสียใจมากที่นางนกเข้าใจผิด และตนไม่อาจกลับมาปกป้องภัยนตรายให้ลูกเมียได้ พ่อนกจึงอธิษฐานตามนางนกว่า ขอให้ได้เกิดไปเป็นคู่ครองกับนางทุกชาติไป แม้ว่านางจะไม่พูดกับชายคนใดก็ขอให้พูดกับตน แล้วพ่อนก ก็ปินเข้ากองไฟตายตามนางนกกระเจ็บไป

ด้วยผลกรรมที่นกกระเจ็บคู่นี้กระทำร่วมกันมา พ่อนกจึงมาเกิดเป็นพระสรพสิทธิ์ อรสองพระเจ้าวิชยราชและนางอุบลเทวผู้ครองเมือง

ดิลกนดา พระสรรพสิทธิ์มีลักษณะงดงามและมีความเจลี่ยวนลาด
ทั้งยังมีสติปัญญาเป็นเลิศ จึงเป็นที่รักใคร่ของพระบิดา พระมารดาและ
บุคคลทั่วไปยิ่งนัก พระสรรพสิทธิ์มีพี่เลี้ยงคนหนึ่งอยู่ในวัยใกล้เลี้ยกวัน
ซึ่งเป็นที่โปรดปรานของพระสรรพสิทธิ์มาก แม้ว่าจะมีฐานะต่ำกว่าก็
ถือเป็นเพื่อนสนิท เที่ยวเล่นกันมาตั้งแต่เด็ก ครั้นเมื่อเติบโตขึ้นสมควร
จะศึกษาเล่าเรียนให้มีวิชาความรู้สมกับเป็นโหรสากษัตริย์ เพื่อมาปักครอง
บ้านเมืองต่อไปภายภาคหน้า พระสรรพสิทธิ์พร้อมด้วยพี่เลี้ยงจึงเดิน
ทางไปศึกษาวิชาภาระฤๅษีที่เมืองตักศิลา

ทั้งสองได้ศึกษาเล่าเรียนด้วยกันและฝึกฝนวิชาต่าง ๆ จนชำนาญ
ในขั้นสุดท้ายพระฤๅษีได้สอนวิชาถอดหัวใจให้ด้วย ผู้ที่เรียนวิชานี้จะ

เชี่ยวชาญแล้ว จะสามารถถอดหัวใจตนเองไปใส่ในสิ่งของ ร่างคนหรือ สัตว์ที่ตายแล้ว ทำให้ของหรือร่างนั้นมีชีวิตเหมือนเจ้าของหัวใจที่เข้าไปสิงอยู่ พระสรรพสิทธิ์และพี่เลี้ยงเรียนวิชาถอดหัวใจจากพระญาชี แล้ว ก็คงอยู่ปrynนบติรับใช้ญาชีอยู่ที่เมืองตากศิลาอีกนาน

ในครั้งนั้นที่เมืองพาราณสี พระเจ้าพรหมทัตมีพระธิดาองค์หนึ่ง ชื่อนางสุวรรณเกสร มีสิรโน้มงดงามมากจนเป็นที่เลื่องลือไปทั่วแต่นางมีลักษณะพิเศษต่างไปกว่าสตรีทั่วไป คือนางจะไม่พูดกับบุรุษโดยเด็ด แม้แต่พระเจ้าพรหมทัตผู้เป็นพระบิดา ไม่ว่าพระมารดาจะขอร้อง

สักเท่าได นางก็คงปฏิบัติอยู่เช่นนั้น และอ้างว่าเป็นกรรมของนางเองที่ไดยินเสียงบุรุษแล้วจะมีอาการคลื่นเหียนวิงเวียนไม่สบาย พระเจ้าพรหมทัตจึงสร้างปราสาทให้นางสุวรรณเกสรประทับต่างหาก และจัดข้าราชการบริพารซึ่งเป็นสตรีล้วน ๆ ด้วยปrynนบติรับใช้ทำให้นางสุวรรณเกสรมีความสุขมาก แม้ว่านางจะประทับอยู่แต่ในปราสาท ชื่อเสียงความงามของนางก็ยังเป็นที่รู้กันทั่วไป

ครั้นนางสุวรรณเกรสรเจริญวัยขึ้น ควรจะมีคู่ครอง นางก็ยังไม่ยอมพูดกับชายใด พระเจ้าพรหมทัตเป็นทุกข์มาก เกรงว่าพระธิดาจะไม่ยอมอภิเชกสมรส จึงประการให้เจ้าชายเมืองต่าง ๆ เข้ามาแสดง ความสามารถชักชวนให้พระธิดายอมพูดด้วย ถ้าพระธิดาพูดกับเจ้าชาย องค์ใด ก็จะอภิเชกสมรสให้ และจะยกบ้านเมืองให้ปักครองในภายภาคหน้าด้วย มีเจ้าชายจากเมืองต่าง ๆ มากรามที่ได้ยินกิตติศัพท์ความงามของนางสุวรรณเกรสรเดินทางเข้ามาในเมืองพาราณสี เจ้าชายแต่ละองค์ใช้วิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้นางสุวรรณเกรสรพูดด้วย แต่ก็ไม่มีเจ้าชายองค์ใดทำได้สำเร็จ แม้กระทั้งบรรดาชายหนุ่มทั้งหลายในเมืองพาราณสีและเมืองใกล้เคียงก็ไม่สามารถทำให้พระธิดายอมพูดด้วยเช่นกัน

พระเจ้าพรหมทัตและพระมหาเสวีตากังวลในเรื่องนี้มาก แต่ก็ไม่รู้ที่จะทำการใด บรรดาเสนาอ้ำมาตย์ก็ผลอยไม่มีความสุขไปด้วยต่างก็ช่วยกันคิดหาวิธีที่จะทำให้พระธิดายอมพูดกับบุรุษ อ้ำมาตย์ผู้หนึ่งรู้มาว่า ยังมีเจ้าชายอีกองค์หนึ่งคือพระสารพสิทธิ์เรียนวิชาอยู่กับถ้ำซึ่งเมืองตักคิลา ยังไม่กลับบ้านเมือง ควรจะให้เข้ามาทดลองความสามารถ จึงนำความนี้กราบทูลพระเจ้าพรหมทัต พระเจ้าพรหมทัตมีความยินดีมากจึงให้ทหารไปเชิญพระสารพสิทธิ์เข้ามาเฝ้าโดยเร็ว พระสารพสิทธิ์กับพี่เลี้ยงจึงเข้าเฝ้าพระเจ้าพรหมทัต และทราบเรื่องแล้ว ก็ทูลพระเจ้าพรหมทัตว่า ขออยู่เพียงหน้าประตูห้องบรรทมของพระธิดาเท่านั้น ถ้าพระธิดาพูดด้วยเมื่อใด ก็ขอให้พนักงานประโคมดูตรีขึ้นพร้อมกัน พระเจ้าพรหมทัตก็โปรดให้เป็นไปตามข้อตกลง

ในยามแรกของคืนนั้น พระสารพสิทธิ์ส่งให้พี่เลี้ยงถอดหัวใจใส่ไว้ที่ประตูห้องบรรทม โดยเอาร่างของพี่เลี้ยงไปซ่อนไว้ที่อื่นก่อน แล้วพระสารพสิทธิ์ก็เข้าไปอยู่ใกล้ ๆ ประตู และพูดสนทนากับหัวใจของพี่เลี้ยงที่ประตู นางสุวรรณagesรไม่ทราบความจริงจึงแปลกใจมาก ที่เห็นบุรุษรูปงามพูดคุยกับประตูได้ และสงสัยว่าประตูพูดคุยได้อย่างไร จึงตั้งใจฟังเรื่องที่บุรุษผู้นั้นคุยกับประตูโดยไม่รู้พระองค์ พระสารพสิทธิ์ขอให้ประตูเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้ฟัง ประตูตอบว่า

“หมื่นล้านเป็นเพียงประตู ไม่เคยได้พบเห็นสิ่งใด ขอให้พระองค์ทรงเล่าให้หมื่นล้านฟังดีกว่าพระเจ้าค่ะ” พระสารพสิทธิ์ จึงเล่านิทานเรื่องหนึ่งให้ประตูฟังว่า

ครั้งหนึ่งมีชายหนุ่มสี่คนเป็นเพื่อนกัน คนหนึ่งมีความรู้ทางทำนายโชคชะตาและเหตุการณ์ต่าง ๆ อีกคนหนึ่งเป็นนักแม่นธนู อีกคนหนึ่งเป็นนักประดาน้ำ และคนที่สี่สามารถชุบชีวิตคนตายให้ฟื้นขึ้นมาได้ วันหนึ่งชายหนุ่มทั้งสี่คนเดินเที่ยวมาด้วยกันจนเหนื่อย จึงหยุดนั่งพักใต้ร่มไม้ริมแม่น้ำ ชายคนหนึ่งพูดขึ้นว่า “วันนี้จะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้างนะ” ชายที่เป็นหมอดูจึงจับยามสามตาดูแล้วก็บอกว่า “วันนี้จะมีพญานกค้าบทภูเขาผ่านมา” ทันใดนั้นก็มีนกอินทรีค้าบทภูเขาผ่านมาจริง ๆ ชายหนุ่มผู้แม่นธนูยิงนกตัวนั้นได้ หัวใจของนกตกลงด้านหลังหัวของชายนักประดาน้ำ ก็ลงด้านหลังหัวของชายนักทำนาย ชายหนุ่มผู้มีความรู้ทางชุบชีวิตคนก็ร่ายเวทมนตร์ ชุบชีวิตหัวใจของชายที่ฟื้นขึ้นมา ชายหนุ่ม

ทั้งสี่คนต่างพอใจหญิงสาวผู้นี้ อายากได้นางเป็นภรรยาของตน และต่าง ก็อ้างว่าตนมีส่วนช่วยเหลือนางให้รอดชีวิตมาได้ เลียงกันอยู่เช่นนี้ ก็ไม่มี ใครตัดสินได้ พระสรรพสิทธิ์จึงถามประทูว่า “ถ้าให้ท่านเป็นผู้ตัดสิน ท่านจะให้ชายหนุ่มคนใดได้นางเป็นภรรยา” ประทูก็แกล้งตอบไปว่า “นางควรเป็นภรรยาของชายที่เป็นหมอดู เพราะเป็นคนแรกที่รู้ว่าจะมี หญิงสาวผ่านมา” นางสุวรรณ開啟ซึ่งได้ฟังเรื่องโดยตลอด ก็หลงกลพระ- สรรพสิทธิ์จึงพูดค้านว่า “หญิงผู้นั้นสมควรเป็นภรรยาของนักประдан้ำ เพาะชายนักประдан้ำได้ถูกเนื้อต้องตัวนางแต่ผู้เดียว” ขณะนั้นพนักงาน ก็ประโคมดนตรีขึ้นพร้อมกัน

ในยามที่สองพระสรรพสิทธิ์ย้ายหัวใจพี่เลี้ยงไปใส่ไว้ที่ชวาลาใน ห้องบรรทม และพูดคุยถามปัญหา กับชวาลาอีก ทำให้นางสุวรรณ開啟 แปลกใจที่ชวาลา ก็พูดได้ จึงทรงตั้งใจฟังเรื่องราวที่พระสรรพสิทธิ์พูด เมื่อชวาลาแกล้งตอบปัญหาผิด ๆ นางสุวรรณ開啟 ก็เหลือพระองค์ คัดค้านขึ้นอีก เสียงประโคมดนตรี ก็ดังขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

ในยามที่สามพระสรรพสิทธิ์ย้ายหัวใจพี่เลี้ยงไปใส่ไว้ที่ม่านทองใน ห้องบรรทม และเล่าเรื่องให้ม่านตอบปัญหาอีก ม่านนั้นก็พูดได้และ แกล้งตอบผิด ๆ นางสุวรรณ開啟ซึ่งอยู่หลังม่านเหลือพระองค์ตอบปัญหา พนักงานได้ยินนางสุวรรณ開啟พูดกับประโคมดนตรีขึ้นพร้อมกัน เสียง ดนตรีทั้งสามครั้งทำให้พระเจ้าพรหมทัตและพระมหาเสียพ่อใจยิ่งนักที่ พระราชธิดาพูดกับพระสรรพสิทธิ์ ในวันรุ่งขึ้นจึงจัดพิธีอภิเษกสมรส พระสรรพสิทธิ์ กับนางสุวรรณ開啟

พระสรพสิทธิ์และนางสุวรรณเกสรอยู่ร่วมกันฉันสามีภราดา
อย่างมีความสุข ส่วนพี่เลี้ยงก์โปรดให้อยู่ใกล้ชิดพระองค์เช่นแต่ก่อน
โดยไม่มีครรุว่าพระสรพสิทธิ์และพี่เลี้ยงสามารถถอดหัวใจได้ วันหนึ่ง
พระสรพสิทธิ์ชวนพี่เลี้ยงออกเที่ยวปานอกเมืองพาราณสี พบชาガ
เนื้อทรายที่เพียงดายใหม่ ๆ อยู่ริมทาง ก็มีความคิดว่าถ้าพระองค์เป็น^๑
เนื้อทรายก็คงจะได้ท่องเที่ยวไปในปานีได้อย่างเพลิดเพลิน จึงพูดกับ
พี่เลี้ยงว่า “เราจะถอดหัวใจไปใส่ร่างเนื้อทรายตัวนี้เพื่อจะได้ท่องเที่ยว
ไปได้สะดวก ขอให้ท่านรักษาอยู่ปกายนองเราไว้ให้ดี อย่าให้ใครทำอันตราย
ได้ และรอเราอยู่ที่นี่ ‘ไม่ทันพลบค่ำเราจะกลับมา’” พี่เลี้ยงทูลตอบว่า

“พะยະคະ หม່ອມຈັນຈະຮັກໜາໄວ້ດ້ວຍຫົວຕາອງໜ່ອມຈັນເອງ” ພຣະສරັບສິຖິຕິຈຶ່ງຄອດຫວ່າໃສ່ຮ່າງເນື້ອທຣາຍ ເນື້ອທຣາຍນັ້ນກີກລັບພື້ນຄືນຫົວຕີ້ນໃໝ່ໄໝວົງຫາຍລັບເຂົາໄປໃນປ່າ

ພີ່ເລື່ອງນັ້ນມີໃຈຮົ່າຍພຣະສຣພສິຖິຕິຍູ່ແລ້ວ ແມ່ວ່າຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮັກ ຄວາມໄວ້ເນື້ອເຂົ້ອໃຈຈາກພຣະສຣພສິຖິຕິສັກເທົ່າໄດ້ ກີມີໄດ້ທຳໄຫ້ພີ່ເລື່ອງສຳນັກໃນຄວາມເມຕຕານັ້ນ ພຣະສຣພສິຖິຕິມີໄດ້ທຽງຮູ້ພຣະອງຄໍເລຍວ່າ “ໄດ້ເລື່ອງງູ້ພິ່ງເວົາໄວ້ ມັນພຣວມທີ່ຈະລອບກັດອູ້ທຸກເວລາທີ່ມີໂອກາສ ພຣະອງຄໍ ໄທ່ຄວາມຮັກຖືອີເປັນເພື່ອນສົນທ ໄທ່ເຮັນວິຊາດ້ວຍກັນ ເມື່ອມີຄວາມທຸກໆກີ ປີ່ກົງຫາຫາກເຮືອດ້ວຍ ເມື່ອມີຄວາມສຸນກີໂປຣດໍໃໝ່ມາຍູ່ໄກລັບຊີດ ແທນທີ່ພີ່ເລື່ອງຈະຮູ້ສຶກຕັກລັບມີໃຈອື່ກເທີມ ມັກໃໝ່ໄຟສູງ ອຢາກໄດ້ທຸກສິ່ງທຸກອຍ່າງທີ່ພຣະສຣພສິຖິຕິຄຣອບຄຣອງຍູ່ ໂດຍເນພາະພຣະມເຫສີແລະຮາຈສມປັຕີ ເມື່ອມີໂອກາສດີເຊັ່ນນີ້ ພີ່ເລື່ອງທຣຍຄຈຶ່ງຄອດຫວ່າໃຈຕານເອງເຂົາສິ່ງໃນຮ່າງພຣະສຣພສິຖິຕິທີ່ຕານເຝຶ່ງຍູ້ທັນທີ່ ແລະທໍາລາຍຮ່າງເດີມຂອງຕານເສີຍສິ້ນ ຕ່ອໄປນີ້ຈະໄມ່ມີພີ່ເລື່ອງອື່ກ ຈະມີແຕ່ພຣະສຣພສິຖິຕິທີ່ມີຫວ່າໃຈໜ້ວຍຂອງພີ່ເລື່ອງຍູ້ເທົ່ານັ້ນ ພຣະສຣພສິຖິຕິປລອມຈຶ່ງຮັບເດີນທາງກລັບເຂົາວັງໂດຍໄມ່ມີຄຣສັງສິຍ ນອກຈາກນາງສຸວຽນເກສຣ໌ຈົ່ງລາດແລະຫ່າງສັງເກຕ ຈຶ່ງລອງຄາມວ່າ “ເຫດຸໃນພຣະອງຄໍຈຶ່ງເສັດົ່ງຈາກລັບມາເພີ່ງລຳພັງເປັະກະ” ພຣະສຣພສິຖິຕິປລອມໃຊ້ອຸບາຍຕອບໄປວ່າ “ເຈົ້າພີ່ເລື່ອງມັນທຣຍຄຈະໜ່າພີ່ ແຕ່ພີ່ຮູ້ຕ້ວເສີຍກ່ອນແລຍໜ່າມັນເສີຍ ທຶ່ງຄພໄວ້ທີ່ໜ້າໂນັ້ນ” ເຫດຸພລຂອງພຣະສຣພສິຖິຕິປລອມກລັບທຳໃຫ້ນາງສຸວຽນເກສຣແຄລງໃຈ ເພຣະຮູ້ວ່າພຣະສຣພສິຖິຕິມີຄວາມຮັກໃຄຮ່າມຕາພີ່ເລື່ອງມາກ ພຣະອງຄໍຈະໜ່າໄດ້ອຍ່າງໄຣ ນ່າຈະ

นำตัวมาลงโทษเสียมากกว่า ทั้งกิริยาอาการที่แสดงออกก็ไม่เหมือนพระสวามี ทำให้นางไม่ไว้ใจ พยายามพูดจาบ่ายเบี่ยงไม่ยอมให้พระสรพสิทธิ์ปลอมอยู่ใกล้ และอธิษฐานว่า ถ้าไม่ใช้พระสรพสิทธิกขอย่าให้เข้าใกล้นางได้ พระสรพสิทธิ์ปลอมนั้นก็รู้สึกว่า เมื่อเข้าใกล้นางสุวรรณเกสรเมื่อใดก็รู้สึกวอนมากจนหนไม่ได้ จึงเลี่ยงไปอยู่เสียห่าง ๆ

ฝ่ายพระสรพสิทธิ์เมื่อถอดหัวใจไปใส่ซากเนื้อทรายแล้วก็ได้ท่องเที่ยวไปในป่าอย่างสนุกสนานจนเย็น จึงกลับมาหาเพื่เลี้ยง ได้พบแต่ร่างพี่เลี้ยงที่ถูกทำลายแล้วก็เข้าใจความโดยตลอด บังเกิดความเสียใจยิ่งนัก เสียแรงที่พระองค์ได้ไว้วางใจเป็นเพื่อนเล่นกันมาแต่เล็กแต่น้อยกลับมาคิดทรยศเสียได้ ในคืนนั้นพระสรพสิทธิ์ในร่างเนื้อทรายจึงต้องอาศัยอยู่ในป่า

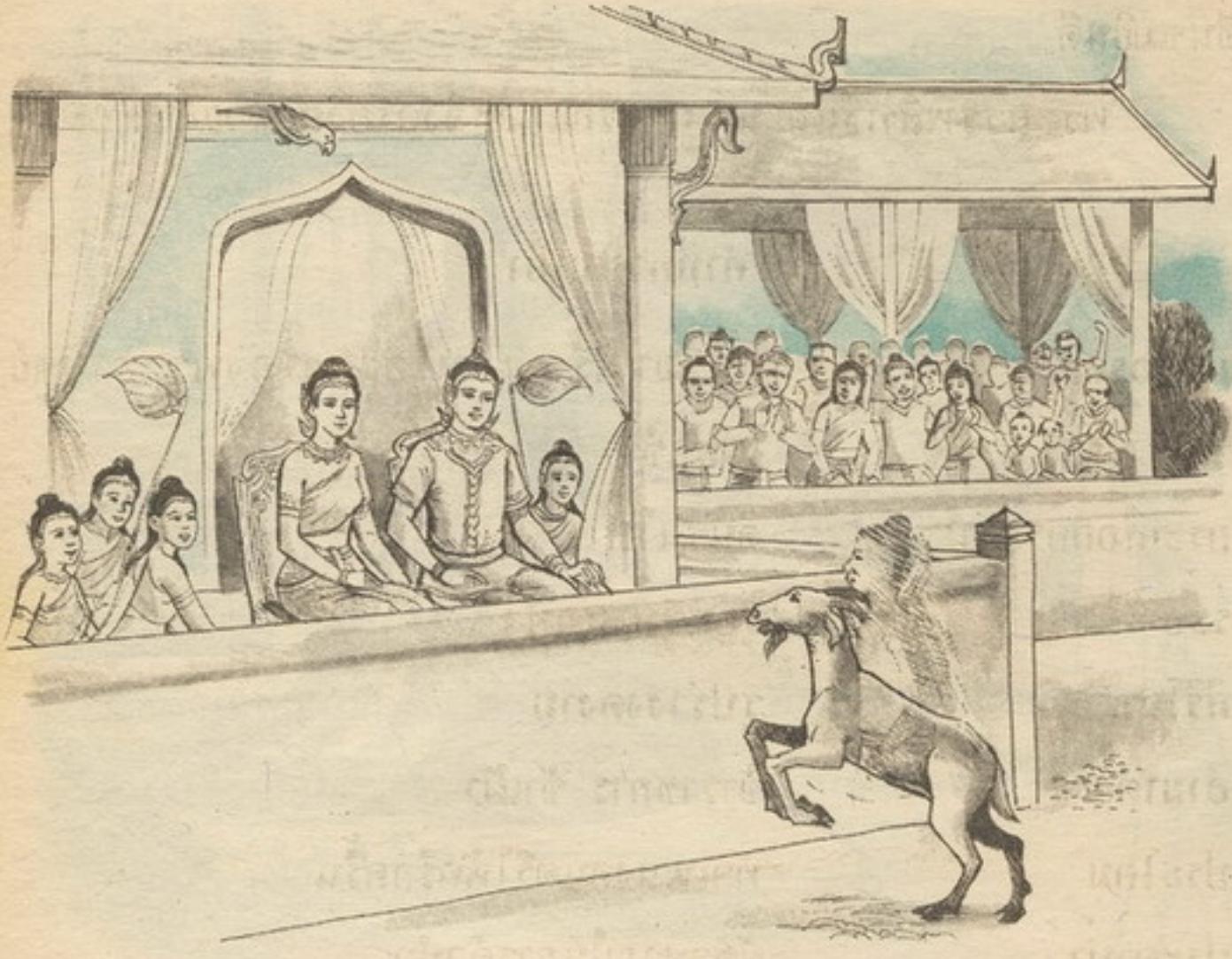
จนรุ่งเช้าจึงออกจากป่าเข้ามายังหมู่บ้านแห่งหนึ่งของเมืองพาราณสี ได้มามอบซากนกแก้วอยู่ริมรั้วบ้านชาวไร่ พระสรพสิทธิ์จึงถอดหัวใจเข้าอาศัยในร่างนกแก้ว เพื่อจะได้เข้าเมืองโดยไม่มีใครสงสัย

นกแก้วบินมาถึงหน้าต่างห้องบรรทมก์เห็นนางสุวรรณเกสรมีท่าที่เคราหมองอยู่ตามลำพัง ทำให้รู้สึกสงสารยิ่งนัก จึงร้องทักและเล่าความจริงให้ฟัง นางสุวรรณเกสรมีความปิติยินดีที่ได้พบพระสวามีอีก ทั้งสองช่วยกันคิดหาทางให้พระสรพสิทธิ์กลับเข้าสู่ร่างเดิมให้จงได้ ในที่สุดก็คิดอุบายได้สำเร็จ นางสุวรรณเกสรพูดจาหัว่านล้อมให้พระสรพสิทธิ์ปลอมแสดงวิชาถอดหัวใจให้ชาวเมืองได้เห็นความสามารถเป็นการเพิ่มพูนพระบารมี พระสรพสิทธิ์ปลอมก์หลงกลและอยาก

โไอ้วดความสามารถถอยู่แล้ว จึงรับคำด้วยความยินดี แล้วให้เสนา
ประกาศเชิญชาวเมืองมาชุมการแสดงของพระองค์

วันรุ่งขึ้นชาวเมืองต่างพากันมาชุมพระสรรพสิทธิ์ถอดหัวใจกัน
อย่างเนื่องแน่น พระสรรพสิทธิ์ปลอมและนางสุวรรณแกสาวกเข้าไปนั่ง
ในพลับพลาที่เตรียมไว้ ส่วนพระสรรพสิทธิ์ตัวจริงในร่างนกแก้วแอบ
อยู่ในบริเวณพลับพลาหนึ้นโดยไม่มีใครสังสัย เมื่อทหารนำเอาร่างแพะ
ที่เพ่งตายใหม่ ๆ มาวางไว้หน้าพลับพลา พระสรรพสิทธิ์ปลอมกระหยิ่ม
ยิ้มย่องด้วยความลำพองใจว่า การแสดงความสามารถครั้งนี้จะทำให้
ประชาชนเกิดความเลื่อมใส และนางสุวรรณแกสาวกคงรักตนมากขึ้น จึง

ไม่รอช้า ทำพิธีถอดหัวใจเข้าสิงในร่างแพะทันที แพะที่ตายแล้วก็ลุกขึ้น กระโดดโลดเต้นและพูดได้เหมือนคน ชาวเมืองส่งเสียงหวังอื้ออึงด้วย ความแปลกใจและนิยมชมชื่น เสียงໂหร็องของประชาชนยิ่งทำให้พี่เลี้ยง ในร่างแพะเกิดความคึกคักนองลำพองใจมากขึ้น จนลีมร่างพระสรรพสิทธิ์บันพลับพลา เวลานั้นพระสรรพสิทธิ์ตัวจริงได้ถอดหัวใจจากร่าง นกแก้วเข้าสู่ร่างของพระองค์ทันที และวากลังอยู่นั่น ๆ ชาวเมืองจะได้ ไม่สงสัย หันใดนั้นทหารกษัตรีพี่เลี้ยงในร่างแพะตายก่อนจะหันรู้ตัวตาม อุบَاຍของพระสรรพสิทธิ์และนางสุวรรณแกศร ชาวเมืองที่ดูอยู่นั้นคิดว่า พระสรรพสิทธิ์กลับเข้าร่างเดิมแล้ว ต่างส่งเสียงถวายพระด้วยความ

ชื่นชมยินดี

พระสรรพสิทธิ์และนางสุวรรณเกษตร จึงครองสุขด้วยกันสืบมา

คำที่ควรศึกษา

แตงอรุณ	แสงขาวเรื่อ ๆ หรือแดงของพระอาทิตย์
	เวลาเช้า
กระเดือกกระสน	ดินรนไป
ระอุ	ร้อนรุ่ม สุกทั่ว
สิริโจน	รูปร่างงาม
อัมนาตย์	ข้าราชการ ข้าเฝ้า
ประโคน	ทำเพลงดนตรีให้ครีกครีน
ประดาน้ำ	ผู้ชำนาญในการดำเนิน
ชาลา	ตะเกียง

กิจกรรม

๑. หากความหมายและคำอ่านของคำที่นักเรียนคิดว่ายากในบทประมาณ ๒๐ คำ
๒. ศึกษาหรืออภิปรายกลุ่มคำบางคำ เช่น จับยามสามตา ตัดพ้อต่อว่า สอดส่ายสายตา ฯลฯ
๓. ผลัดกันอ่านตอนที่ขอบให้เพื่อนฟัง
๔. ช่วยกันอภิปรายปัญหาต่อไปนี้ตามเหตุผลในเนื้อเรื่อง แล้วสรุปผล การอภิปรายไว้อย่างสั้น ๆ

- ๔.๑ พ่อนกกระจาบเป็นผู้ผิดหรือไม่ที่ลูก ๆ ต้องด้วยไป
- ๔.๒ เป็นการสมควรหรือไม่ที่พี่เลี้ยงได้ศึกษาเล่าเรียนเช่นเดียวกับ
พระสรรพสิทธิ์ทุกอย่าง
- ๔.๓ นางสุวรรณแกสตรสawyหรือไม่
- ๔.๔ เหตุใดท้าวพรหมทัตจึงอยากให้พระธิดาอภิเชกสมรส
- ๔.๕ จากนิทานที่พระสรรพสิทธิ์เล่า หญิงผู้นั้นควรเป็นภรรยาของ
ชายคนใด
- ๔.๖ เป็นไปได้หรือไม่ที่สิ่งไม่มีชีวิตพูดได้ (ต้องการให้นักเรียนคิดถึง
วิทยาการสมัยใหม่ที่ทำให้สิ่งต่าง ๆ มีเสียงพูดได้)
- ๔.๗ ทำไมพระสรรพสิทธิ์จึงไม่ให้ผู้ใดรู้ว่าพระองค์และพี่เลี้ยงถอด
หัวใจได้
- ๔.๘ พระสรรพสิทธิ์ปลอมมาร์สีกร้อนเมื่อเข้าใกล้นางสุวรรณแกสตรจริง
หรือไม่ (ต้องการให้นักเรียนคิดถึงหลักความจริงว่า เมื่อได้
การทำความผิดแล้วย่อมแพ้ภัยต่อตนเอง “ไม่มีความสุข”)
- ๔.๙ เหตุใดความสัมพันธ์ระหว่างพระสรรพสิทธิ์และพี่เลี้ยงจึง
เปลี่ยนไป
- ๔.๑๐ เหตุใดพระสรรพสิทธิ์ตัวจริงจึงไม่แสดงตัวเมื่อยุบพลับพลา
- ๔.๑๑ ลักษณะนิสัยตัวละครแต่ละตัวเป็นอย่างไร
๕. เขียนเรียงความโดยเสรีเรื่อง “ถ้าฉันถอดหัวใจได้ จะ....”
๖. ทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้
- ๖.๑ ตอบคำถามต่อไปนี้

- ๑) เหตุใดพ่อนกจึงไม่กลับไปช่วยลูกเมีย
- ๒) ไฟไหม้มาป่าเวลาใด
- ๓) เหตุใดแม่นกจึงฆ่าตัวตาย
- ๔) เหตุใดพระสรรพสิทธิ์ต้องไปเรียนวิชา กับฤาษี
- ๕) เหตุใดท้าวพรหมทัตจึงตั้งรางวัลไว้สูงมากสำหรับผู้ที่พระบิดารับสั่งด้วย
- ๖) พระสรรพสิทธิ์ทำอย่างไร นางสุวรรณแกะร่องพูด
- ๗) เหตุใดพระสรรพสิทธิ์จึงให้พี่เลี้ยงเฝ้ารูปปกาญของพระองค์ไว้
- ๘) เหตุใดพระสรรพสิทธิ์จึงเข้าสิงร่างนาแก้ว
- ๙) เหตุใดพี่เลี้ยงจึงคิดทรยศต่อพระสรรพสิทธิ์
- ๑๐) เหตุใดพระสรรพสิทธิ์ปลอมจึงยอมแสดงการถอดหัวใจให้ประชาชนดู

๖.๒ ถ้าจะตั้งชื่อเรื่องนี้ใหม่ จะตั้งว่าอย่างไร

สังข์ทอง

ตอนเดือกคู่และหาเนื้อหาปลา

บทนำเรื่อง

สังข์ทองเป็นนิทานเรื่องหนึ่งในปัญญาชนชาดก (นิทานชาดก ๕๐ เรื่อง) เรียกว่า “สุวรรณชาดก” คนแต่ก่อนเชื่อกันว่าเป็นเรื่องจริง และเล่าต่อ กันมานาน กว่าได้นำเรื่องสังข์ทองมาแต่งเป็นบทละครเล่น ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ เริ่มเรื่องตั้งแต่ตอนที่ ๑ กำเนิดพระสังข์ ตอนที่ ๒ ถ่วงพระสังข์ ตอนที่ ๓ นางพันธุรัต เลี้ยงพระสังข์ ทั้ง ๓ ตอนนี้ไม่ทราบแน่ชัว่ครั้งแต่ ตั้งแต่ตอนที่ ๔ พระสังข์หนึ่นนางพันธุรัตไปจบตอนที่ ๔ นั้น ทราบแน่ชัว่ว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงพระราชนิพนธ์ให้พาก ละครหลวงเล่น และเป็นที่เลื่องลือว่าสนุกสนาน มีสำนวนโวหาร ไฟแรง

คำแนะนำในการอ่าน

๑. อ่านในใจสักครั้งหนึ่งก่อน เพื่อหาคำยากและจับใจความ
๒. นำคำที่นักเรียนคิดว่ายากมาศึกษา หากอ่านแล้วความหมาย โดยดูจากคำอธิบายศัพท์ท้ายบท หรือพจนานุกรม
๓. อ่านในใจอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่งเพื่อจับใจความ
๔. ฝึกอ่านออกเสียงร้อยแก้ว และร้อยกรองเป็นทำงเสนาะ

สังข์ทong

ความตอนนี้เล่าต่อจากตอนก่อนเดิมพระสังข์ ซึ่งในหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ให้ชื่อว่า “ลูกน้อยหอยสังข์” เริ่มตั้งแต่นางจันทร์เทวีคลอดลูกออกมาเป็นหอยสังข์และลูกขับออกไปอยู่ปลายนา จนถึงพระสังข์ออกจากหอยสังข์ และนางจันทร์เทวีทุบหอยสังข์แตก

ข่าวพระสังข์กลายเป็นพระกุมารน้อยน่ารักเลื่องลือไปถึงในวัง นางจันทาสนมเอกของท้าวยศิวิลผู้เป็นบิดาของพระสังข์ทราบความจึงทำเส้นห์ให้ท้าวยศิวิลหลงให้แล้วยุงให้ม่ำพระสังข์ แต่ด้วยเดชะบุญการมีของพระสังข์ จะม่ำพ้นอย่างไร พระสังข์ก็ไม่เป็นอันตราย นางจันทาจึงให้อ ea ไปถ่วงน้ำเสีย ท้าวยศิวิลก็จำต้องให้นำพระสังข์ไปถ่วงน้ำ

พญานาคเห็นพระสังข์ลูกถ่วงน้ำก็เกิดความสงสาร ครั้นจะเลี้ยงไว้ในเมืองบادาลก์ไม่ได้ เพราะเป็นมนุษย์ จึงนำพระสังข์ใส่สำราญ กองส่งไปให้นางยักษ์พันธุ์รัตมเหศีของพญา yักษ์ผู้เป็นสหายสนิทเลี้ยง เพราะนางพันธุ์รัตเป็นม่ายไม่มีบุตรธิดา และอยากได้บุตรบุญธรรม

นางพันธุ์รัตรักพระสังข์มาก ระหว่างที่นางเลี้ยงดูพระสังข์นั้น นางแปลงตัวเป็นมนุษย์ และให้บรรดา yักษ์ทั้งหลายแปลงตัวเป็นมนุษย์ ด้วย นางเลี้ยงและดูแลเป็นอย่างดีจนกระทั่งพระสังข์มีชันชา ๑๕ ปี วันหนึ่งขณะที่นางออกเที่ยวป่าหาสัตว์กินเป็นอาหาร พระสังข์ได้เที่ยว

ดูรอบปราสาทพบกระดูกมนุษย์และสัตว์เกลื่อนกาลาดก็ตกใจ นีกรู้ว่านางพันธุรัตเป็นยักษ์ และพระสังข์ยังพบบ่อสองบ่อ เมื่อเอาน้ำจุ่มลงไป บ่อหนึ่งทำให้น้ำกลายเป็นสีเงิน อีกบ่อหนึ่งเป็นสีทอง เมื่อพระสังข์เข้าไปในปราสาทของนางพันธุรัตก็เห็นรูปเงาและเกีกแก้วจึงหยิบมาสวมใส่ และถือไม้เท้าด้วยก็ปรากฏว่าเหล่าได้ พระสังข์ดีใจมากที่เห็นช่องทางจะไปตามหารามดา

ต่อมานางพันธุรัตจะออกป่าไปหา กินอีก นางกำชับไม่ให้พระสังข์ไปเที่ยวที่ไหน แล้วก็ออกจากวังกลายร่างเป็นยักษ์เข้าป่าไป พระสังข์ได้โอกาสเหามะจึงรีบลงชุบตัวในป้อทองจนเป็นทองทั้งตัว แล้วขึ้นไป

บุพราสาทสัมภูปเงา เกือกแก้ว ถือไม้เท้า แม้จะสำนึกว่านางพันธุรัต มีบุญคุณต่อตนเป็นอันมากแต่ก็จำต้องจากไป เพราะจะต้องสืบหา พระมารดาให้พบ แล้วก็เหาะไป เมื่อนางพันธุรัตกลับจากป่าทราบว่า พระสังข์เหาะหนีไปแล้วก็เรียกไพร่พลยักษ์ให้ออกติดตามพระสังข์ พระสังข์เหาะมาถึงภูเขาใหญ่ รู้ว่าหนีไม่พ้นจึงตั้งสัตย์อธิชฐานขอคุณ พระมารดาช่วยให้พันอันตราย ถ้านางพันธุรัตตามมาหันก็อย่าให้ขึ้นมา บนเขาได้ นางพันธุรัตมาถึงเชิงเขา มองเห็นพระสังข์ก็ใจมาก ร้องเรียก ให้ลงมาหา พระสังข์บอกนางว่า

แม่เอยแม่เจ้า
พระคุณล้ำลับกพริตร
ไข่ลูกจะเคืองแคนแสนเบญ্য
เหตุด้วยมารดาของข้านี้
จะยกเย็นเป็นตายก์ไม่แจ้ง
ครั้นจะบอกอกรอดตามสัจจา
ลูกจึงลักษรูปเงาะเหงาหนี
อย่าพิโธช โกรธขึ้นขัดใจ

เลี้ยงข้านาแต่เยาว์จนใหญ่
จะเปรียบด้วยลิง ได้นั้น ไม่มี
ด้วยความจำเป็นดอกจึงหนี
ทุกบ'r้อน ไร้ที่พึ่งพา
จะไปสืบเสาะแสวงทุกแห่งหา
ก็คิดกลัวเกลือกว่ามิให้ไป
ให้ผิดทั้งนี้เป็นข้อใหญ่
ถึงไปไม่ข้าจะมาพลัน

นางพันธุรัตอ่อนหวานให้พระสังข์ลงมาพบนางก่อน พระสังข์
กลัวนางจะทำอันตราย จึงไม่ลงไป นางยักษ์โศกเคร้าเสียใจเป็นอันมาก
จนในที่สุดก็อกแตกตายอยู่ ณ เชิงเขานั้น ก่อนสิ้นใจนางได้เขียนมนตร์
วิเศษสำหรับเรียกเนื้อเรียกปลาไว้ให้พระสังข์ที่หน้าผา มนตร์นี้เรียกว่า
“มหาจินดามนตร์”

พระสังข์เห็นนางพันธุรัตอกแตกตายก็ตกใจและเสียใจมาก รีบ
ลงมาจากเขาเข้ากราบท่านขอมาโทษและร้องให้ด้วยความอาลัยรัก พอ
รับความเคร้าโศกได้ก'sั่งให้พร'พลยักษ์เชิญศพนางพันธุรัตกลับคืน
ไปบ้านเมือง เมื่อท่องมนตร์วิเศษสำหรับเรียกเนื้อเรียกปลาจนจำได้ขึ้นใจ
แล้วจึงเหาต่อไป

พระสังข์เหา มาถึงเมืองใหญ่เมืองหนึ่ง คิดว่าเป็นเมืองบิดาของ
ตนจึงเหาลงมาจังพื้นดิน พระสังข์พักอยู่ที่เนินทรายปลายนา และ
เล่นหัวกับเด็กที่มาเลี้ยงวัวทุกวัน เพื่อสืบดูเรื่องราวของบ้านเมืองนั้น

จนทราบว่าเมืองนั้นชื่อเมืองสามล เจ้าเมืองชื่อท้าวสามล มเหสีชื่อนาง
มนษาเทวี มีพระธิดาเจ็ดองค์ล้วนรูปโฉมงดงามทั้งนั้น องค์สุดท้อง
ชื่อรจนาสวยงามกว่าบรรดาพี่ ๆ พระธิดาทั้งเจ็ดยังไม่มีคู่ครอง พระสังฆ
จึงพากอยู่เพื่อสืบหาพระมารดาต่อไป

ท้าวสามลต้องการให้พระธิดามีคู่ครองจึงปรึกษากับมเหสีว่า

จะช่วยกันดำเนินตรองดู
จะแบ่งปันข้าวของในห้องคลัง
จะจัดแจงแต่งตามอารมณ์เรา
กลัวเกลือกทั้งเจ็ดธิดา
ลงเนื้อขอบลงยาไม่ว่าได้

จะหาคู่ให้ลูกปลูกฝัง
ให้ครอบครองเวียงวังเห็นทันตา
เหมือนบ่มเบาโคบืนให้กินหญ้า
มันจะไม่เสนหาภกนิรุ
ปลูกเรือนตามใจผู้อัญ

คำบุราณท่านว่า ไว้เป็นครู
พี่คิดจะประชุมให้พร้อมพรั่ง
ให้บุตรีเราเลือกตามชอบใจ

พิเคราะห์ดูให้ด้องทำนองใน
กษัตริย์ทั้งร้อยเอ็ดหัวเมืองใหญ่
เจ้าจะเห็นกระไรจงว่ามา

หัวสามลประกาศแก่กษัตริย์ทั้งร้อยเอ็ดหัวเมืองให้ส่งโ/or สที่
ยังไม่อภิเชกสมรสมาให้พระธิดาทั้งเจ็ดองค์เลือกเป็นคู่ครอง ถ้าพระ
ธิดาพอใจก็จัดการอภิเชกสมรสให้ และถ้าเขยคนใดดี มีความสามารถ
ก็จะให้ครองเมืองสามลต่อไป

บรรดาโ/or สเจ้าเมืองทั้งหลายรู้ข่าวก์ตื่นเต้นเดี๋ยวมาก รีบเดินทาง
มาเมืองสามลทันที ต่างจัดแจงแต่งตัวประภาดประชันกันเต็มที่ เพื่อ
ให้พระธิดาทั้งเจ็ดเลือก

วันเลือกคู่หัวสามลชวนนางมณฑาแอบดูบรรดาโ/or สกษัตริย์ทั้ง
ร้อยเอ็ด ดังคำกลอนว่า

เมื่อนั้น

จึงขวนเมียรักร่วมใจ
เห็นหนอกษัตริยาที่มานั้น
คนบังหลังลาดเลาเป็นเจ้าชู
คนโน้นรุปร่างกระจ้อยร้อย
คนนี้ที่ดัดกันลงมา
โน่นแน่นคนนั้นอยู่ขั้นล่าง.
เห็นหรือไม่คนนั้นขันลืนดี

หัวสามลยิ้มแย้มแจ่มใส

ออกໄไปแย้มแกลลดู
หน้าตามลับบยันอยู่
ตาหูขอบกลเจ้ามณฑา
หนุ่มน้อยน่ารักหนักหนา
หน้าตาเป็นประมาณพานพอดี
รุปร่างจาม่ำดำมิดหมี
หน้างอกออกฝีประปрай

ดูพลางทางสั่งเมียรัก
จงเร่งรัดจัดแจงแต่งกาย

อย่าข้านักเลี้ยงเจ้าจะจนสาย
บุตรีโฉนดนายขึ้นมา

นางมณฑาจึงพาพระธิดาทั้งเจ็ดไปแต่งองค์ทรงเครื่องดังคำกลอน

แต่งตัวดั้งใจจะให้งาม
แล้วอวนน้ำข่าวระอินทรีย์
กระจากดังคันฉ่องล่องเงา
ใส่น้ำมันกันกวดกระหมุดมวย
นุ่งผ้ายกอย่างต่างกัน
ลใบหน้าเจียรนาดตาดทองแดง
สร้อยนวนลวนสอดสั่งวัวลวรรณ
กำไลสุนเม็กคุ่ดูงาม
ทรงกรอบพักตรีพรรณรายพรายแพร
ใส่ตุ้นหุร้อยพลอยระยับ

ขมิ้นใส่ส้มมะนาวขัดสี
ทาแป้งสารภรร่นราย
ผิวพรรณผอมแผ่วงามละเอียด
ผัดหน้าด้วยแป้งญวนเป็นนวลแดง
ข้อขันเชิงขายลายก้านแยก
เบื้องขัดลายลายแทงประจำม
atabกุดน้ำเรืองรองทองอร่าม
ใส่แหวนเพชรแควรความครามสอดขับ
กรเจียกแก้ววนนีสีลับ
ครั้นเสร็จสรรพขึ้นเฝ้าท้าวไช

พระธิดาทั้งเจ็ดแต่งองค์เสร็จแล้ว ท้าวสามลักษ์ให้ไปเลือกคู่
พระธิดามีความอยา แต่ก็ทนอ้อนหวานพระบิดาไม่ได้ จึงจำใจไปเลือกคู่
ธิดาทั้งหกองค์ผู้พี่นั้นเลือกได้โวรสกษัตริย์รูปงามทั้งหกองค์ ส่วนรัชนา
น้องสุดท้องนั้นไม่เลือกใครเลย ท้าวสามลักษ์ต้องการจะให้ธิดาองค์เล็ก
ได้อภิเชกสมรสพร้อมกับองค์อื่น ๆ ในคราวเดียวกัน จึงป่าวร้องชาวเมือง
ทั้งเก่าหนุ่มมาให้นางรัชนาเลือกอีกครั้งหนึ่ง ชาวเมืองทั้งหลายต่างพากัน
ดีใจ แต่ตัวโอ่อ่าพากันมาให้นางรัชนาเลือก แต่นางก็ไม่เลือกใครอีก

ท้าวสามลโกรธมาก จึงถามพวงคำมาตย์ว่า มีใครที่ยังไม่มาให้
นางจนาเลือก

คำมาตย์ทูลว่า เหลือแต่เงาป่าอยู่ปลายนา หน้าตาผิดคนหั้งหลาย
หัวหยิกยุ่ง ตัวลายคล้ายเสือปลา

ด้วยบุพเพสันนิวาสของพระสังข์กับนางรจนา จึงบันดาลให้
ท้าวสามลสั่งให้เสนอไปนำเจ้าเงามาให้นางเลือกดู

เสนอหั้งหลายก็ออกไปจับตัวเจ้าเงา แม้หลอกกล่อต่าง ๆ นานา
ก็จับตัวไม่ได้ พวงเด็กเลี้ยงวัวเห็นเสนอมารุมฉุดกระชากลากตัวเพื่อน
ของตนก์โกรธ ดังคำกลอน

บัดนั้น

เห็นคนกลุ่มรุมฉุดเงาะไฟร
จะเอาเงาะเข้าไปท่างไหนนั้น
มีดูกอธิษฐานผ่าก็อย่าลอง

บัดนั้น

เหมเจ้าเหล่านี้หลังจะลาย
รับสั่งให้อาดัลวอ้ายเงาะป่า
มันเป็นใบบ้าว่ายกเย็น
เคยอย่างไรจะบอกอย่าหลอกกัน
ถูกจะให้ขันมเบ่งของทราย

บัดนั้น

ต่างบึงกันบอกออกกลน
ถ้าขึ้นหยักเหยาเข้าชี้
จงให้ไปเก็บดอกไม้แดง
ค่อยวิ่งรอรอล่อเล่น
จะพาไปดึงวังได้ดังใจ

ผู้งเด็กเลี้ยงโคง้อยใหญ่

บัดใจวิ่งพลางทางร้อง
บ่มแหงกันไม่บอกเราเจ้าของ

ไว้ใจໄล่องให้แทบทดาย
เสนาอีกอักขักหวย

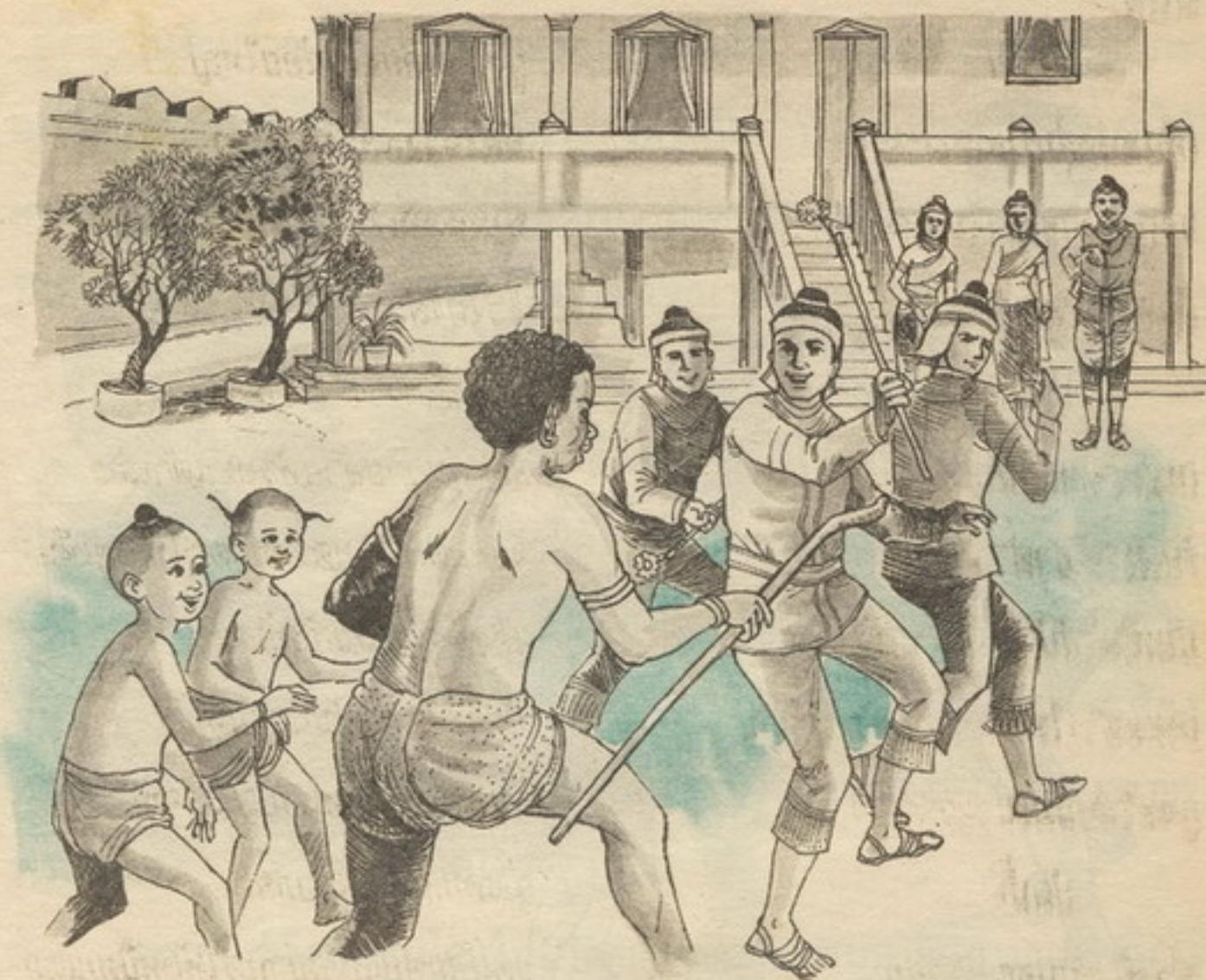
อย่าวุ่นวายอ้ายหัวเหาเด่าเลืน
จะทอดพระเนตรหน้าตาไม่เคยเห็น
เอ็งรูใจได้เล่นกับมันมา

ให้ได้มันเข้าไปกวายหน้า
กินอร่อยหนักหนาประสาจน

ผู้งเด็กดีใจเสลือกสอน

แต่เป็นคนแล้วอย่าชุดให้เห็นออยแรง
มันบัดใจจะหนีไปแอบแฝง
มาผูกปลายไม้แก้วงแต่ไกลไกล
เงาะเห็นก็จะผลุนหมุนໄล
อาบน้ำมาให้ข้าเดิดรา

เสนาจึงล่อเจ้าเงาะเข้าไปในวังได้สำเร็จ เมื่อท้าวสามลเห็นเงาะป่า
รูปร่างซัวซ้าอัปลักษณ์น่าเกลียดน่ากลัวผิดคนธรรมดาก็รับสั่งประชด
นางรจนาก็ให้ออกไปเลือกเจ้าเงาะ เทวดาดลใจให้นางรจนาอยากรเห็น
รูปร่างหน้าตาเจ้าเงาะ ลีมคำประชดของพระบิดาจึงชวนนางพี่เลี้ยงออกไป

ฝ่ายเจ้าเงาะเมื่อเห็นนางจนา กีถึงกับตกตะลึงในความงามของ
นาง จึงตั้งสัตย์อธิชฐาน ดังคำกลอน

พระจีงตั้งจิตอธิชฐาน
ขอให้รามลงวนนวนอ้าง
นางจนามองเห็นรูปที่แท้จริงของพระสังข์ ซึ่งช่อนอยู่ภายใน
รูปเงาะป่า ดังคำกลอน

เมื่อนั้น
เทพไก่อกุปดันกั้น้ำขัก
นางเห็นรูปสุวรรณอยู่ขั้นใน
รูปเงาะสาวนิวัยให้คันหลง

แม้นบุญญาธิการเคยสมส่อง
เห็นรูปพีเป็นกองต้องใจรัก

รจนานารีมศักดิ์
นงลักษณ์ดุเงาะเจาจะง

ไครไครไม่เห็นรูปทรง
หารอยบุญเรา ไขบริจงได้เห็น
คิดพลาวนางเสียงมาลา
ขอให้พวงมาลัยนี้ไปด้วย
เสียงแล้ว โน้มยงนงลักษณ์

พระเป็นท่องทั้งองค์อรำมดา
ต่อจะเป็นคู่ครองกระมังหนา
แม้ว่าเคยสมภิรมย์รัก
เจ้าเงาะรูปทองจะประจักษ์
ผินพักตร์ทั้งพวงมาลัยไป

ท้าวสามลเห็นราชนาเลือกเงาะเป็นคู่ครองดังนั้นก็เสียใจ และ
โกรธจัดถึงกับเป็นลม พอพื้นขึ้นจึงໄล่นารชนาและเจ้าเงาะไปอยู่กระท่อม
ปลายนา

ในคืนแรกที่ไปอยู่กระท่อมปลายนานั้น พระสังข์ถอดรูปเงาะออกซ่อนไว้ ปรากฏตัวจริงให้นางรจนาเห็น พลางเล่าความเป็นมาให้นางฟังโดยตลอด เมื่อนางได้ทราบความโดยตลอดแล้ว ทั้งสองก็ครองรักกันด้วยความผาสุก ณ กระท่อมปลายนานั้น

ฝ่ายท้าวสามลนิกถึงเจ้าเงาะขึ้นมาทีไร ก็ให้เจ็บแคนยิ่งนัก คิดหาอุบายจะม่าเสียให้ตาย ในที่สุดจึงปรึกษากับเขยทั้งหกว่า จะให้ทุกคนรวมทั้งเจ้าเงาะไปหาปلامาคนละร้อยตัว ใครหาไม่ได้จะประหารชีวิตเสีย บรรดาหกเขยต่างกระหมิ่มยิ่มย่อง เพราะตนมีป่าวไพร์มาก จะต้องหาได้แน่นอน พ่อนางรจนาทราบก็ตกใจลัวว่าพระสังข์จะได้รับอาญาพระบิดา

พระสังข์จึงปลอบโynไม่ให้วิตก เพราะคิดว่ามหาจินดามนตร์ที่นางพันธุรัตสอนไว้จะต้องสัมฤทธิผล

พอรุ่งเช้าเจ้าเงาะกับสามแม่เกือกแก้ว ถือไม้เท้า ลاناกรจนาเหาะไปที่ฝั่งน้ำทันที ครั้นถึงต้นไทรใหญ่ก็ถอดรูปเงาะซ่อนไว้ แล้วท่องมหาจินดามนตร์ ปลากจากทุกแห่งหน่วยกันมากลากลากล้ำเต็มลำชารตรงหน้าพระสังข์ นั้นเอง

หกเขยกับป่าวไพร์พากันลงเรือหาปลาแต่เข้าจนสายก็ไม่ได้ปลา สักตัว ดังคำกลอน

พันด่านบ้านข่องล่องเลย
ทกองค์ทรงแทกดปลา

ถึงท้องคุ้งที่เคยมีน้ำ
ลอยมาสองฝากลากเบ็ดรา

บ้างເລາລອນລົງດັກຕັກສົງ

ຮົມຕົລິ່ງລາກອວນອ້ອຈາວ

ຕິດແຕ່ຈະບັນຍູ້ເກົ່າງວຽກຮາວ

ນາຍບ່າວຕ່າງໂກຮົດໄທຢັກນ້ຳ

ແລ້ວພາຍເລີຍບຣິນຝຶ່ງມາທັງພວກ

ດືອນວາກຍືນຄອຍແທງຫລັ້ນ

ບັນລົງເຝຶກປິດຄລອງໄວສົອງຂັ້ນ

ແລ້ວບ່ວຍກັນຕື່ນໍ້າຮໍານາ

ຈົນມາພັບພຣະສັງໝົງທອງນັ້ນຍູ້ໃຕ້ຮ່ວມໄທຣໃຫ້ຢູ່ກີໄມ້ຮູ້ຈັກ ດ່າງກີຕົກໃຈ
ກລັວພາກັນເຂົ້າໄປກຣາບໄໜວ້ ນີ້ກວ່າເປັນເທິພາຮັກໝົງ ແລະ ອັນວອນຂອປລາ
ພຣະສັງໝົງໄດ້ທີ່ ຂອແລກປລາກັບປລາຍຈຸນູກ ທັ້ງໜັກເຊຍຈຶ່ງປຣິກ່າຫາວີ່ອກັນ

ເນື້ອນນັ້ນ

ທິກເບຍໄດ້ຝຶ່ງນັ້ນບຣິກາ

ຂີບະເຈົ້າເລື່ອທີ່ເຖວດາ

ຈະເຂົາປລາແລກປລາຍຈຸນູກຄນ

แม้นเข็อดเสียเมียเห็นจมูกด้วน
ของสำคัญหนักหนาเข้าตาจน
บ้างว่าอย่าพักประดักประเดิด
หาปลาที่ไหนก็ไม่มี
หกเบยรือห้อจิต
นั่งนิ่งก้มหน้าดูดูกัน
ต่างยอมพร้อมใจไม่กลัวเจ็บ
ยืนให้เกวัญหันได

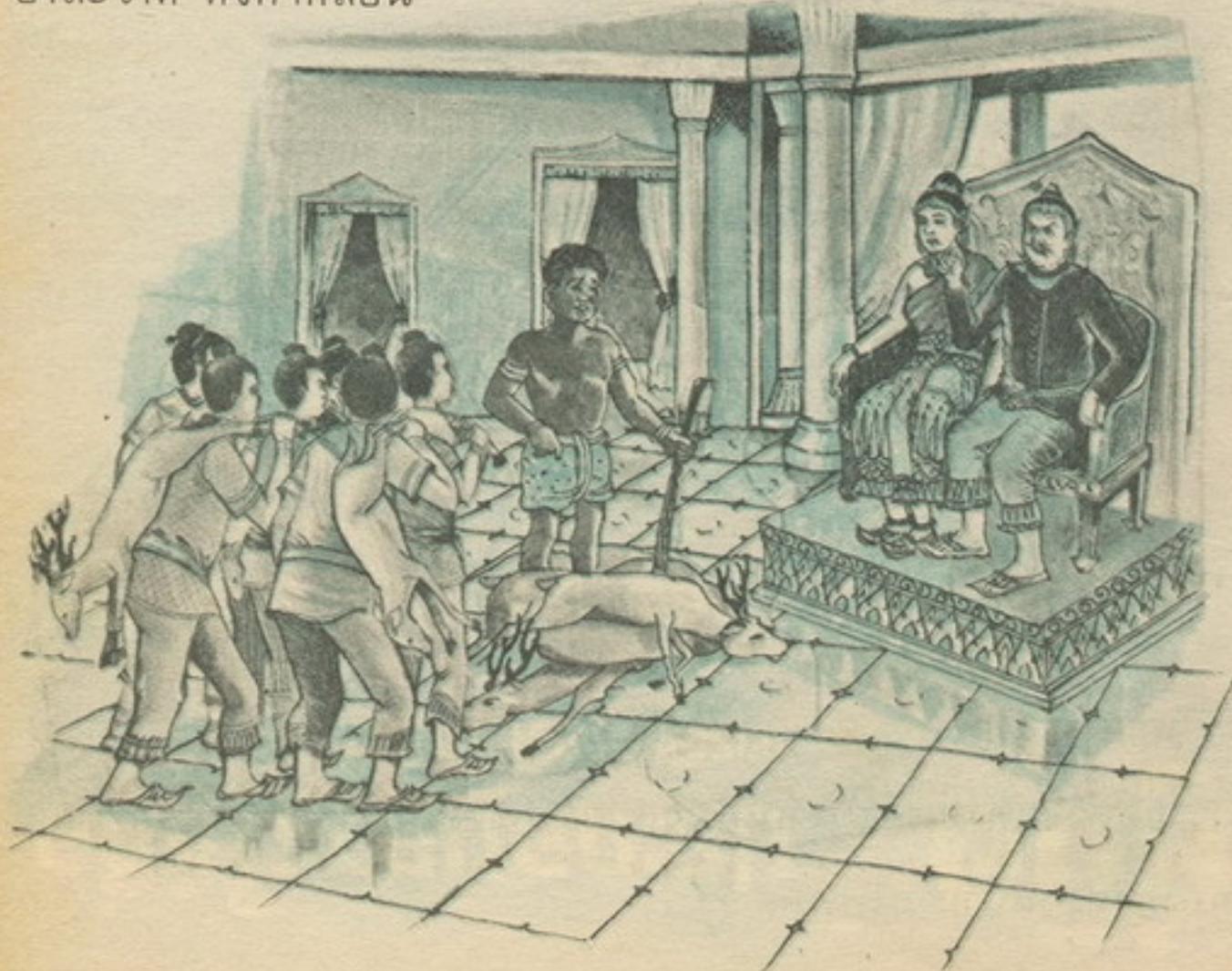
จะทำกระบวนการผินหลังนั่งบ่น
จะผ่อนปรนแก้ไขอย่างไรดี
ทนเจ็บเอาเด็ดอย่าจุ้จี้
อ้ายเงาะดีหาได้สิอ้ายมัน
สุดคิดสุดที่จะผ่อนผัน
เข็อดเสียเห็นวันจะได้ไป
ฉวยได้มีดเห็นบของบ่าวไฟร
ทอดถอนใจให้บุญย่อห้อ

เมื่อพระสังข์ได้ปลายจมูกของหกเบยแล้ว ก็แบ่งปลายให้คน
ละตัวสองตัว หกเบยไม่พอใจ แต่ไม่รู้จะทำอย่างไรจึงต้องพาภันกลับไป
พระสังข์จึงเอา hairyร้อยปลายปลาลวนแต่ตัวโต ๆ มากมาย แล้วกลับมาเล่า
เรื่องให้นางรจนาฟัง และชวนนางเข้าไปในวังด้วย พากหกเบยกกลับมา
ถึงวังที่หลังเจ้าเงาะกับรจนา หัวสามลิโกรธมากที่หกเบยได้ปลายมาคนละ
สองตัว มิหนำซ้ำจมูกยังแห่วงกลับมาอีกด้วย หกเบยทั้งอายทั้งแคนที่
แพ้เจ้าเงาะ

ด้วยความอาฆาตเคيدแคน หัวสามลิจึงหาอุบายน้ำให้หกเบย
และเจ้าเงาะไปหาเนื้อมาในวันพรุ่งนี้ ถ้าหากไม่ได้จะฆ่าเสีย
นางรจนาเมื่อทราบเรื่องให้หาเนื้อก็ตกใจมาก พระสังข์ปลอบโยน
ไม่ให้วิตกกังวลเช่นเคย พอรุ่งขึ้นก็ออกไปที่ป่า ถอดรูปเงาะซ่อนไว้
แล้วร่ายมหาจินดามนตร์ ผุ่งเนื้อหั้งละมั่ง กวาง ทรราช สมัน ก็พาภัน
ออกมายู่ทรงหน้าเต็มไปหมด

ฝ่ายหกเขยรีบแต่งตัวออกป่ากับบ่าวไพร์ตั้งแต่เช้าจนสายก็ไม่พบเนื้อทรายสักตัวเดียว เที่ยวดันดันมานานถึงที่พระสังข์นั่งอยู่ พบรุ่งเนื่องมากมายเห็นพระสังข์นั่งอยู่บนแท่นได้ร่มรังใหญ่ก็จำได้ ต่างก็สะดุงตกใจกลัวแต่จำใจเข้าไปกราบไหว้ เพื่อขอแบ่งเนื้อทราย คราวนี้พระสังข์ขอแลกเนื้อทรายกับใบหู หกเขยต่างก็สนใจ จำเป็นต้องยอมให้พระสังข์ตัดใบหูแล้วพระสังข์ก็ให้เนื้อคนละตัว

พอหกเขยไปแล้วพระสังข์ก็สวมรูปเงา เอาไม้เท้าทำคานหابเนื้อ ๒๐ ตัวเหาะไป พอกิลจะถึงวังก็ลงเดินเข้าไป หกเขยมาถึงที่หลังตามเดย หัวสามลัคคันใจมาก แต่ก็ทำอะไรไม่ได้ เพราะสงสารธิดาจะเป็นม่าย จึงสั่งให้เสนาไล่เจ้าเงาะออกจากวัง เจ้าเงาะแกลังอาละวาด ดังคำกลอน

มือจับอ่อนมาตย์ข้างละคน
 ทั้งสองร้องดีนอยู่ยันยัน
 เห็นหกเบียหั้งหกทำงเงิน
 ยิ่งดอยยิ่งประชิดติดไป
 เห็นท้าวสามล้ออยู่บนเตียง
 บุ่ดะคงหลอกล้อพ่อตา
 และลึงกลับไปหารงานที่กระท่อมปลายนาและอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข
 เอาหัวขอกันเล่นให้เห็นบัน
 เจ้าเงาะหัวเราเง้นขอบใจ
 แก้วงไม้เท้าก้าวเดินเข้ามาใกล้
 ยิ่งวิงยิ่งໄล่กระโขกมา
 ก็ยืนเมี้ยงเบนมันองป่องหน้า
 เงื่อง่าทำทีจะตีรัน

คำที่ควรศึกษา

กรรเจี๊ยบจรก	จนหู เครื่องประดับหูมีรูปเป็นกระหนก นางงาม ในที่นี้หมายถึงนางมณฑา
กัลยา	หน้าต่าง
แกล	เป็นสำนวนไทย ใช้ในความหมายเบรี่ยบ- เที่ยบเมื่อชายหรือหญิงในปกครองผู้ใหญ่ ไม่ต้องการจะแต่งงานกับผู้ที่ผู้ใหญ่เห็น ว่าเหมาะสม จะด้วยเหตุผลอะไรก็ตาม ผู้ใหญ่ก็บังคับใจชายหรือหญิงนั้น ตัวอย่าง “ถ้าเด็กมันไม่สมัครใจ ก็อย่า ไปข่มเขาโโคขึ้นให้กินหญ้าเลย”
ลางเนื้อชอบลางยา	เป็นสำนวนไทย หมายความว่า ต่างคน ต่างชอบไม่เหมือนกัน
กันน่อง	กระจกเงา
ทยา	ของดี สำคัญ ต้องการ ตัวอย่าง ถูกจะให้ขนมเบงของทยา กินอร่อยหนักหนาปราสาจน
ทองกร	กำไลข้อมือ
คลากล่า	ไปเป็นผู้ๆ
เกี๊อง	โทรศัพท์

แก่น	เคือง คับใจ เข็ญใจ เจ็บใจ
จัญไร	ช้ำช้ำ เลวาราม
เจียระนาด	ผ้าคาดเอวชนิดหนึ่ง มีชายห้อยลงที่หน้าขา
ตาด	ชื่อผ้าชนิดหนึ่ง ทอด้วยไหมควบกับเงิน แล่งหรือทองแล่งจำนวนเท่ากัน
ตาบ	เครื่องประดับคอหรืออกเป็นแผ่น ๆ
กรอบพักตร์	เครื่องประดับหน้าผาก
แต่งองค์	แต่งตัว
ท้าวไห	ผู้เป็นใหญ่ พระเจ้าแผ่นดิน
พรรณราย	สีเลื่อมระยับ งามผุดผ่อง
ทดสอบพระเนตร	แลดู
เทพไห	เทวดา
เทวาอารักษ์	เทวดาผู้พิทักษ์รักษา
ทรงส่วน	น่าถนอม น่าหวงเหน
โภมนัส (โภน-นะ-นัด)	ความเสียใจ ความเป็นทุกข์ใจ
น้ำเนตร	น้ำตา
บานี	ความดีที่บำเพ็ญมา
น้ำมันกันกาด	น้ำมันใส่ผม เพื่อให้ผมอยู่ตัวและทำ ให้มวยแน่น

ป្រក្រឹងតែងតាមឱផ្តូវ

បោះសារភី

បោះស្សាន

ធ៉ា

ពរមិតា

ឬន

របៀប

ដោយក

វិតាហំណួល

ស្វែងរករាយ

តណ្ឌ

តាម (តាម-ឬ)

សង្គម

ត័ត្រ

បែនសាន្យាន ហមាយគាមវា ទាំង ទាន់តែង
តាមឱផ្តូវ ដីរបស់ពេល

បោះសមភេទការការភី តីឡើង មី
កលិនអុំ ឲ្យបាត់

បោះខ្លាក់ និងឯ៉ា ឲ្យបាត់ ហើយឯ៉ា បោះស្សាន
ឲ្យបាត់

ធម្ម

តូកសារ

ហមាយឯ៉ា បែនអុំ

តាមលើក ហមាយឯ៉ា តូកមនុធយ៍ សវរគ
បាតាល

ដោមជិនិត្យ កូយកដឹកបែនលាយទេន
ការឯ៉ា ការលើក

ស្វែងរករាយ ទាំងដោយដោ ចិត្តលើឈររាយ

ដោយ

ដោយក ដោមជិនិត្យ

ស្វែងរករាយ ក្រើងប្រជុំជិនិត្យ ឲ្យកតែង
តាមរាយនៅ

គាមរឿង

ເສດຖືກສລນ (ສະ - ແລ້ວ -
ສະ - ລານ)

ແສນເບື່ນ	ສຳບາກມາກ
ຫັກແຍ້າ	ຈູ້ຈີ ຮັບກວນ
ຫົວໜາຕ່າເລື່ນ	ເປັນສຳນວນ ມາຍຄວາມວ່າ ເປັນເຕັກຕົວ ເລື້ອງ ၅
ອກິເມັກສນຣາດ	ແຕ່ງງານ
ອອກອຣຣາດ	ອອກປາກ ພູດ
ເຟຝອກ	ເຄື່ອງມືອຈັບປາ ທຳດ້ວຍໄມ້ໄຟເປັນຫີ ໃຊ້ກັນນໍາດັກປາ

ກິຈກຽນ

១. ພາຍໃນກິຈກຽນ ໄດ້ພັດທະນາ ໂດຍ
ກຳນົດກຳນົດ ແລ້ວ ປົບປົດ
២. ອົງປະກາດ ພາຍໃນກິຈກຽນ ໄດ້ພັດທະນາ
ກຳນົດກຳນົດ ແລ້ວ ປົບປົດ

ເຄື່ອງແດ້ນແສນເບື່ນ

ຫົວໜາຕ່າເລື່ນ

ຂ່າມເຂາໂຄຈືນໃຫ້ກິນຫຼັກ

ປລູກເຮືອນຕ້ອງຕາມໃຈຜູ້ອ່ຍ່

๓. ผลักกันอ่านต่อที่ขอบและเล่าให้เพื่อนฟัง
๔. แบ่งกลุ่มอภิปรายปัญหาต่อไปนี้แล้วสรุปผลการอภิปรายอย่างสั้น ๆ
- ๔.๑ เหตุใดนางจันทร์เทวีจึงทุบหอยสั่งฯ
 - ๔.๒ ชีวิตของนางจันทร์เทวีที่บ้านปา
 - ๔.๓ พระสั่งฯ มีบุญจริงหรือ
 - ๔.๔ พญานาคพบพระสั่งฯ อย่างไร
 - ๔.๕ นางพันธุรัตน์เลี้ยงพระสั่งฯ อย่างไร
 - ๔.๖ ความรู้สึกของพระสั่งฯ เมื่อทราบว่าแม่เลี้ยงเป็นยักษ์
 - ๔.๗ ความกตัญญูของพระสั่งฯ
 - ๔.๘ ผลงานมนตร์วิเศษ
 - ๔.๙ ท้าวสามลกับพระธิดาทั้งเจ็ด
 - ๔.๑๐ หกเขยหาปลา
 - ๔.๑๑ หกเขยหาเนื้อ
 - ๔.๑๒ นิสัยของตัวละครในเรื่อง
๕. หาคำราชาศัพท์ในบทเรียนที่มีความหมายตรงกับคำต่อไปนี้
- ๕.๑ มารดา
 - ๕.๒ ลูกชายพระเจ้าแผ่นดิน
 - ๕.๓ ภารยาพระเจ้าแผ่นดิน
 - ๕.๔ ลูกสาวพระเจ้าแผ่นดิน
 - ๕.๕ การแต่งงาน

๖. หาคำราชาศัพท์ในเรื่อง & คำ แล้วนำมาแต่งเป็นประโยค คำลະ
ร มาก ๑ ประโยค
๗. ตอบคำถามต่อไปนี้
- ๗.๑ เหตุใดพระสังข์จึงไม่เป็นอันตรายเมื่อเสนาทำร้าย
 - ๗.๒ การถ่วงน้ำเป็นผลดีแก่พระสังข์อย่างไร
 - ๗.๓ พญานาคช่วยเหลือพระสังข์อย่างไร
 - ๗.๔ เหตุใดนางพันธุรัตน์จึงรับพระสังข์ไปเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม
 - ๗.๕ เหตุใดพระสังข์จึงได้ชื่อว่า “สังข์ทอง”
 - ๗.๖ ถ้าพระสังข์ไม่หนีจากนางพันธุรัตน์ เหตุการณ์จะเป็นอย่างไร
 - ๗.๗ เหตุใดท้าวสามลจึงให้เจ็ดธิดาเลือกคู่ครอง
 - ๗.๘ มนตร์วิเศษช่วยพระสังข์ทองได้อย่างไรบ้าง
 - ๗.๙ เหตุใดท้าวสามลจึงไม่ชอบเจ้าเงาะ
 - ๗.๑๐ ในเรื่องนี้นักเรียนชอบใจมากที่สุด เพราะเหตุใด
๘. เขียนบทสนทนาตอนที่นักเรียนชอบมากที่สุดคนละ ๑ ตอน
& ประโยค
๙. วัดภาพตัวละครแล้วเขียนคำอธิบายใต้ภาพตามความคิด หรือจะ
เขียนเฉพาะส่วนศีรษะไว้แสดงบทบาทสมมุติหรือแสดงลักษณะได้
๑๐. ร่วมกันแสดงบทบาทสมมุติหรือแสดงลักษณะโดยแบ่งกลุ่มแสดงเป็น
ตอน ๆ

ประมวลคำที่ควรศึกษา

ก

ก้มหน้าก้มตา	หงส์ใจทำงานนั้นโดยไม่สนใจสิ่งใด
กรน	หายใจมีเสียงคั่งในลำคอเวลาอนหลับ
กรรมการสวัสดิการ	คณะกรรมการที่นักเรียนเลือกขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการกิจกรรมต่างๆ
กระฉอก	การกระเพื่อมของน้ำจันลั้นหกออกมานอก
กระฟัดกระเพียด	อาการที่แกสั่งท้าให้กระซิบ
กริ่งใจ	นิ่กแคลงใจ ระวัง สงสัย
กรีดนิ้ว	การยืนิ้วหยิบของคำยกริยาหยินหย่อง
กลอกกลับ	กลับไปกลับมาอย่างรวดเร็ว
กลอนสด	กลอนที่ผูกและกล่าวขึ้นอย่างทันทีโดยไม่ได้เตรียมกิจมาก่อน
กว้างใหญ่ไฟฟ้าด	มีเนื้อที่มากมาย
กองเลี้ยง	ผู้ที่ทำหน้าที่ทำอาหารและจัดอาหารเลี้ยงผู้มาร่วมงาน
กักขะ (กัก - ขะ - หละ)	หยานคาย แข็งกระถาง
ก้มปนาท	เสียงคั่งหวันไหวไปทั่ว
กุมาร	ลูกชาย เก็กผู้ชาย
เกែ	งานเข้าที่
เกំកោំ	เกะกะ ไม่เรียบร้อย ไม่เป็นระเบียบ
เกราะ	เครื่องสัญญาณทำค่ายไม้ ใช้หินหรือสัน้ให้กัง
เกรียงไกร	ยิ่งใหญ่ มาก

เกลี่ย梧กลัน	ระลอกน้ำใหญ่ๆ และเคลื่อนไปอย่างรวดเร็ว
เกาะแกะ	พุคให้รู้ท่า ชวนสะเหลา พุคเกี้ยวพาราสี
แกร็น	ไม่โถความประคิ
โทรศัพท์เป็นฟืนเป็นไฟ	โทรศัพท์
โกลลี	รุ่นวาย เสียงกีก ก้อง

ข

ขจ	งานศคใส
ขนพองสบายนองเกล้า	แสงคงอาการกลัว
ขวัญดี	กำลังใจดี
ขอดก่อน	พุกว่าผู้อื่นในเรื่องที่ไม่ดี
ขัดสอนชาติ	นั่งคู่เข้าห้องสองให้แบbeling ที่พื้นแล้วเอขาไใช้วักกัน กับฝ่าเท้า
ขัดสอนจนยาก	ยกจนเนื่องจากทำมาหากินไม่คล่อง
ข้าวยากหนากแพง	ของกินของใช้ราคาสูง ขาดแคลนอาหาร
ขี้ก้าง	ผอมมากจนเห็นซี่โครง
ขุน	ยกข้าราชการสมัยก่อน
เข็มฉีดยา	เครื่องมือชนิดหนึ่งที่แพทย์ใช้ มีลักษณะเป็นเข็ม ท่อ กับหลอดแก้วบรรจุยาไว้ ใช้แทงเข้าไปในร่างกาย คนป่วยเพื่อฉีดให้ยาเข้าไป

แรกเหวือ	ผู้ที่มาในงาน
โขดหิน	หินที่สูงเป็นเนิน

ก

คงคา	ตั้งตักกิ น้ำ แม่น้ำ ทะเล
คณะรัฐศาสตร์	แผนกวิชาว่าด้วยการปกครองบ้านเมือง
คณนา (กะ - นะ - นา)	มากเกินกว่าจะนับໄດ້
กรีน	ร่มเย็น ฤกษ์และงาม (หนวด) มีลมว (อากาศ)
กันขัน	จวนก้า
คำชุน	ช่วยเหลือ อุคหনุน
กืนร่าง	กล้ายร่าง เปลี่ยนร่างเป็นร่างเกิด
คู่กรอง	สามีภรรยา
คู่ชีพ	สิงที่ใช้อัญเป็นประจำ
แคะ	ในที่นี้หมายถึง แคะค่อน คือ พูค่าว่าให้เงินใจ
โโคตรแหง	กันกระถุด
โครงการ	แผนหรือเค้าโครงตามที่กำหนดไว้

๓

งอกงาม	เจริญ ค
งานนงค์ลดานรต	งานแท่งงาน
เงี่ยนกรีบ	ເງີນບສນິກ

จ

จวนตัว	กัยจะมาถึงคัว ไกลั่นคัว	กษะ
จับใจ	คิกใจ เป็นที่พอใจ	ติดใจ
จับต้นชนปลาย	สำคัญเรื่องราว	เรื่อง - ภาระ - ภาร์ หมายความว่า
จาริก	เขียนคัวอักษรลงบนแผ่นหินหรือโลหะ	เขียน
จี้	ทำสิ่งให้สิ่งหนึ่งให้สุกโดยการเผา แมลงชนนิคหนึ่ง อยู่ในกองขี้ควาย	หมูย่าง
เจ้าพระยา	ตำแหน่งบรรดาศักดิ์ข้าราชการรั้นผู้ใหญ่สมัยก่อน	ชั้นบรรดาศักดิ์
	สูงกว่าพระยา	
เจ้าภาพ	เจ้าของงาน	เจ้าของ
เจียน	ทักษิให้เป็นรูปตามที่ต้องการ จวน เก็บ	จั่น

ฉ

ฉุนเฉียบ	โกรธง่าย
----------	----------

ช

ชมเปาะ	ยกป่องไม่หยุด
ชลนา (ชน - ละ - นา)	น้ำตา
ชโลงใจ	ทำให้ชุ่นชื้นใจ
ช่วยเหลือเจ้อจุน	ช่วยเหลือและเอื้อเพื่อเพื่อแฟชั่งกันและกัน
ชะง่อน	ก้อนหินที่เป็นปุ่มเป็นแง่ยืนออกจากเชา
ชะลอ	ทำให้ช้าลง

๑๔๒

ช่างซักดาน	ซ่อนตามข้อสองสับ
ช่างสังเกต	ซ่อนคุชชอนบิกิค
ชาญชัยศรี	ความคล่องแคล่วในการท่อสู่
ชาติเชื้อ	เชือสาย
ชาบนกรรจ์	ผู้ชายหนุ่มที่แข็งแรง
เชิงกราน	เกาไฟปันกัวยคินยกคั่งไก่ กระถูกทรงส่วนกะโพก
โชคช่วง	ความสว่าง

๗

เขียนดินตรา
(อักษรป่า ช.น.)

๘

ดำเนินรอตาม	ทำตามอย่าง
ดึงดูด (ใจ)	มีเสน่ห์ ทำให้ผู้อื่นอยากเข้าใกล้
เด็ดเดี่ยว	คัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างไม่ท้อถอย
ได้เปรียบ	กิกว่าคนอื่น

ต

ตอกโปกษา

ชอนสนุกเชชา เรื่องขบขันที่นำมาเล่าแล้วผู้ฟัง
จำนวนมากหัวเราะกันอย่างสนุกสนาน

ตะเกิงพระ

ตะเกียงชนิกหนึ่งให้แสงสว่างมาก

ตะเกียงเจ้าพายุ

ไม่เรียบ

ตะปุ่นตะป่า

เฉพาะสองคน ไม่มีผู้อื่นอยู่ค่าย

ตัวต่อตัว

คำเปรียบเทียบผู้ที่มีความขยันขันแข็งในการทำงาน

ตัวเป็นเกลี้ยว

ภาษาจะสื่อสารทุกสิ่งของ มีความพากสำหรับ

ต่าง

วางแผนหลังสัค้วร
วางแผนหลังสัค่าวร

ติดใจ

จารอยู่ในใจตลอด

ติดนิสัย

ความประพฤติที่ทำงานโดยเรียน

ติดปาก

พูดอยู่เสมอ

ติดสถาบห้อยตาม

ศักดิ์ศรัทธา

ตื้นเขิน

แม่น้ำส่วนที่ศักดิ์ศรัทธาสิ่งท่าง ๆ ให้น้ำโผล่

เต็มตา

กูนาน ๆ กูอย่างละเอียด

ไตร์ตรอง

ศักดิ์ศรัทธา

ตอนน้ำใจ

การโอนอ่อนฟ่อนความคือไม่สำคัญ

ถ้วนถี่

รับรอง ละเอียดลออ

๑

คำไทยโบราณ

ภาษาชนะไชย (โถ-ภาษาชนะสูง ปากกว้าง ก้นสอบ)

มีฝาปิด โอล-ภาษาชนะเครื่องstandenรูปคล้ายขันสำหรับ
ใส่ของ)

ต่องแท้

แน่นอน ชักเจน

๑

ทรงกำลัง

มีกำลัง

ทศ

สิบ

ทະนัดทະแมง

ทำทางเอกสารเอกสารงาน กระฉับกระเฉง ไม่เก่งก้าง
คล่องแคล่ว

ทະລາວ

ทำให้กลวง ทำให้เป็นซ่องทະဓ

ทัศนีบภาพ (ทัศ-สะ-นี-ยะ-
พาน)

ภาพที่สวยงาม ภาพที่น่าดู

ทารก

เด็กแรกเกิด

ทาสสุราเณรย

กีคเหត้า กีค้น้ำเม้า

ทำขวัญข้าว

พิธีเชื้อเชิญมิ่งขวัญของข้าว

ทำใจดีสู้เสือ

ทำใจกล้าทั้ง ๆ ที่กลัว

ทำตามเข็ยว

ซ้อมมองค่วยความໂກຮ

ทำนาข

ทำຍเหຖุการณ์ที่จะเกิดในอนาคต

ทิด

ผู้ที่เคยบวชเป็นพระมาแล้ว

ทุ่ม

อัตรากำหนดเวลาลงคินเท่ากับหกสิบนาที

ทูลเกล้าฯ ถวาย

ให้ มอบ (คนธรรมชาติใช้กับพระเจ้าแผ่นดิน)

๓

ธรรมีประดุ	ไม่ทิ้งของอุปกรณ์ระหว่างช่องประทุ
ธรรมะ (ทำ - มะ)	คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า
ธัญญาหาร	อาหาร กือข้าว
ธรรมรงค์ (ทำ - มะ - รง)	หวาน
ธุลี	ละออง ฝุ่น

๔

นที	แม่น้ำ
หนองพังพาน	หนองกว่ารำบกับพื้น
นักพรต	ผู้จำศีล กือ พระถາมี
นักเพลง	ผู้มีอาชีพหรือชำนาญในการร้องเพลง
นักรบ	ผู้ที่มีความชำนาญในการรบ
นักแสดง	ผู้มีอาชีพในการแสดง เช่น ละคร ลิเก ภาณฑ์
นานทีปืน	เวลานานจึงจะมีสักครั้งหนึ่ง
นามปากกา	ชื่อผู้แต่งหนังสือเป็นชื่อจริงหรือนามแฝงก็ได้
นามแฝง	ชื่อสมมติที่ใช้แทนชื่อจริงของผู้แต่งหนังสือ
นาสา	ชุมก
นำทิพย์	นำศักก์สิทธิ์
นำบ่อน้อบ	นำลาย
นำพระพุทธมนต์	นำที่พระเสกเวทมนตร์คด้า ใช้รักหรืออาบเพื่อเป็นตัวริมคล
นำไสใจจริง	คำยความเดิมใจ
นิกานโนราณคดี	เรื่องเล่าเก่า ๆ

นิทานปรันปรา (ปะ - ร่า - ปะ - รา)	เรื่องเล่าเก่า ๆ ซึ่งเป็นเรื่องยาว เนื้อเรื่อง слับชับช้อน
นิทานพื้นเมือง เนื้อไข	เรื่องเล่าสั้น ๆ ตามพื้นป้าบ้านส่วนใหญ่มีเก้าความจริง
เนื้อถ้อยกระทงความ	ถูกที่เกิกจากคนเอง
โน้นหน้าว	เรื่องราวโดยละเอียด
ในน้ำนีปลาในนานีข้าว	เหมือน รัง คิง
ไน	คำเปรียบเทียบถึงความอุณหภูมิบูรรณ์
	เครื่องสำหรับกรองฝ้ายหรือใหม่เข้าหลอด

บ

บงกช	ดอกบัว ในที่นี้คำว่า นาทบงกช หมายถึงเห้าของผู้มีบุญ
บทความ	ข้อเขียนที่ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นในแต่ต่าง ๆ
บทสักวา (บด - สัก - กะ - วา)	บทกลอนที่ขึ้นกันคัวยคำว่า “สักวา” และจบคัวยคำว่า “เยย”
บทไห้วัครุ	บทที่ระลึกคัวยความเกราพรคุรุที่สอนวิชาหนึ่ง ๆ ให้ ก่อนที่จะมีการแสดง
บรรณาธิการ	ผู้เลือก รวบรวม ปรับปรุงและรับผิดชอบเรื่องลงพิมพ์
บรรพนิรุณ	ผู้เป็นศั�นาค
บรรลับ	คำย
นางระจัน	ชื่ออาเภอหนึ่ง ปัจจุบันอยู่ในจังหวัดสิงห์บุรี
นางบุญคุณโภ	รุคีรุชัว
น่ายสองโนง	เวลาสิบสี่นาฬิกา หลังเวลาเที่ยงวันไปแล้วสองชั่วโมง
บุรี	เมือง

ป

ปัลชาน	ความหวัง	(๑๒)
ปั้นปี่	ยับเยิน	น้ำทึบแก้ไข้บิดเบน
ปราบแปร	ผิดไปจากปกติ	มาตีเสีย
ประจัญบาน	รบดึงค้า เช่น ใช้อาชุชสันต่อสู้กัน รบกันอย่าง	คงดูดห่าน
	ทะลุมบอน	ตีเสีย
ประดับประดา	ทำให้แห้งคงกาวด้วยสิ่งของต่าง ๆ	น้ำทึบแก้ไข้บิดเบน
ประดุจ	คล้าย เมื่อัน กัง	มา
ประทับใจ	จำศักดิ์ใจ	มา
ปราษัช (ປະ-รา-ไช)	ความฟ่ายแฟ ความโง่เขลา	มา
ปราวนก	วิตก ครุณคีค	
ปากทาง	ศันทางสำหรับเข้าออก	น้ำทึบแก้ไข้บิดเบน
ปاشุกดา	ถ้อยคำหรือเรื่องราวที่พูดให้ผู้อื่นฟัง	น้ำทึบแก้ไข้บิดเบน
เป็นเงินเป็นทอง	มีค่า	
เปรนปรีด	ความยินดี	น้ำทึบแก้ไข้บิดเบน
โปรดเกล้าฯ (โปรดเกล้าโปรดฯ ให้	ให้	น้ำทึบแก้ไข้บิดเบน
กระหน่อม)		

พ

ผิดพ้องหนองใจ	โทรศีอง	น้ำทึบแก้ไข้บิดเบน
ผู้จัดการ	ผู้ควบคุมคุณภารกิจการ	น้ำทึบแก้ไข้บิดเบน
เผ็ดร้อน	รุนแรง ทึ้งเผ็ดทึ้งร้อน	น้ำทึบแก้ไข้บิดเบน
แผ่นดินทอง	ประเภทที่มีความอุดมสมบูรณ์	น้ำทึบแก้ไข้บิดเบน

ຝ

ຝາຍຄີລປ

ພວກທີ່ມີຜົນອາຫານວາດເຢືນ

ພ

ພັນຖິ້ງທອດ	ໄມ່ກອກຖິ້ງ
ພບັກພເບີດ	ກາຮແສຄງກົງຍາຫັນກາຮັບຮູ້ ໄມແສຄງອາການໃຫ້ເຫັນ ຊັກເຈນ
ພຣະທຣງເດຫ	ພຣະເຈົ້າແຜ່ນຄິນ
ພຣະນຣນຣາງູ່ປັນກົ	ໂຄຍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຂອງພຣະເຈົ້າແຜ່ນຄິນ
ພຣະງຸນີ່	ພຣະເຈົ້າແຜ່ນຄິນ
ພຣະນາກຮຸ່ານາຫີຄຸນ	ບຸຜູຄຸນ ຄວາມກຽດນາຂອງພຣະເຈົ້າແຜ່ນຄິນ
ພຣະຍາກຫາພລາຍ	ຫ້າງຄັ້ງຜູ້
ພຣະໂບຄື	ພຣະຖາມີ
ພຖຸຕິກາຣົນ (ພຣີດ - ຕີ - ການ)	ກາຮກຮະທໍາ
ພລິກແຜ່ນດິນ	ປັບປຸງຄິນໃຫ້ປະໂຍບັນໃນກາຮເພະປຸງ
ພ່ອເພລັງ	ຫ້ວໜ້ານ່າງຮ້ອງເພລັງຝ່າຍໜ້າ
ພໍາບ	ແພ້
ພິລາສ (ພີ - ລາດ)	ງາມອຍ່າງສຄໄສ ພ້ອນຮ້າ ອາກາຮເກີນຫ້າ ແນບ ເຢືອງກຣາຍ
ພິກວາງງງວຍ (ພຶດ - ສະ - ມຸງ ງງ - ມງ)	ໄມ່ເຂົ້າໃຈແຈ່ນແຈ້ງ
ໂພຍນ້ານ (ພະ - ໂຍນ - ນ້ານ)	ທ້ອງຝ້າ
ໄພໜຍນຕໍ່	ທີ່ອຸ່ປະອົງຜູ້ເປັນໄຫຼຸ

พ

ฟังไม่ได้ศัพท์	ฟังจับใจความไม่ได้
ฟุ่งช่าน	จิกใจไม่ลงบ
ฟุบ	ก้มลง

ก

การกิจ	งานที่เป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำ
ภาวะ	เวลา เหตุการณ์
ภูมิล่าเนา (พูน·ล่า·เนา)	ถินเกิค
ภูษา	ผ้า

น

นណทป (มน·ดบ)	อาคารรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส	หลังคาเป็นรูปทรง
	เหลี่ยมนี้ยกแหนด	
นរณภพ (ນอ·ระ·นะ·พານ)	กาย (ใช้สำหรับพระ)	
มหาวิทยาลัย	สถาบันศึกษาที่เปิดสอนระดับปริญญาและมีหลาย	
	สาขาวิชา	
นเหสี	เมีย (ของพระเจ้าแผ่นดิน)	
นะเจือเทก	พิชชนิกหนึ่งมีลูกและไก่พันธุ์จากต่างประเทศ	
นิตตรสัมพันธ์	ในที่นี้หมายถึงศักดิ์ท่อเป็นเพื่อนกันทางจกหมาย	
นีปากเสียง	โถเตียง	

นีเหตุเกอกับ	มีอันตรายเกิดขึ้น มีเรื่องราวเกิดขึ้น
แม่งาน	ผู้ที่รับผิดชอบจัดงานอย่างโดยย่างหนึ่ง
แม่เพลง	หัวหน้าร้องเพลงฝ่ายหญิง
แมกไซไซ	รางวัลซึ่งศักดิ์เป็นเกียรติแก่ นายรามอน แมกไซไซ ประธานาริบคีแห่งฟิลิปปินส์ รางวัลนี้ก็เพื่อให้ แก่คนในເອເຊຍที่ประกอบคุณงามความคีในสังคม ในค้านถ่าง ๆ
โน้นหาดสี่ดาว	คุณโวมากร พูดเกินความจริงมาก
โนมง	อัตราภานุคเวลาถางวันเท่ากับหกสิบนาที
ไม่คิดชีวิต	ไม่เกรงกลัวค่อสิ่งใด
ไนข้อฉบับ	ไม่เขี่ยใช้สำหรับเขี่ยฟางเวลาบานวค้าว

ย

ขัวเข้ากระเข้าແຍ່	พูกหยอดถือกันอย่างสนุกสนาน
ขานตถຸ	ยาชนิกหนึ่งใช้เปาเข้าทางจมูก
ยา กจน ขัน ແກ້ນ	จนมาก
ບໍາຄໍາ	เวลาผลบคໍາ
ບໍາຍານ	การศື່ນ້ອງหรือกลองเป็นສົນຫະພາດการเปลี่ยนເວລາ (ทำให้ทราบเวลาคัวຍ เพราະອຸຍາມຜລັກລະ ຕ້ວນໂມງ ເວີ່ມັກແກ່ທຳໂມງເຢັນ)
ບໍາຮູງ	เวลาเข้าຖຽງ
ບັນພິນພິໃຈ	ຍືນທີປະກັບໄຈຄນ
ບັນກຣານ	ຢືນຢັນความຄືກເກີນຂອງກນເອງ
ບັນຈັງກ້າ	ຢືນຄ່າງຂາທິງທ່າແໜຶງແຮງ

๖

รอดจำนำ	แก้ไขเหตุการณ์ให้
รอนราษฎร์	การรับ
ระบิบระหับ	แสงเป็นประกาย
ระวิน	กิอ วิน วิน หมายถึง "ไอล์ไม้ขาคสาย"
ระวีออบ	กิอ เรีอย เรีอย หมายถึง ชาๆ
ระวลอก	คลื่นขนาดเล็ก โรคชนิดหนึ่งพองเป็นหัวเล็กๆ คล้ายฝี
ระหว่าง	สูง
รับขวัญ	ปลอบ
ราชฐาน	หลักแหล่งที่อยู่ของพระเจ้าแผ่นดิน
ราชมนเทียร	เรือนหลวง
รำแต้ม	รำอย่างเต็มที่
รำปือ	รากรีคกราย
รุกขเทวา	เทวคาประจำศันไน
รู้จักมักจี่	รู้จักคุ้นเคย
รู้ภาษา	เข้าใจ รู้เรื่อง
เร่งเร้า	เดือนไฟเร็วชัน เร่งรีบ
เร่าร้อน	ร้อนรน กระวนกระวาย
เรือสำเภา	เรือใช้แล่นในทะเล ใช้ผ้าซึ่งเป็นใบเพื่อให้เรือ แล่น
เรือกสวน	กีสวน
เรือนแพ	ที่อยู่ของทหาร

ດ

ลงแขก	ច້ວຍກັນທໍາງນານໃຫຍ່ ອຢາງໄຄອຢາງໜຶ່ງ	ເຊື່ນ
ลงຖຸນ	ลงแขກເກີຍວ່າຂ້າວ	
ດຳນັ້ນ	ອອກເຈິນໄປກ່ອນເພື່ອຫາກ່າໄຮ	
ດຳລະຫານ	ນາກສຸກທີ່ຈະກລ່າວໄສ້ວ່າມາກເທົ່າໄຮ	
ສູ່ທາງ	ຫ້ວນ້ຳ	
ສູ່ກັບໜ້ານ	ຫ້ອງທາງ	
ສູ່ກັບສິນ	ຫ້າວປ້ານທີ່ອູ່ໃນຄວາມປົກຄະອງຂອງກຳນັນຫວີ່ອ ຜູ້ໃຫຍ່ປ້ານ	
ສູ່ກັບສິນບໍ່ສູ່ກັບຫາ	ຜູ້ທີ່ຍອມຄ້ວາຮັບຝັ້ງກໍາສັ່ງສອນ	

ວ

ວອດວາຍ	ໄມ່ເຫີສີອອູ່ແລຍ ກາຍ
ວາງເຂື່ອງ	ວາງໂຕ ແສຄງທ່າທາງວ່າທານເປັນຄົນສໍາຄັນ
ວາຍປ່າດ	ກາຍ
ວ່າຍນ້ຳປ້ອນແປ້ນ	ວ່າຍນ້ຳໄມ່ເກັ່ງ
ວິຈາරณ	ນຶກຄືກ ພິຈາრណາ ຄື່ນ
ວິນິຈຸດບ	ກັດສິນ ພິຈາරណາ ໄກຮ່ຽກຮອງ ໄກຮ່ຽກຮຸງ
ວິພາກນໍ້ວິຈາරண	ພູ້ຄະແນນແສຄງຄວາມຄືກເຫັນຄື່ນອຢາງມີເຫດຜູດ
ວິគວກກ (ວິດ - ສະ - ວະ - ກອນ)	ຜູ້ທີ່ທໍາງນານເກີຍກັບເຄື່ອງຈັກຮົດແລະນາກ່ອສ້ວງ ເຊື່ນ ວິគວກໄຟຟ້າ ວິគວກໄຍຫາ ມີແສງກລດອກກລິ້ງອູ່ຫ້າງໃນ
ແວວວາ	

ก

กตัวรรม (สะ - ตะ - วัด)	ร้อยปี
กุกฤกษ์ (สุน - พะ - เริก)	เวลาอันเป็นมงคล ฤกษ์คือ
โภกาลับ	ร่องไห้สะอึกสะอื้น

ก

กบอง	กอบแทน
กมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา คำแห่งของข้าราชการที่มีเชื้อเจ้าสมัยก่อน	
กบูรณ์พูนสุข	กินคืออยู่คือ
กบประดี	ความรู้สึกคัว
กบุตรไทย (สะ - หมุด - ไห)	มหาสมุทรใหญ่
กบวลาเตาเชชา	หัวเราะอย่างสนุกสนาน
ก่าวพระองค์	ส่วนคัว (ใช้เฉพาะพระเจ้าแผ่นดิน)
กงหัวดีกว่าหัวเดียว	คิดสองคนคือกว่าคิดคนเดียว
กตัวโลก	สิ่งมีชีวิตทุกชีวิตที่เกิดขึ้นในโลกรวมทั้งมนุษย์
กปหงก (สัน - ປະ - หงก)	อาการของคนที่นั่งหลับ
กพเพหาร	ไม่เป็นธันเป็นอัน เรื่องไม่สำคัญ
กาก	ทะล แม่น้ำ
กชาล	แม่น้ำ ทะล มากจากคำว่า สายชล
การทุกข์สุกดิบ	เรื่องราวความเป็นอยู่ ความทุกข์ความสุขของชีวิต
กสำนະເລເທນາ	ประพฤติคิดเหลวให้หล
กสำรับคันก้อน	จักอาหารเป็นชุกหรือเป็นวงเพื่อเลี้ยงคน
กສິນໄຮ້ໃນຕອກ	ไม่มีทรัพย์สมบัติคิดคัว ขัคสนจนทรัพย์ แม้แต่ เส้นกอกก็ไม่มี
กສິນລວດສິນລາຍ	หมกผีเมีย
กສຸນຖຸນພຸ່ນໄນ້	ที่ซึ่งปกคลุมค่วยศันไม่หรือเดาวัลย์

สุริย์ฉาย	แสงอาทิตย์
เตาสร้าง	แกลังทำ
เตด็จพระราชดำเนิน	ไป
เสนา	ทหาร คนรับใช้
เสนาะ (สะ - เหนาะ)	ไฟเราะ
เสียงอ้อบๆ	เสียงเบาๆ
เสือกสอน (เสือก - สะ - หลน)	กั้นรันเพื่อให้ชีวิตรอด
ไส่ไกด์	แกสังทำเป็นไม้รู้เร่อง
॥	
หงุดหงิด	โกรธง่าย
หน่อนาด	ฉุก
หน่อไม้ฝรั่ง	พิชชนิกหนึ่งที่ไก่พันธุ์จากค่างประเทศ
หนังสือที่ระลึก	หนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ระลึกถึง
หนังสือพิมพ์ประจำห้อง	หนังสือพิมพ์ที่นักเรียนจัดทำขึ้นโดยรวมรวมเรื่อง เขียนค่างๆ ของนักเรียนในชั้น แล้วเป็นเล่ม หรือทำเป็นแผ่นๆ ติดกันป้ายก็ได้
หน้าเนื้อใจเสือ	ท่าทางใจคีแคจิกใจครุร้าย
หน้าน่ออย	สีหน้าสดคล่องแสลงความผิดหวัง
หน้ามีดดาลай	อาการของคนเป็นลม
หน่ออมเจ้า	คำแห่งของผู้ที่มีเชื้อเจ้า
หลาก	มากผิดปกติ แบบใจ
หอก	เครื่องมือใช้ในการต่อสู้ ทำคัวยเหล็ก มีคันยาว ใช้ฟุ้ง
หัวปี	ฉุกคนโก
หมูก	เครื่องทอดผ้า

ເຫັນກອງຈັກເປັນດອກນັວ	ເຫັນຜົດເປັນຫອບ
ເຫັນດໜ້າອີຍເນື່ອບລ້າ	ອ່ອນເພີລີຍເນື່ອງຈາກທ່າງນໍາກ
ເໜມາະເໜັງ	ເໜມາະເຈາະ ແມ່ນຢໍາ
ເຫັນຂົດຫຍານ	ຄູຖຸກ
ໄໂຫ	ເຫັນຍ່ວຫ້ອຍ
ດ	
ອກວາກທິນ	ກຣາບໄຫວ່
ອຸ່ຽວອົດປລອດກັບ	ອຸ່ຽຫຼວມໄປໄກ້ປ່າງພັນກັບ
ອົງ	ຄຳຕຽງ
ອລວນ (ອນ - ລະ - ວນ)	ວຸ່ນວາຍ ສັບສນ
ອສຸ່ວີ (ອະ - ສຸ - ວີ)	ຍັກໝົງ
ອໜັກກາຮ໌	ດີອົກວ້າ ຖະນັກກົວ
ອັນຟູ້ຈີ	ກາຮ່າໄຫວ່
ອັນຕຽຮານ (ອັນ - ຕະ - ຮະ - ຖານ)	ຫາຍໄປ
ອານາເຂດ	ຂອບເຂດຂອງເນື້ອທີ່
ອາຍຸຂັບ	ຊ່ວງເວລາຕັ້ງແຕ່ເກີຈານຕາຍ
ອາວຸໂສ	ຜູ້ມີອາຍຸນາກກວ່າ
ອາສັ້ນ	ກາຍ
ອິນໜີ້ພື້ນ	ກິນອິນໜີ້ເກີນທີ່ແລະກິນອປ່າງອ່ອຍ
ອຸ່ນຫາຝາກັ້ນ	ມີພວກພ້ອນນາກ ອຸ່ນໃຈທີ່ມີຄນນາກ
ເອວີດອ່ອງອົບ (ອະ - ເຫຼີດ - ອະ - ອ່ອຍນາກ ຫ່ອບ)	
ໂອກາປຣາກ	ພຸກທັກທາຍຄົວຍົກ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ วก ๑๓๕/๒๕๒๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ แล้วนั้น เพื่อให้สื่อการเรียนต่างๆ สอดคล้องกับหลักสูตรดังกล่าว จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ดังนี้รายนามด่อไปนี้

๑. นายสมาน แสงมลิต	ที่ปรึกษา
๒. นายเอกวิทย์ ณ ถลาง	ที่ปรึกษา
๓. นายสวัสดิ์ จงกล	ที่ปรึกษา
๔. นางวัลลี ปราสาททองโภสต	ที่ปรึกษา
๕. นายสมพงษ์ พลระบุรย์	ที่ปรึกษา
๖. นางสาวสมพร จารุนฤ	ที่ปรึกษา
๗. นางสาวกฤญา ศินไชย	ที่ปรึกษา
๘. นางรัชนี ศรีไพรวรรษ	ประธานกรรมการ
๙. นายสุเจตน์ อิงคะสุวนิชย์	กรรมการ
๑๐. นางสาวจันทนा ใบกาชูยี	กรรมการ
๑๑. นายสมาน บุญลัม	กรรมการ
๑๒. นางนิตยา จรูญผลภูติ	กรรมการ
๑๓. นางสุชาดา วัยวุฒิ	กรรมการและเลขานุการ
๑๔. นางสาววันเพ็ญ พงษ์จินดา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาวพูนศรี อัมประไฟ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๒๔

(นายรังสฤษดิ์ เชawaneeศิริ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

รายชื่อหนังสือเรียนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ของ
กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดให้ใช้ในโรงเรียน ตามคำสั่ง
กระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก ๓๙/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม
๒๕๓๑ และจัดพิมพ์จำหน่ายโดยกองทุนการก้าวขึ้นของครูสาก

๑. หนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม ๑
๒. หนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม ๒
๓. แบบฝึกหัดภาษาไทย
๔. หนังสือเรียนคณิตศาสตร์
๕. หนังสือเรียนสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
๖. หนังสือเรียน ENGLISH IS FUN BOOK 1
๗. หนังสือเรียน ENGLISH IS FUN BOOK 2

01125010015

พิมพ์โดยพิมพ์ครูสากลาดพร้าว
ขนาดหน้า ๙๕ x ๑๔๐ มม. ๗๕๗๗๘๔๔๒๖๘๘

๑๖๐๐๒๕๓ (๑)